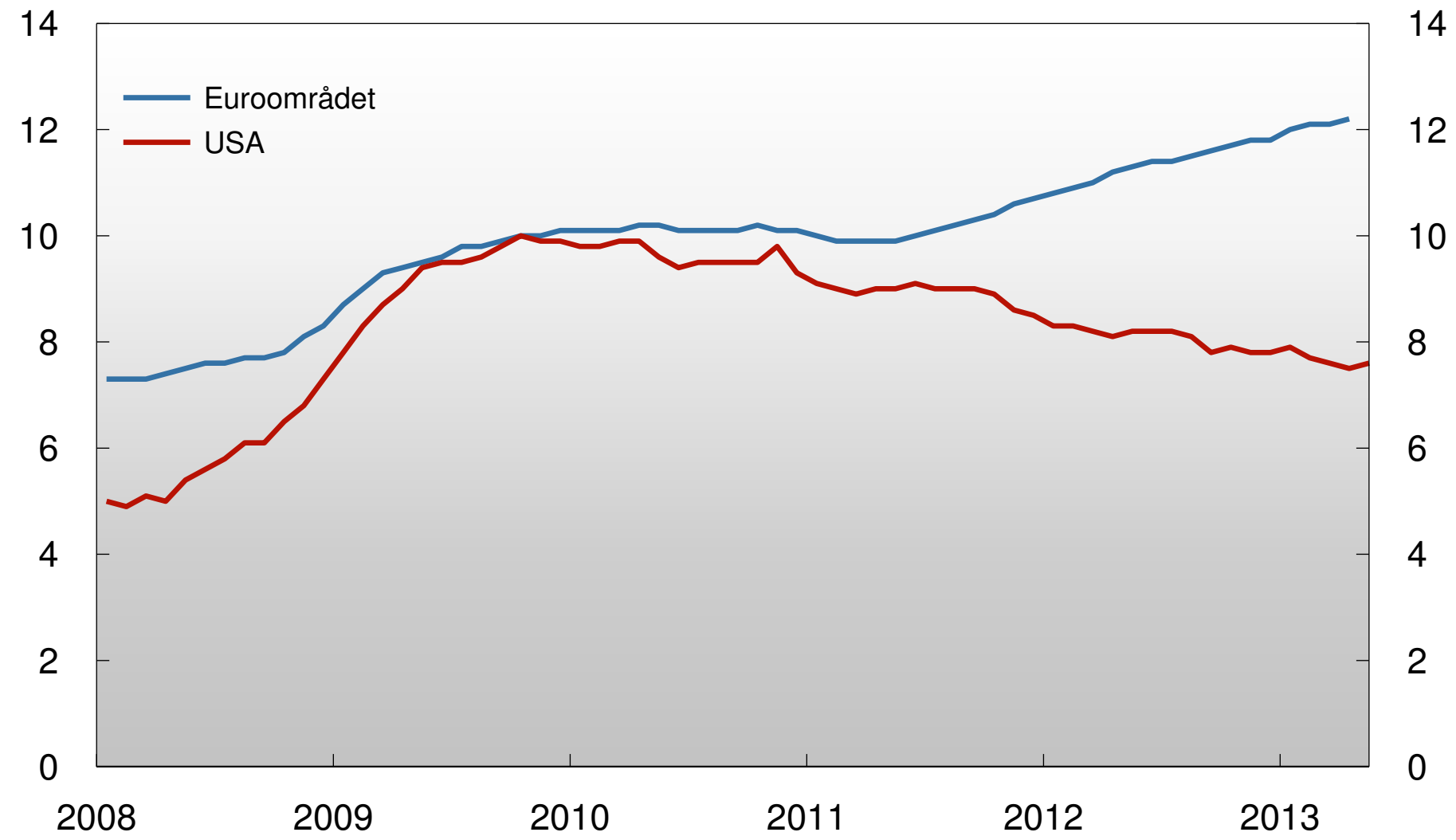
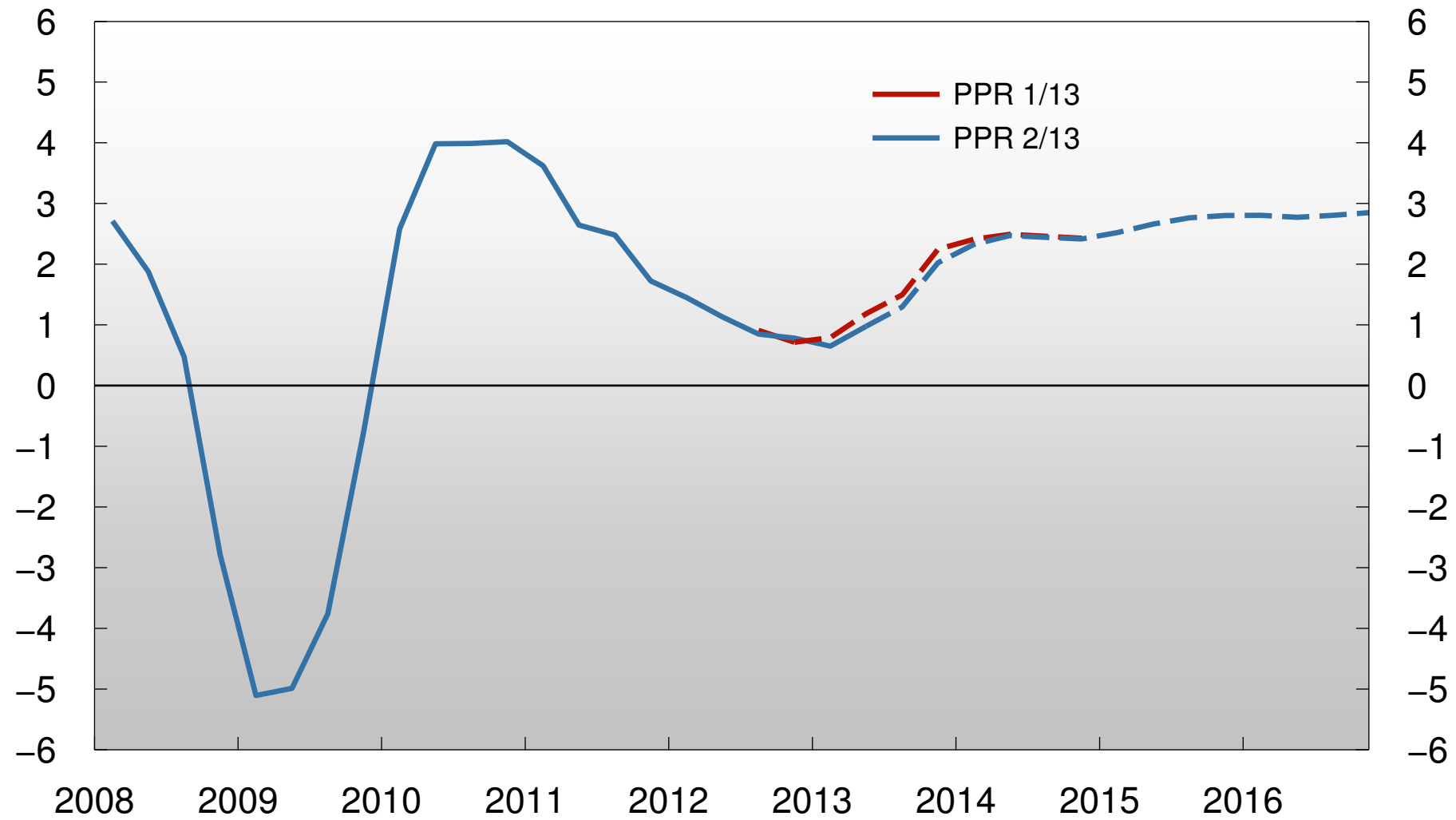

Figur 1.1 Arbeidsledighet. Prosent av arbeidsstyrken. Sesongjustert.
Januar 2008 – mai 2013

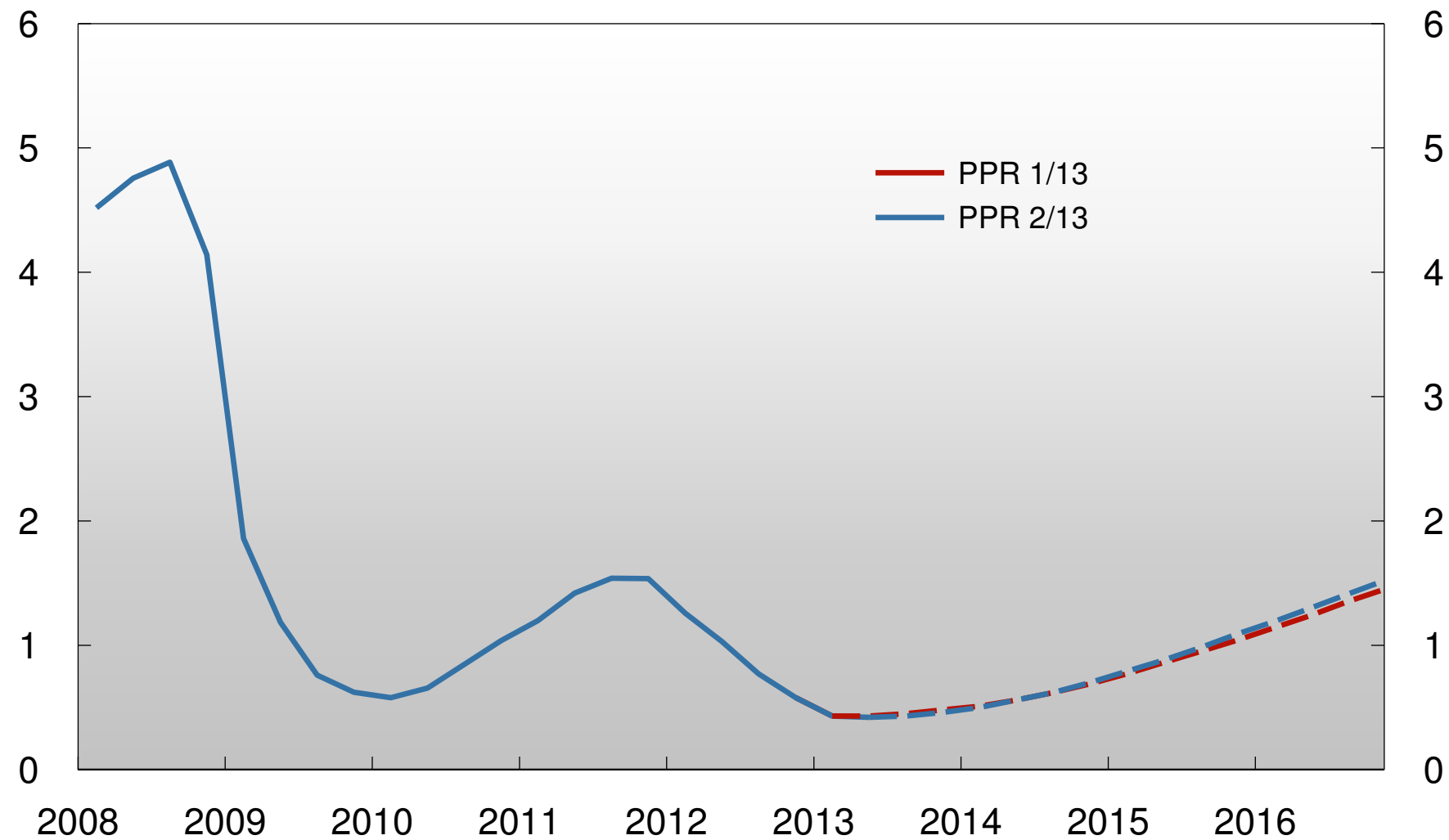
Kilde: Thomson Reuters

Figur 1.2 BNP hos handelspartnerne i PPR 1/13¹⁾ og PPR 2/13. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) Viser hva vekstanslagene i PPR 1/13 ville ha vært med nytt handelspartneraggregat.
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

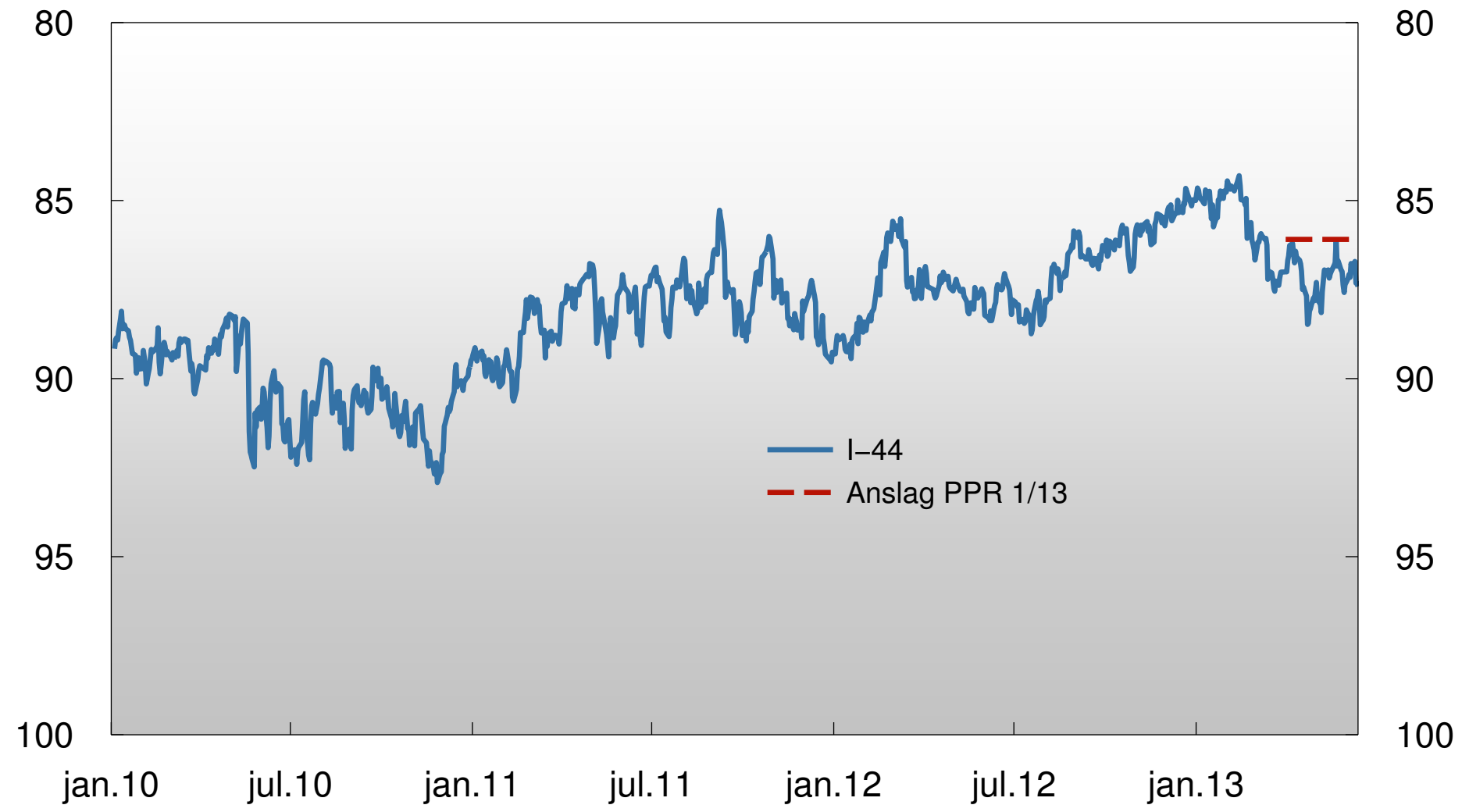
Figur 1.3 Pengemarkedsrente hos handelspartnerne¹⁾ i PPR 1/13 og PPR 2/13.
Prosent.1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) Stiplete rød og blå linje viser terminrenter hos våre handelspartnere per 8. mars 2013 og 13. juni 2013. Terminrentene er basert på Overnight Index Swap-renter (OIS)

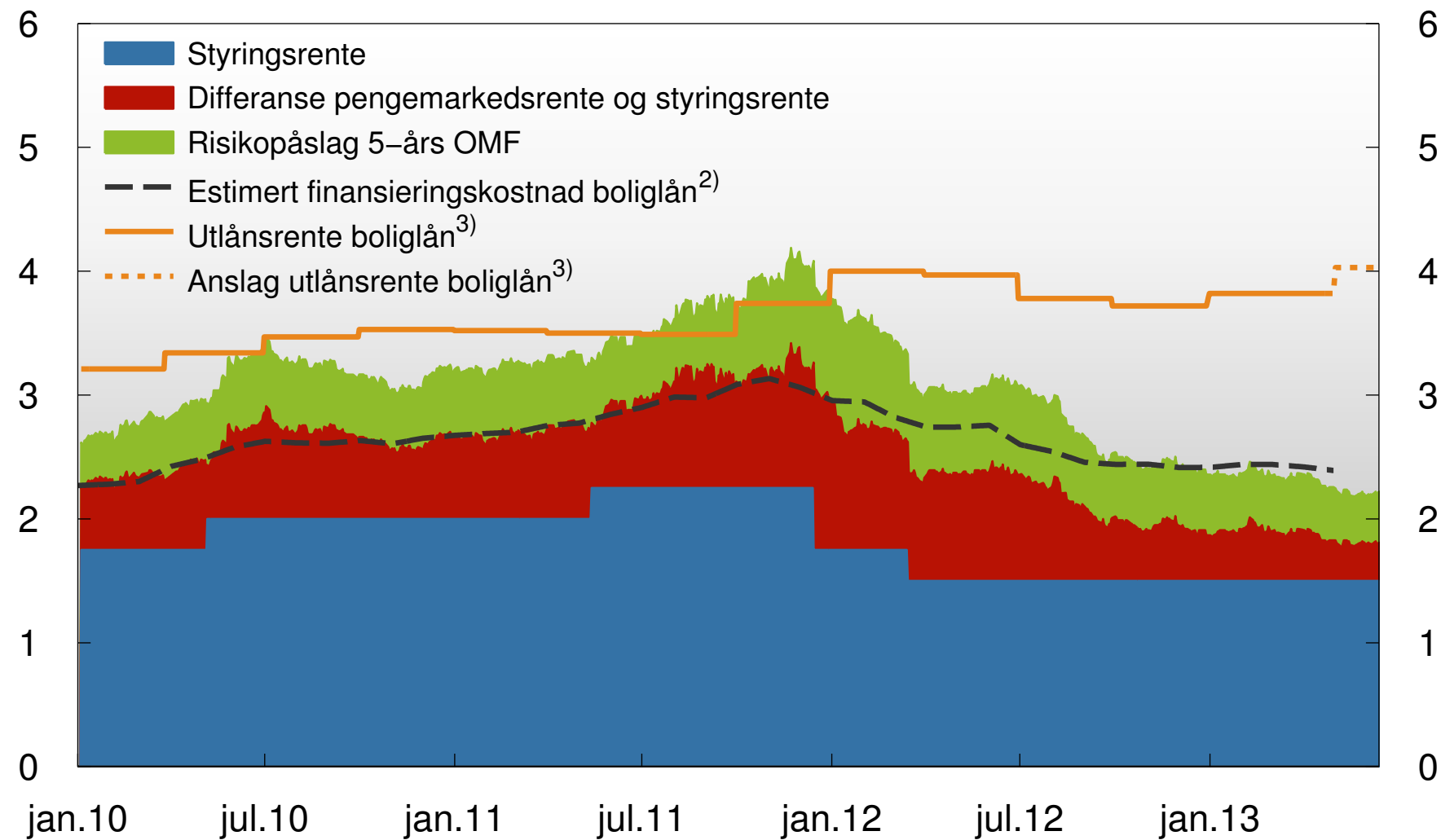
Kilde: Norges Bank

Figur 1.4 Importveid valutakursindeks (I-44).¹⁾
1. januar 2010 – 13. juni 2013

1) Stigende kurve betyr sterkere kurs
Kilde: Norges Bank

Figur 1.5 Utlånsrente boliglån¹⁾ og finansieringskostnader.
 Prosent. 1. januar 2010 – 13. juni 2013

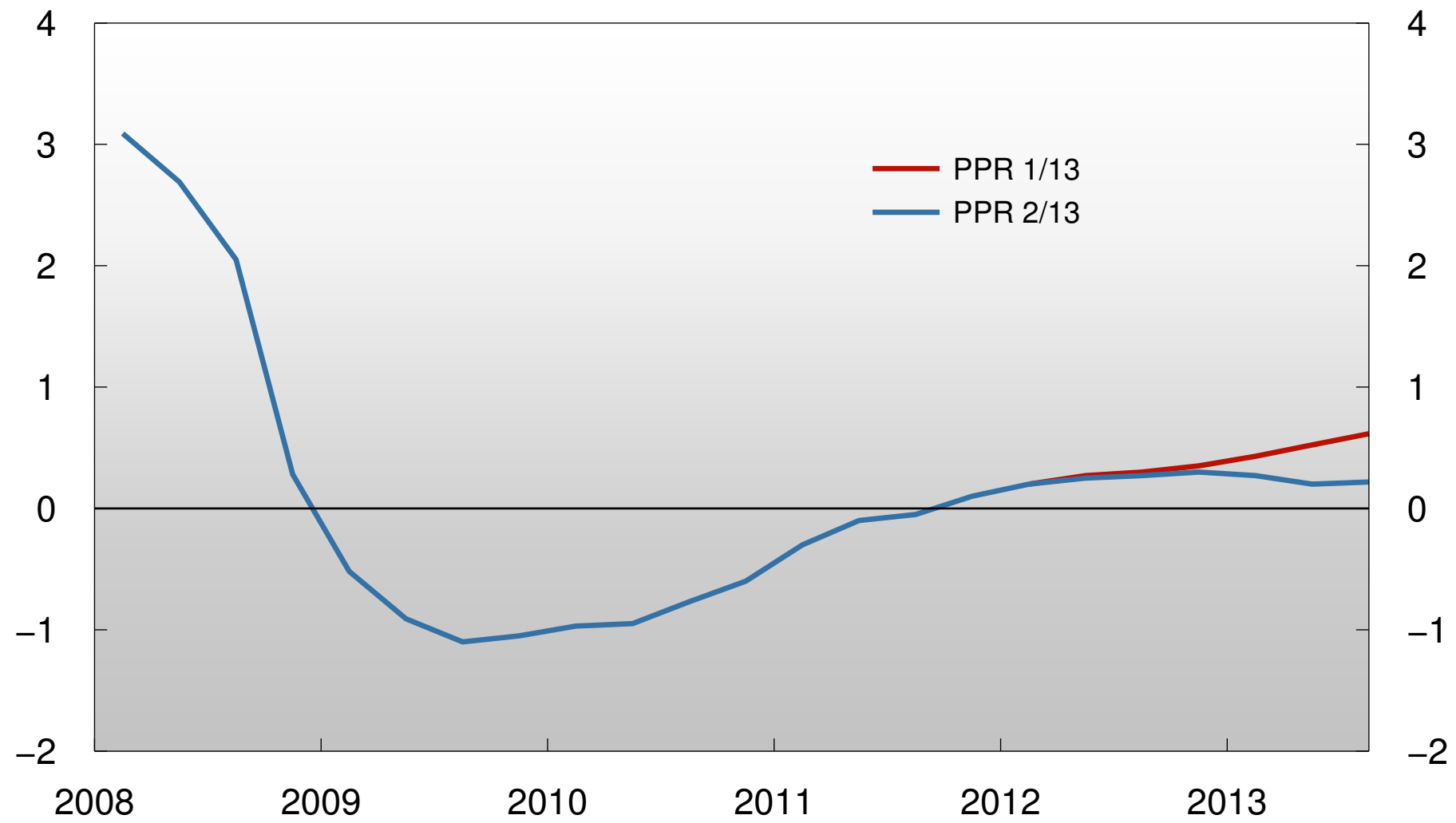
1) Utlånsrenten på rammelån med pant i bolig gitt av alle banker og kredittforetak i Norge

2) Estimert ut fra vektet rente på beholdning av OMF-lån og vektet innskuddsrente

3) Rammelån

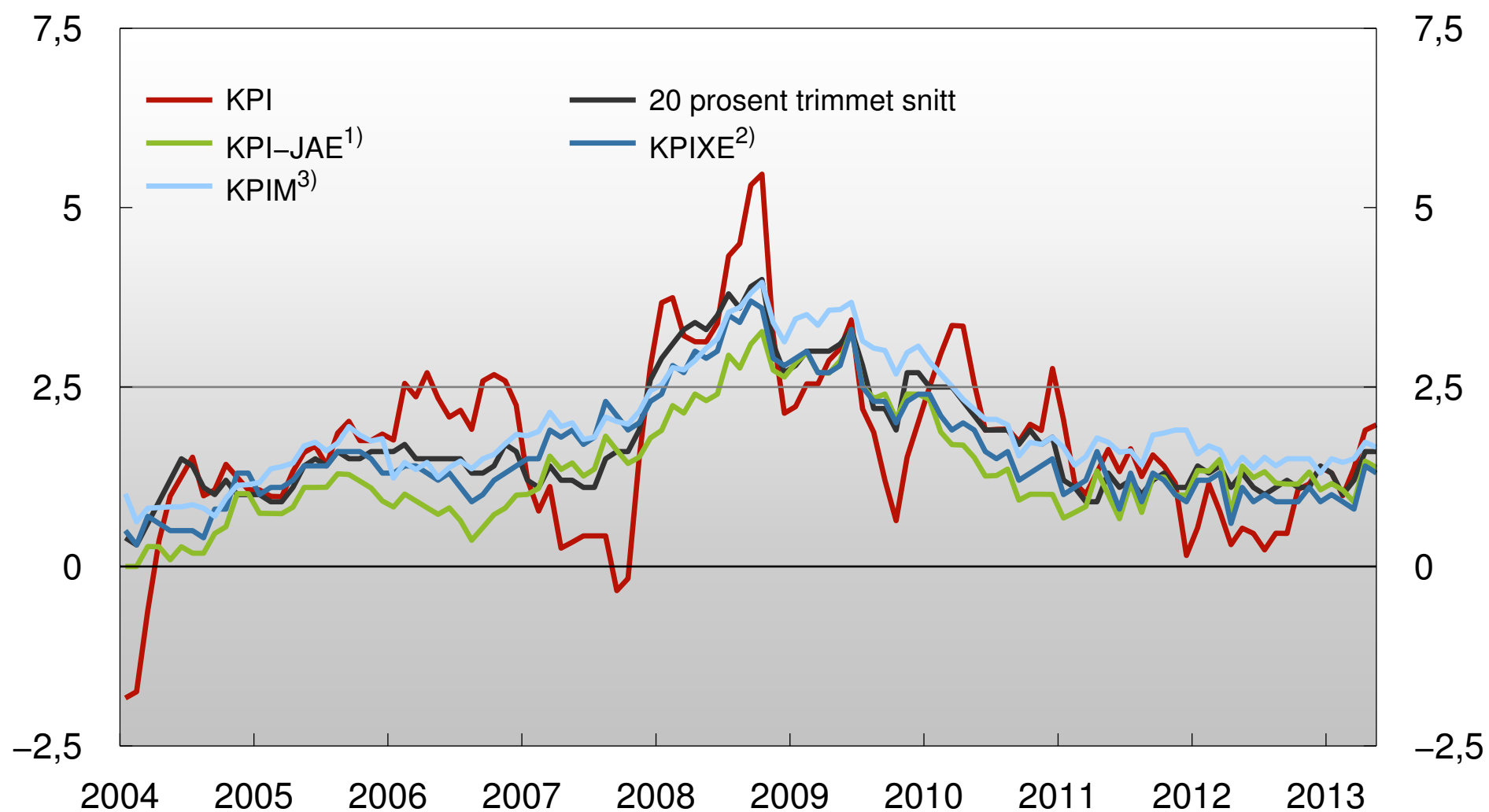
Kilder: DNB Markets, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.6 Anslaget for produksjonsgapet¹⁾ i PPR 1/13 og PPR 2/13.
Prosent. 1. kv. 2008 – 3. kv. 2013

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge
Kilde: Norges Bank

Figur 1.7 Konsumpriser. Tolvmånedersvekst.
Prosent. Januar 2004 – mai 2013

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) KPI justert for avgiftsendringer og uten midlertidige endringer i energipriser. Realtidstall.

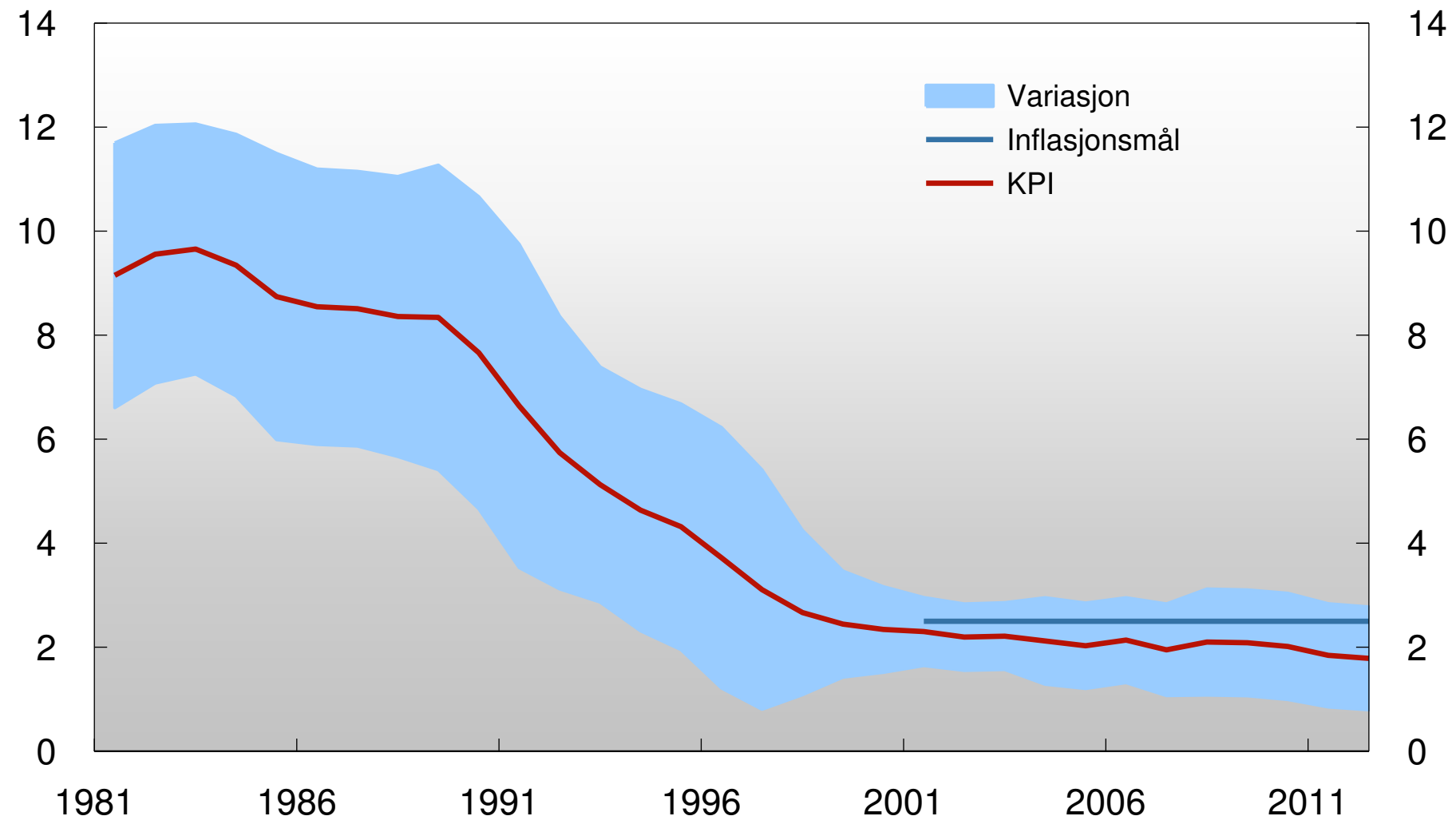
Se *Staff Memo* 7/2008 og 3/2009 fra Norges Bank. Fra og med juni-tallene for konsumprisene vil

beregningsmetoden for KPIXE bli endret. For mer informasjon, se Norges Banks hjemmesider

3) Modellbasert indikator for underliggende inflasjon. Se *Aktuell kommentar* 5/2010 fra Norges Bank

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.8 Inflasjon. Glidende tiårs gjennomsnitt¹⁾ og variasjon²⁾ i KPI.
Prosent. 1981 – 2012

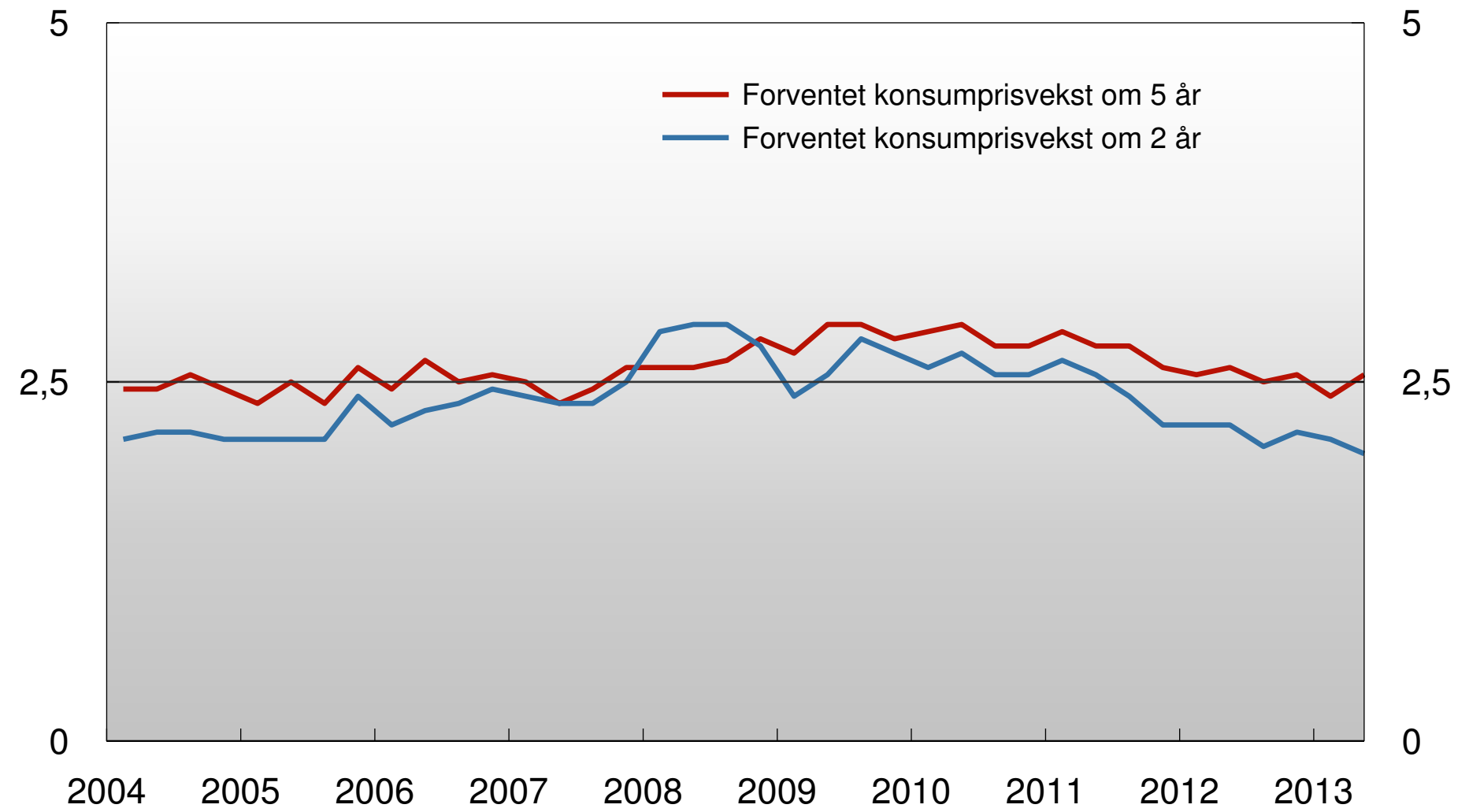
1) Det glidende gjennomsnittet er beregnet 10 år tilbake

2) Båndet rundt KPI er variasjonen i KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer i snittperioden, målt ved +/- ett standardavvik

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

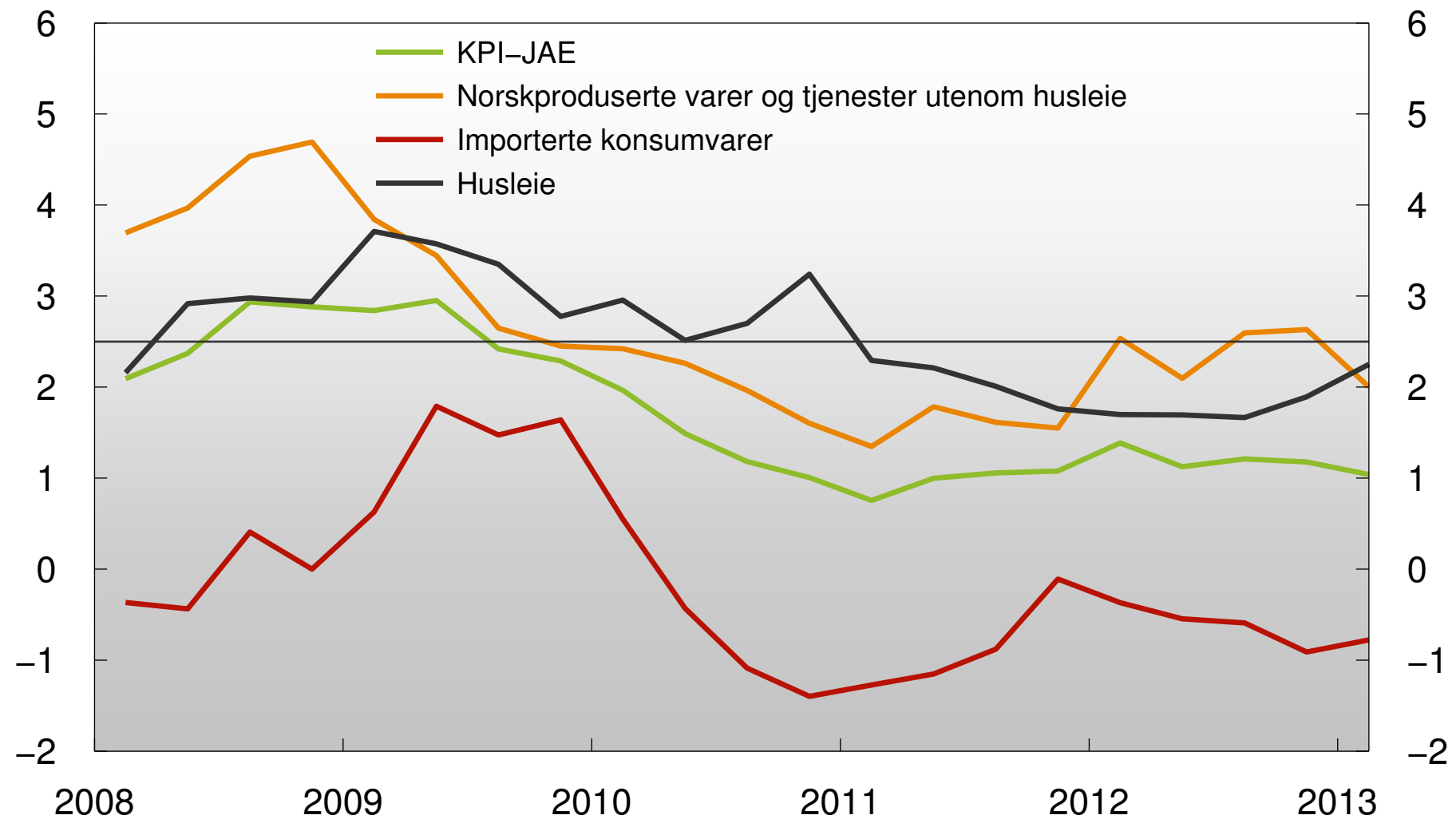

Figur 1.9 Forventet konsumprisvekst om to og fem år.¹⁾
Prosent. 1. kv. 2004 – 2. kv. 2013

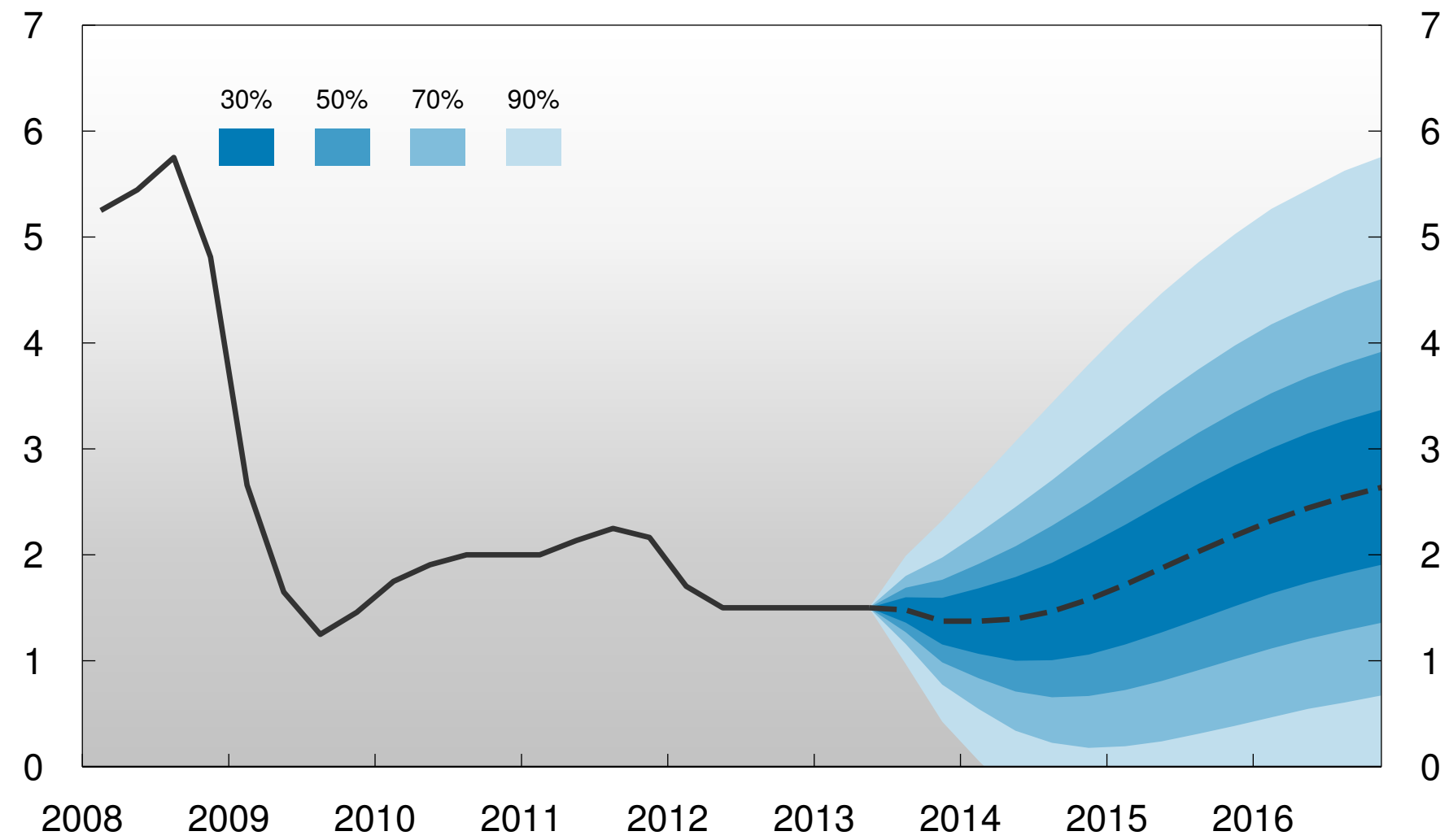
1) Gjennomsnitt av forventningene til arbeidslivsorganisasjoner og økonomer i finansnæringen og akademien
Kilder: TNS Gallup og Opinion Perduco

Figur 1.10 KPI-JAE¹⁾ fordelt etter leveringssektorer.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 1. kv. 2013

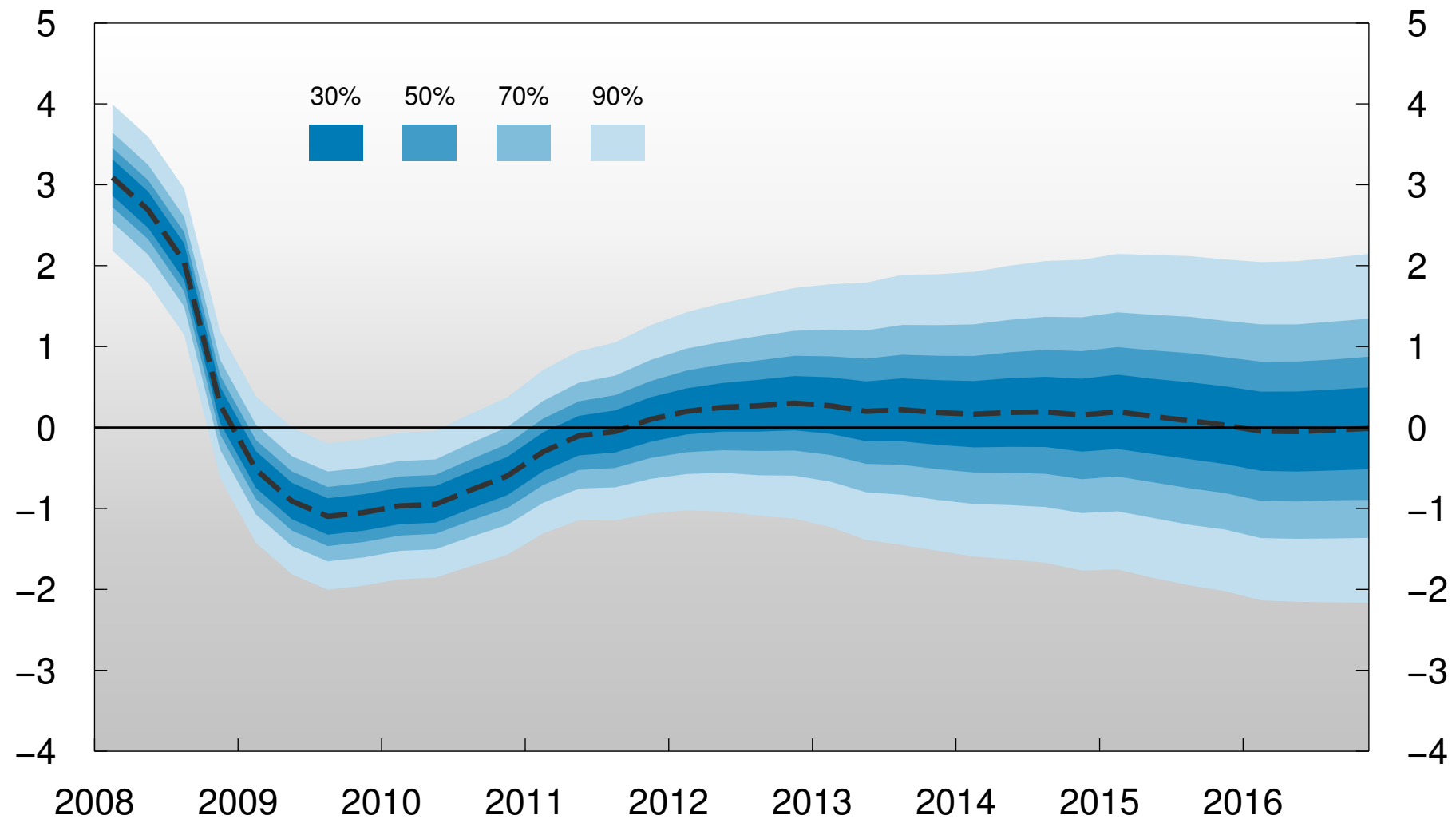
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.11a Anslag på styringsrenten i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

Kilde: Norges Bank

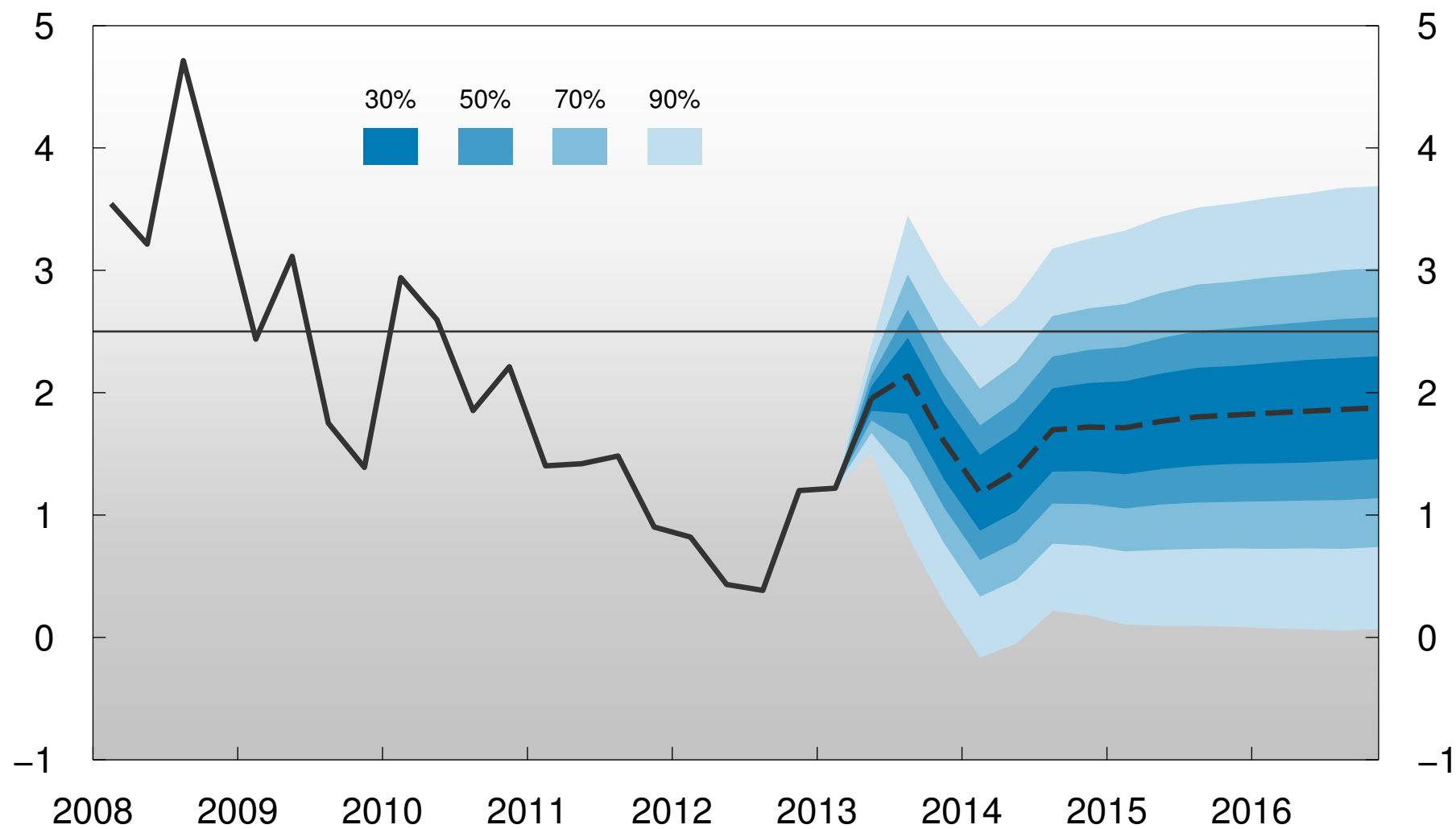
Figur 1.11b Anslag på produksjonsgapet¹⁾ i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) Produksjonsgapet måler den prosentvise forskjellen mellom BNP for Fastlands-Norge og anslått potensielt BNP for Fastlands-Norge

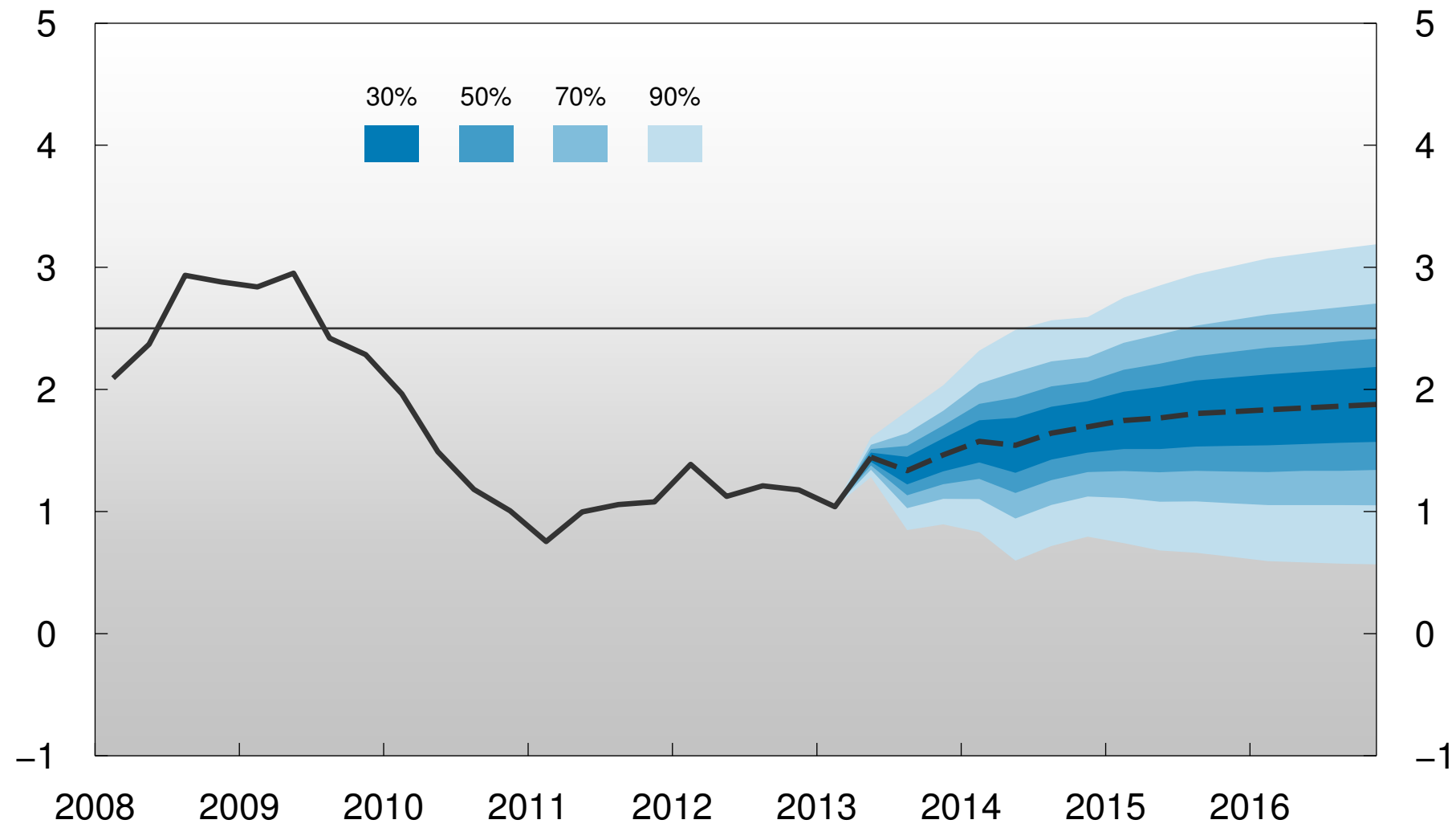
Kilde: Norges Bank

Figur 1.11c Anslag på KPI i referansebanen med sannsynlighetsfordeling.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

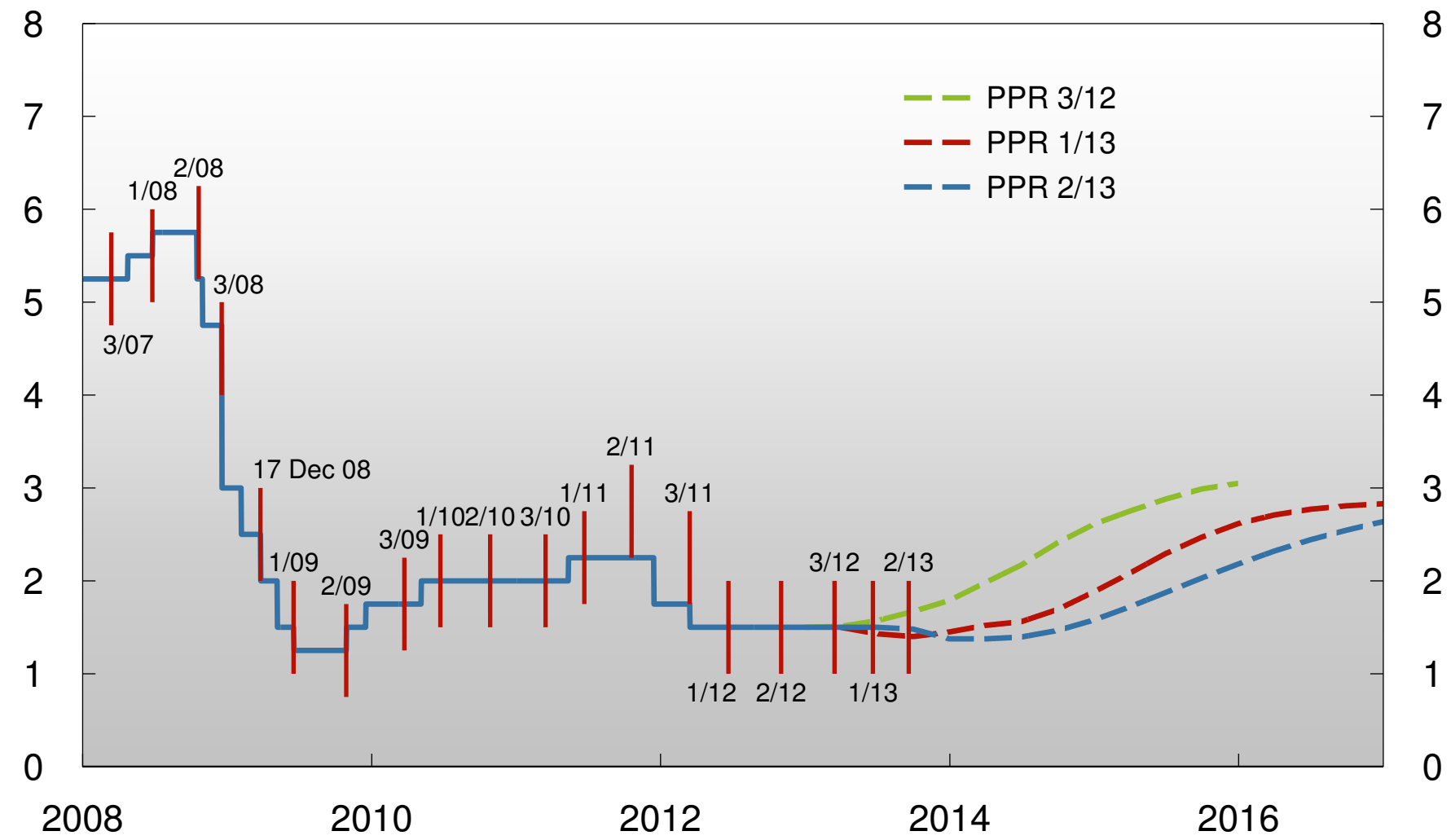
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.11d Anslag på KPI-JAE¹⁾ i referansebanen med sannsynlighetsfordeling. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

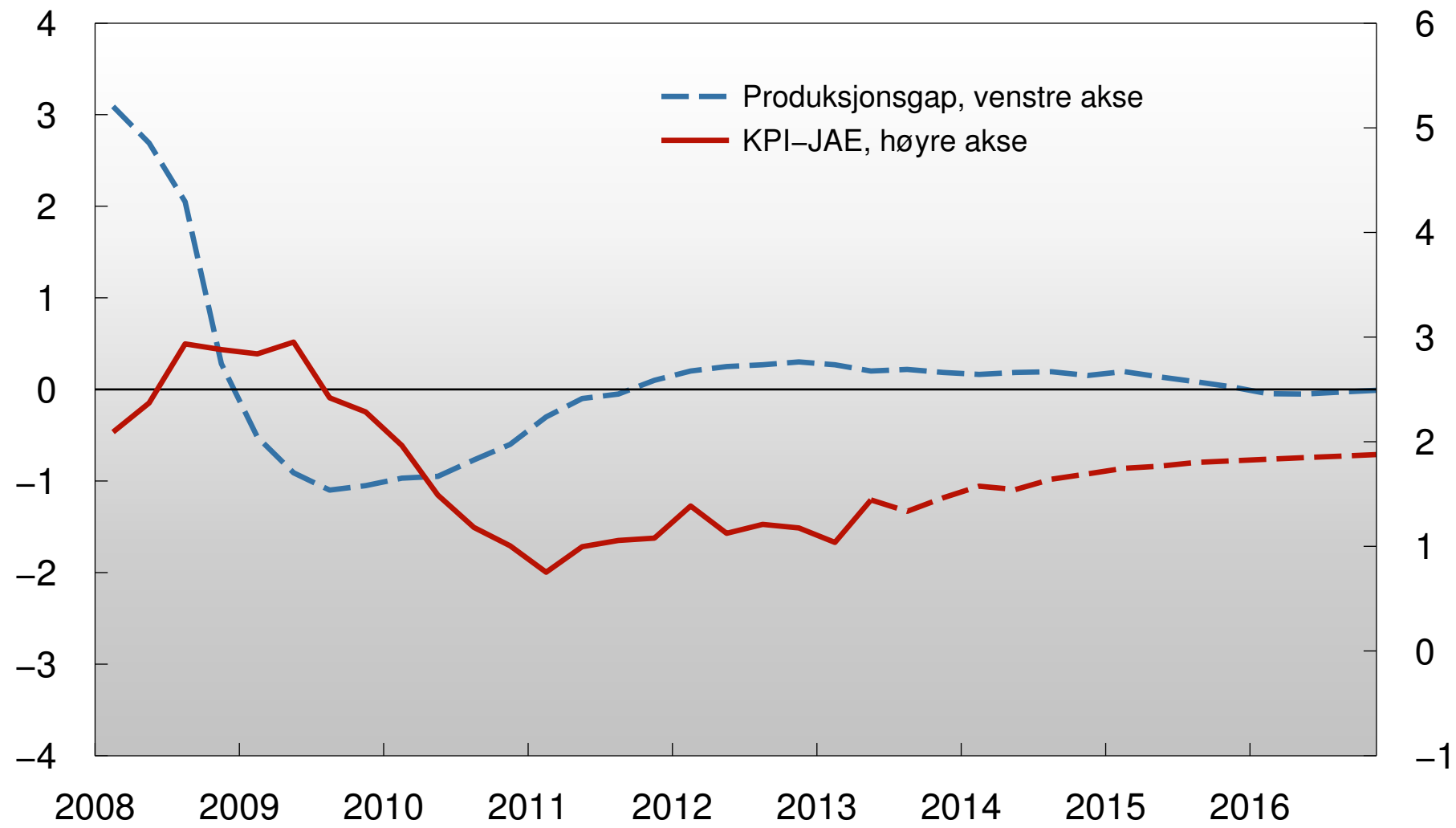
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer.
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.12 Intervall for styringsrenten ved utgangen av hver strategiperiode, faktisk utvikling og anslag på styringsrenten i referansebanen. Prosent. 1. januar 2008 – 31. desember 2016

Kilde: Norges Bank

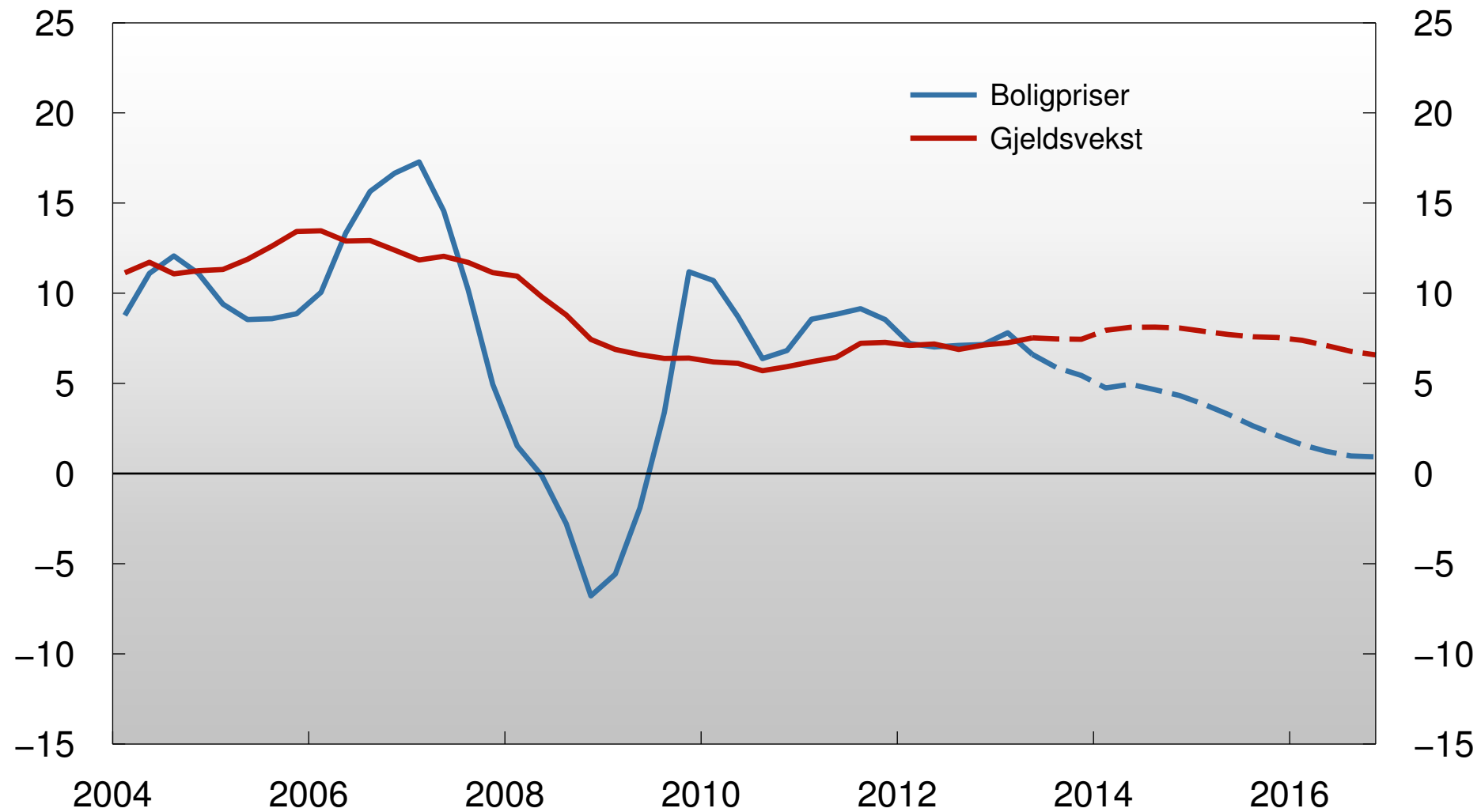
Figur 1.13 Anslag på inflasjonen¹⁾ og produksjonsgapet i referansebanen.
Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

1) KPI-JAE: KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

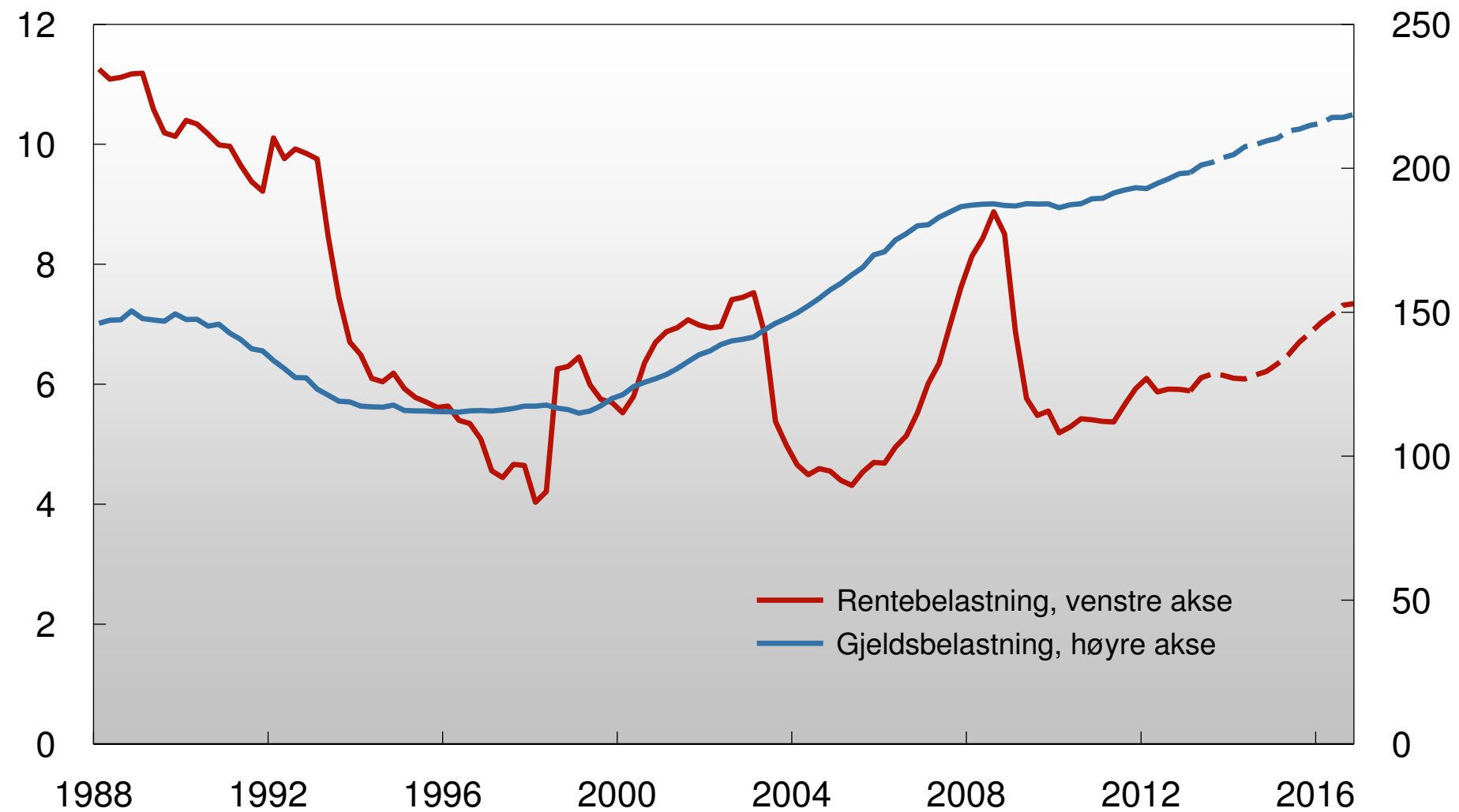

Figur 1.14 Husholdningenes gjeldsvekst¹⁾ og boligpriser.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2004 – 4. kv. 2016

1) Fra 1. januar 2012 ble den norske standarden for institusjonell sektorgruppering endret. For gjeldsveksten innebærer det brudd i statistikken fra og med mars 2012
Kilder: Statistisk sentralbyrå, Eiendomsmeglerbransjen (NEF, EFF, FINN.no og Eiendomsverdi) og Norges Bank

Figur 1.15 Husholdningenes gjeldsbelastning¹⁾ og rentebelastning.²⁾
Prosent. 1. kv. 1988 – 4. kv. 2016

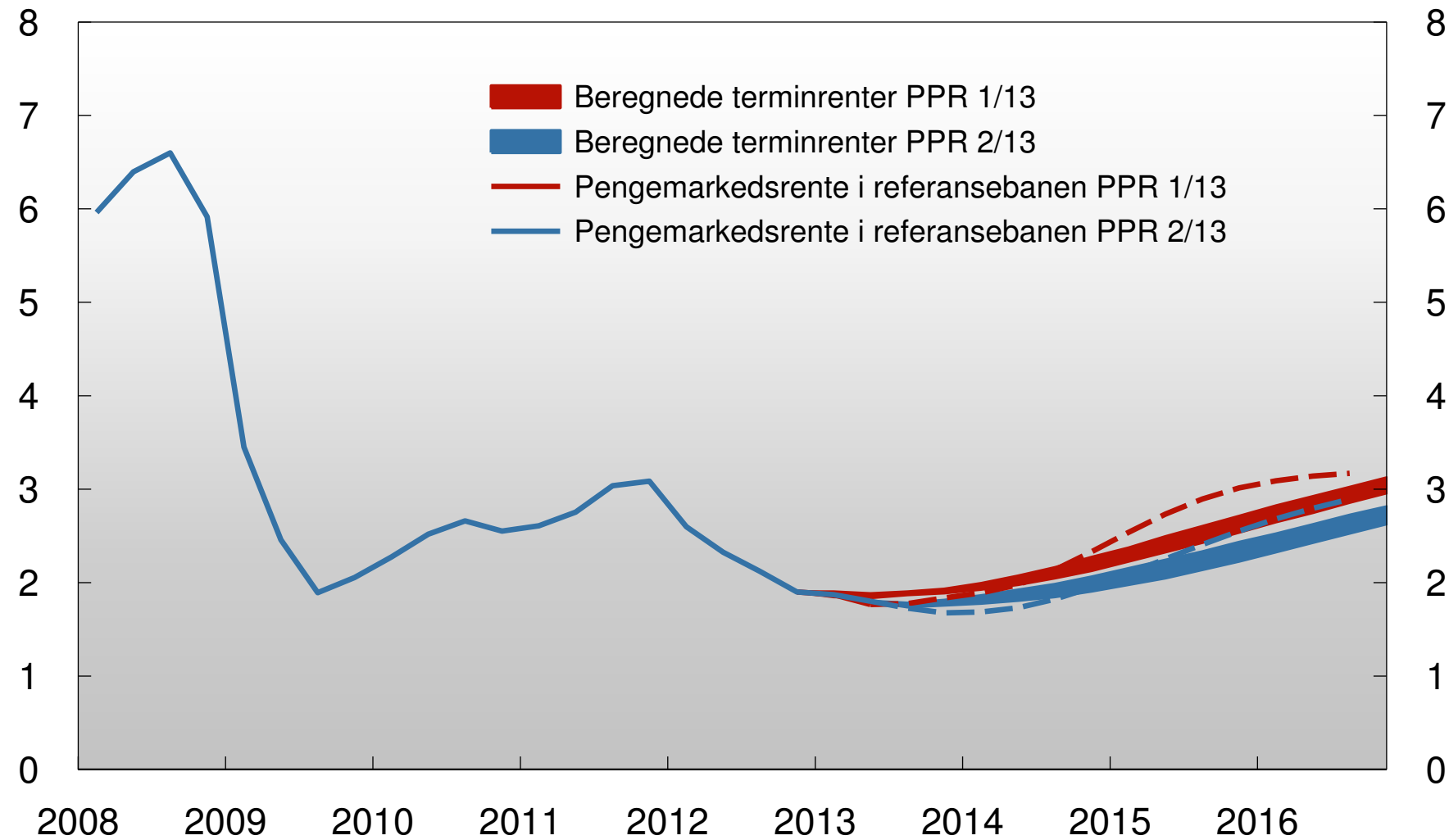

1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 3. kv. 2012

2) Renteutgifter etter skatt i prosent av disponibel inntekt korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital 2006 – 3. kv. 2012 pluss renteutgifter

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.16 Tremåneders pengemarkedsrente i referansebanen¹⁾ og beregnede terminrenter.²⁾ Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

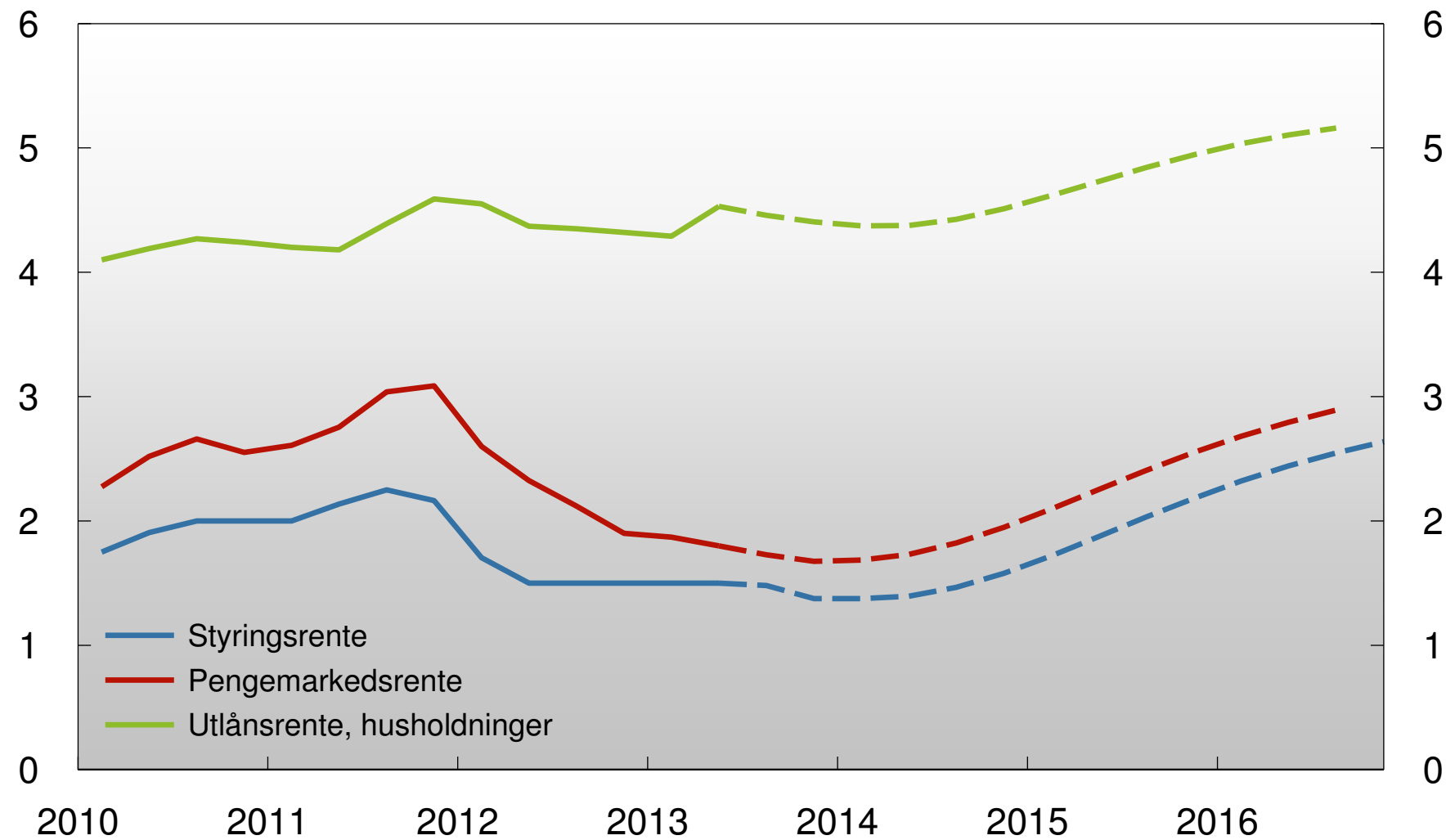

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Terminrentene er basert på rentene i pengemarkedet og renteswapper. Det røde og blå intervallet viser høyeste og laveste rente i henholdsvis tidsrommene 25. februar – 8. mars 2013 og 31. mai – 13. juni 2013.

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.17 Styringsrente, tremåneders pengemarkedsrente¹⁾ og utlånsrente til husholdninger²⁾ i referansebanen. Prosent. 1. kv. 2010 – 4. kv. 2016

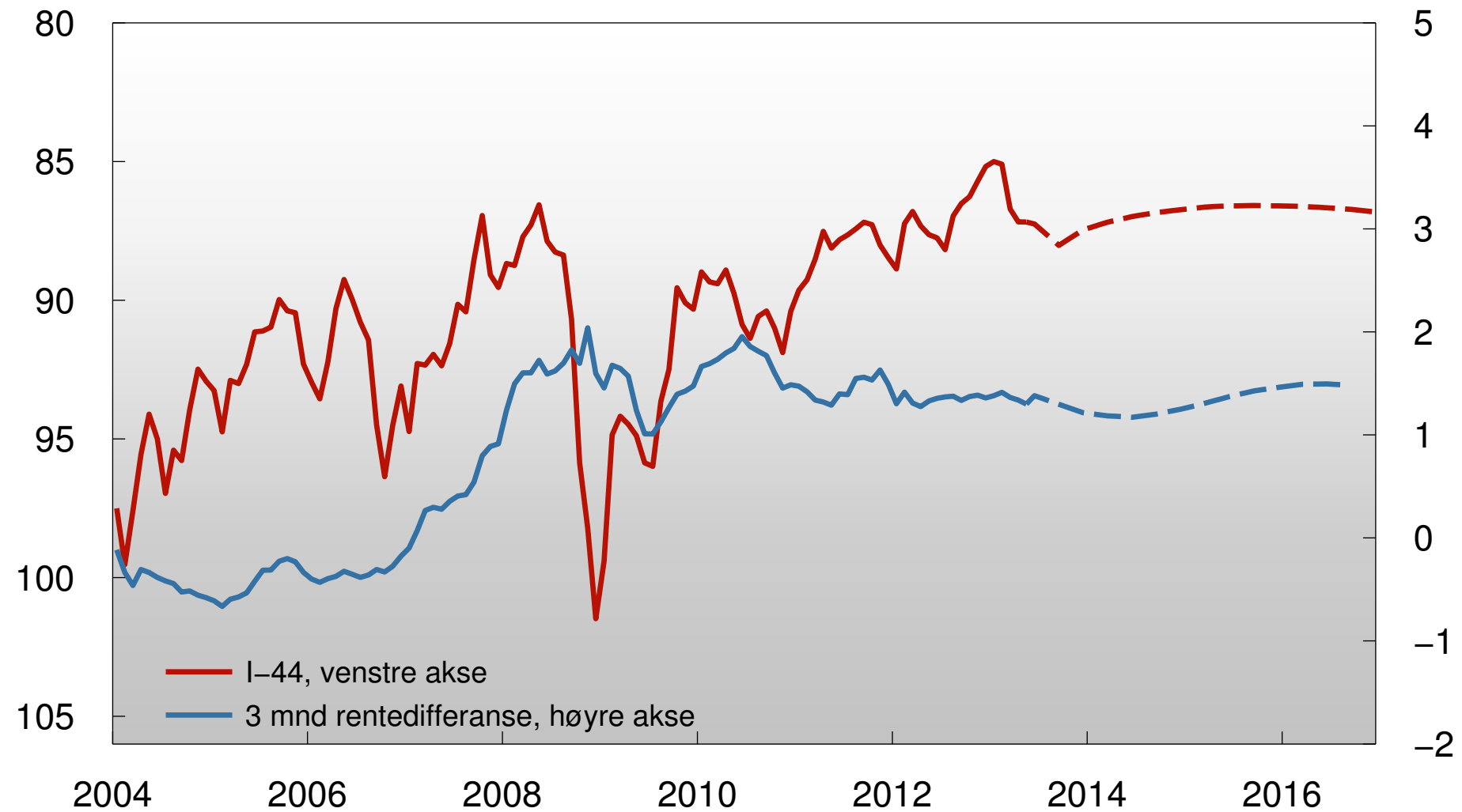

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Gjennomsnittlig utlånsrente fra banker og kredittforetak for alle utlån til husholdninger

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.18 Differansen mellom tremåneders pengemarkedsrente i Norge¹⁾
 og hos handelspartnerne og importveid valutakursindeks (I-44).²⁾
 Januar 2004 – desember 2016

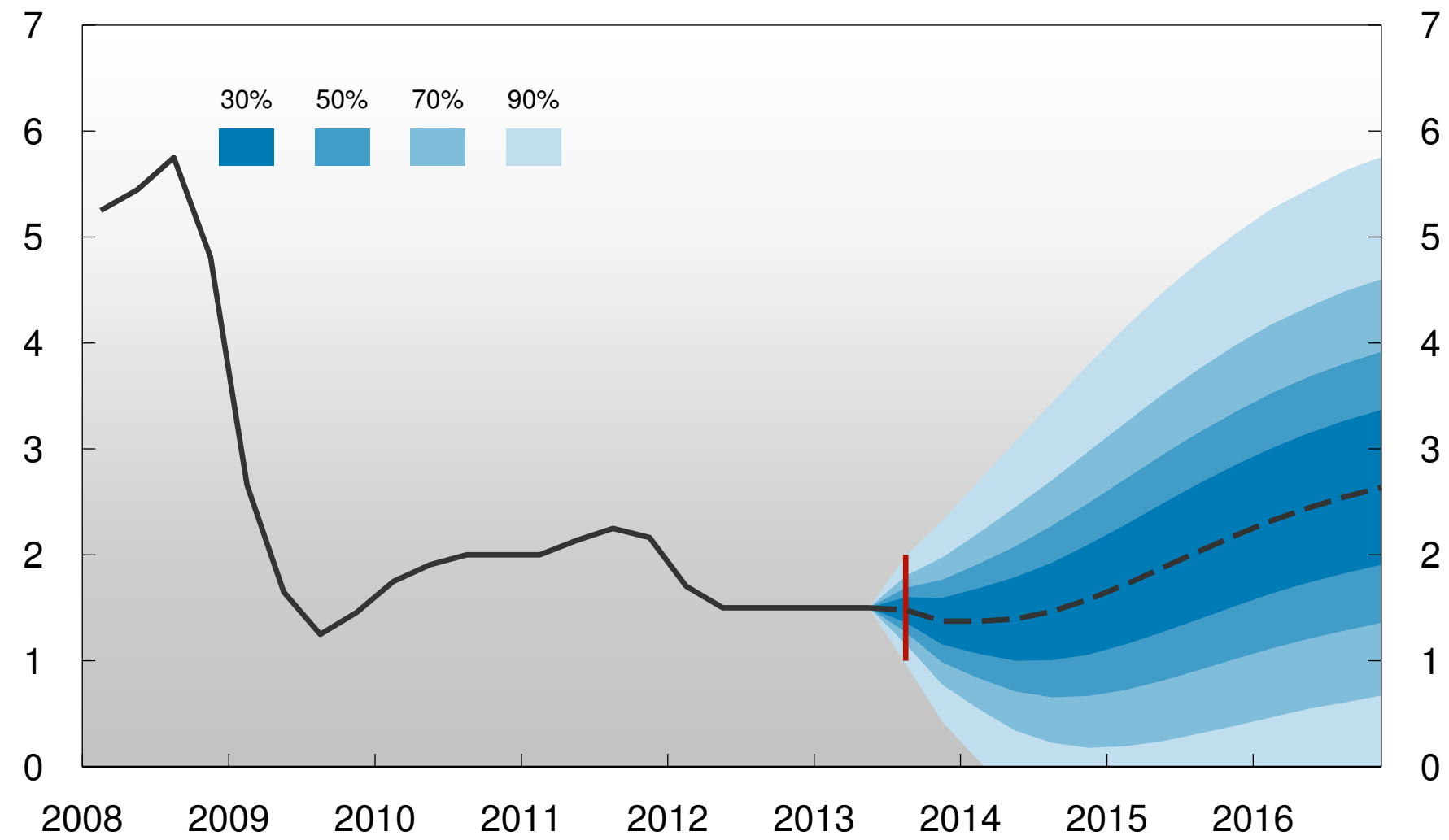

1) Styringsrente i referansebanen med påslag i det norske pengemarkedet. Beregningene er basert på at varslede renteendringer prises inn i pengemarkedet

2) Stigende kurve betyr sterkere kronkurs

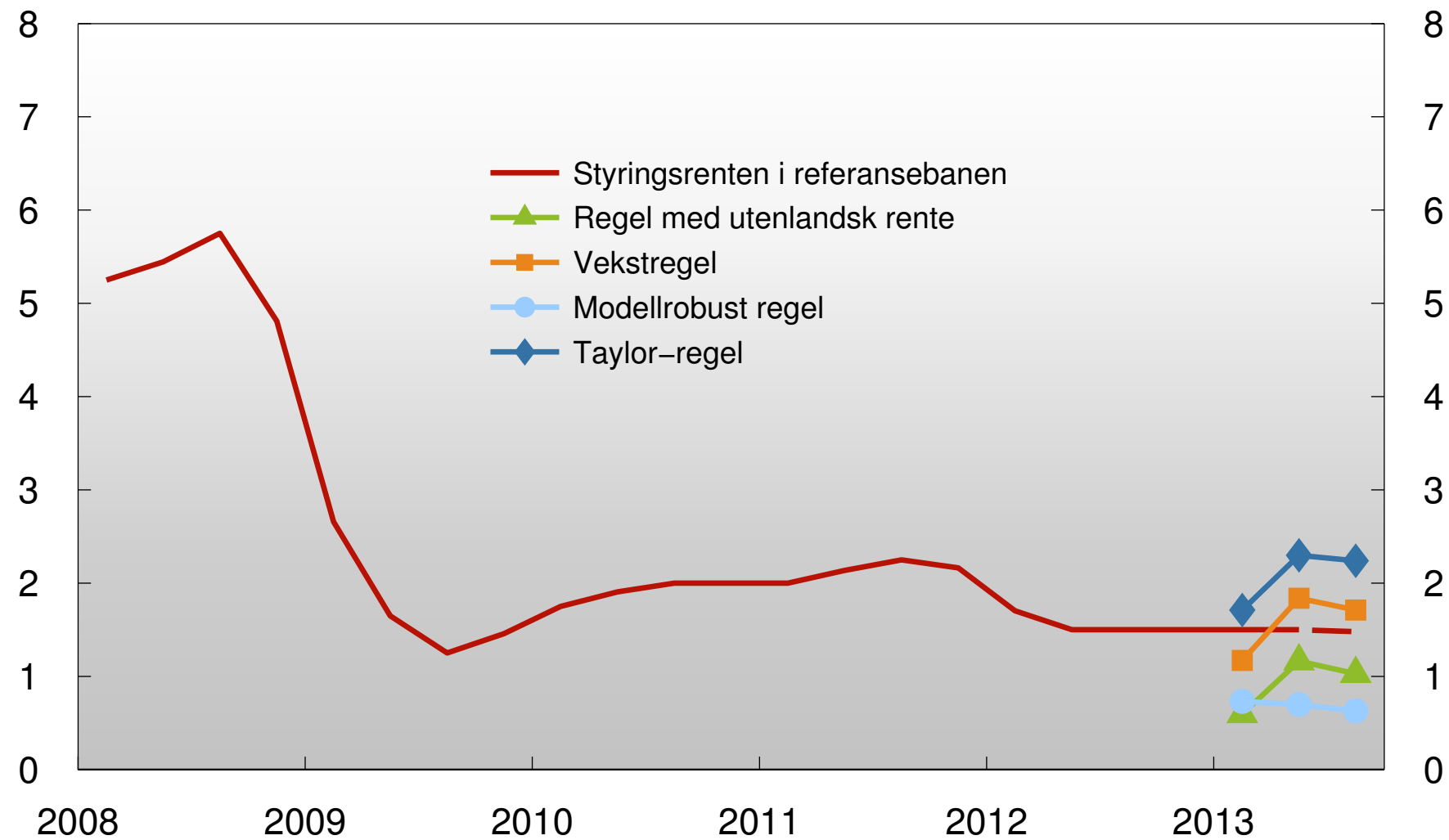
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 1.19 Anslag på styringsrenten i referansebanen og strategiintervall med sannsynlighetsfordeling. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

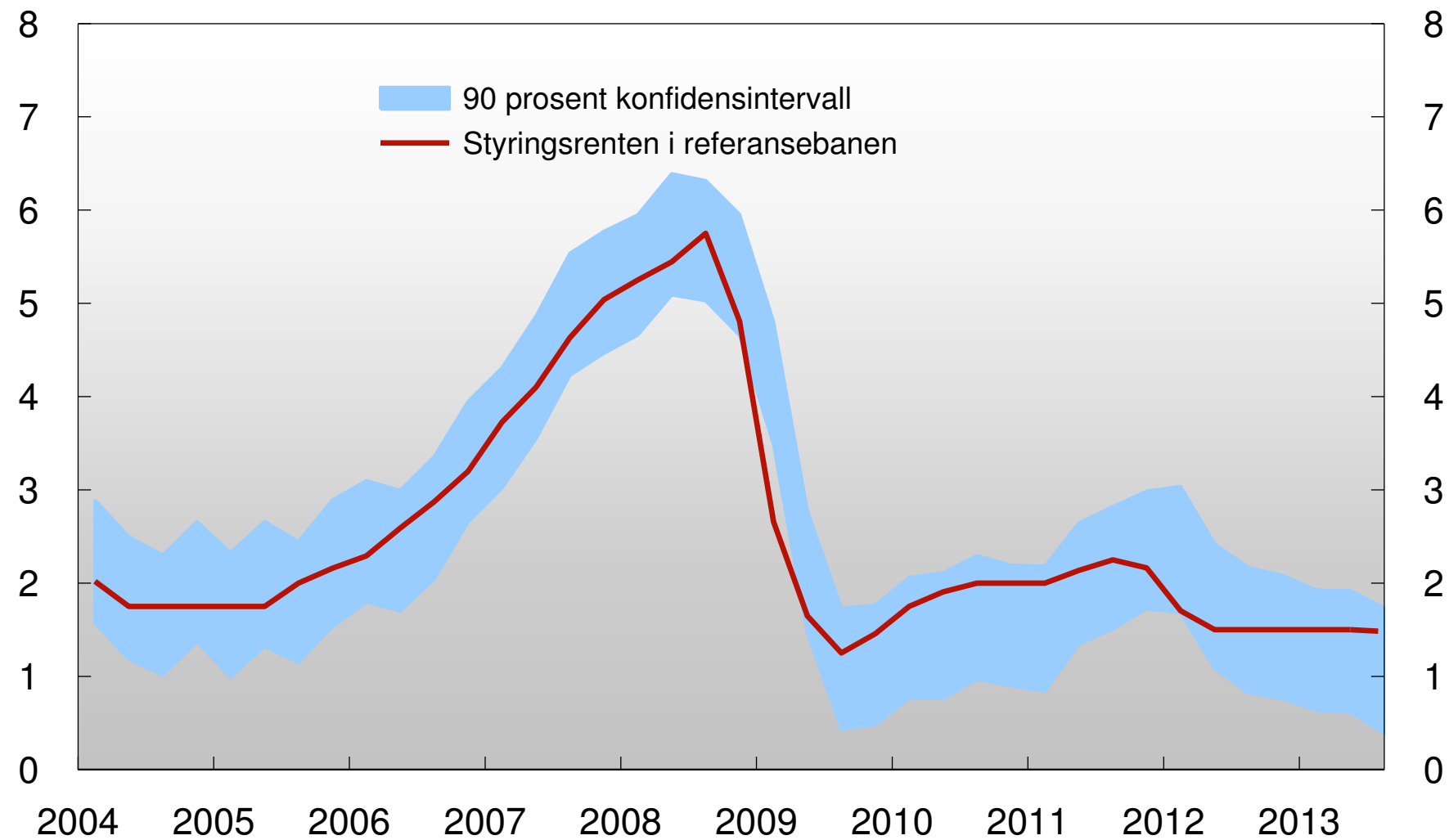
Kilde: Norges Bank

Figur 1.20 Styringsrente og beregnede enkle pengepolitiske regler.¹⁾
 Prosent. 1. kv. 2008 – 3. kv. 2013

1) Beregningene er basert på Norges Banks anslag på produksjonsgap, vekstgap, konsumpriser (KPIXE) og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. For å sammenlikne med styringsrenten er de enkle reglene justert for risikopremien i tremåneders pengemarkedsrente
 Kilde: Norges Bank

Figur 1.21 Styringsrente og renteutvikling som følger av Norges Banks gjennomsnittlige mønster i rentesettingen.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2004 – 3. kv. 2013

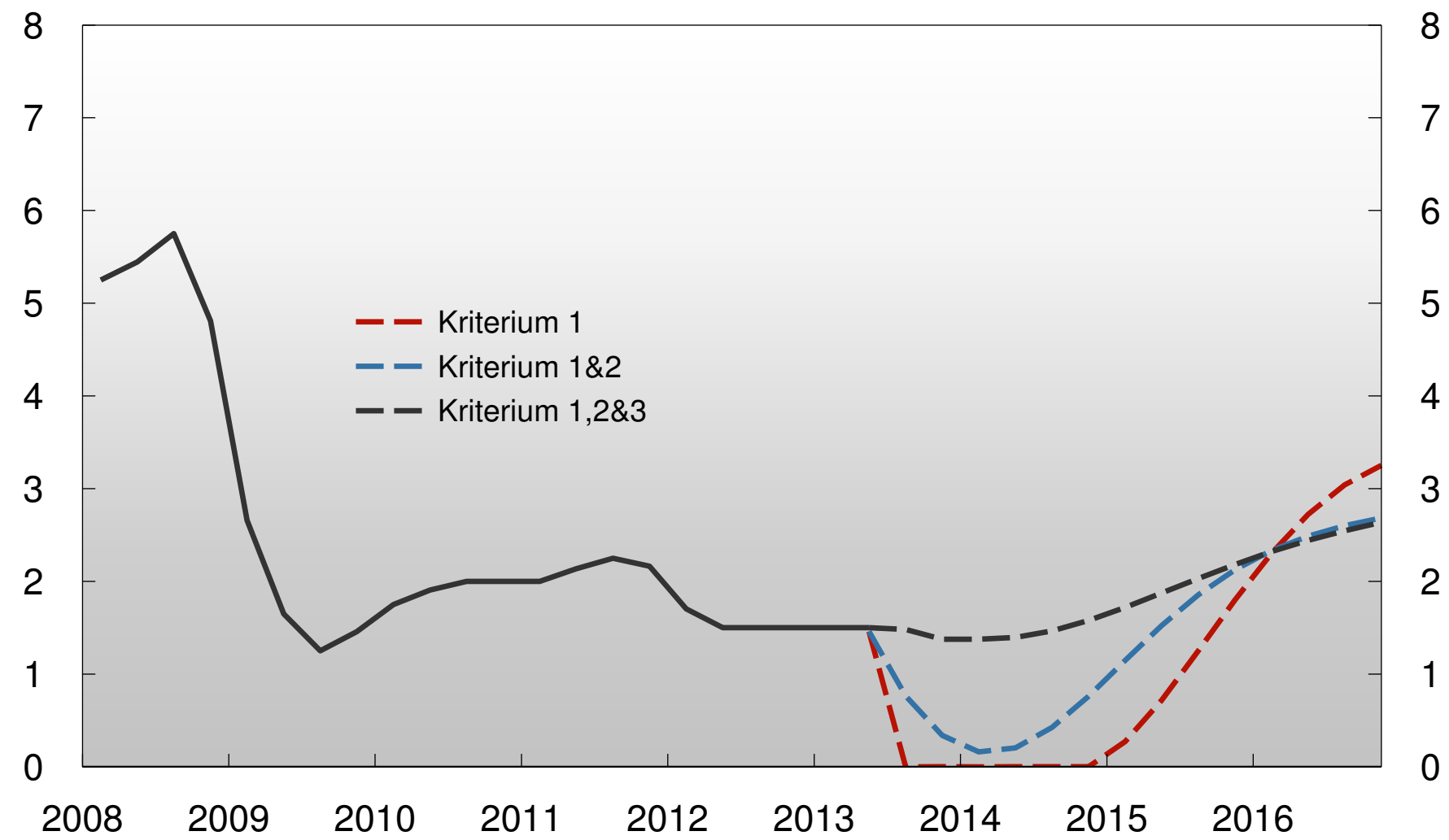

1) Renteutviklingen forklares av utviklingen i inflasjon, BNP-vekst i Fastlands-Norge, lønnsvekst og tremåneders pengemarkedsrente hos handelspartnerne. Likningen er estimert over perioden 1. kv. 1999 – 1. kv. 2013. Nærmere utdyping er gitt i *Staff Memo 3/2008*

Kilde: Norges Bank

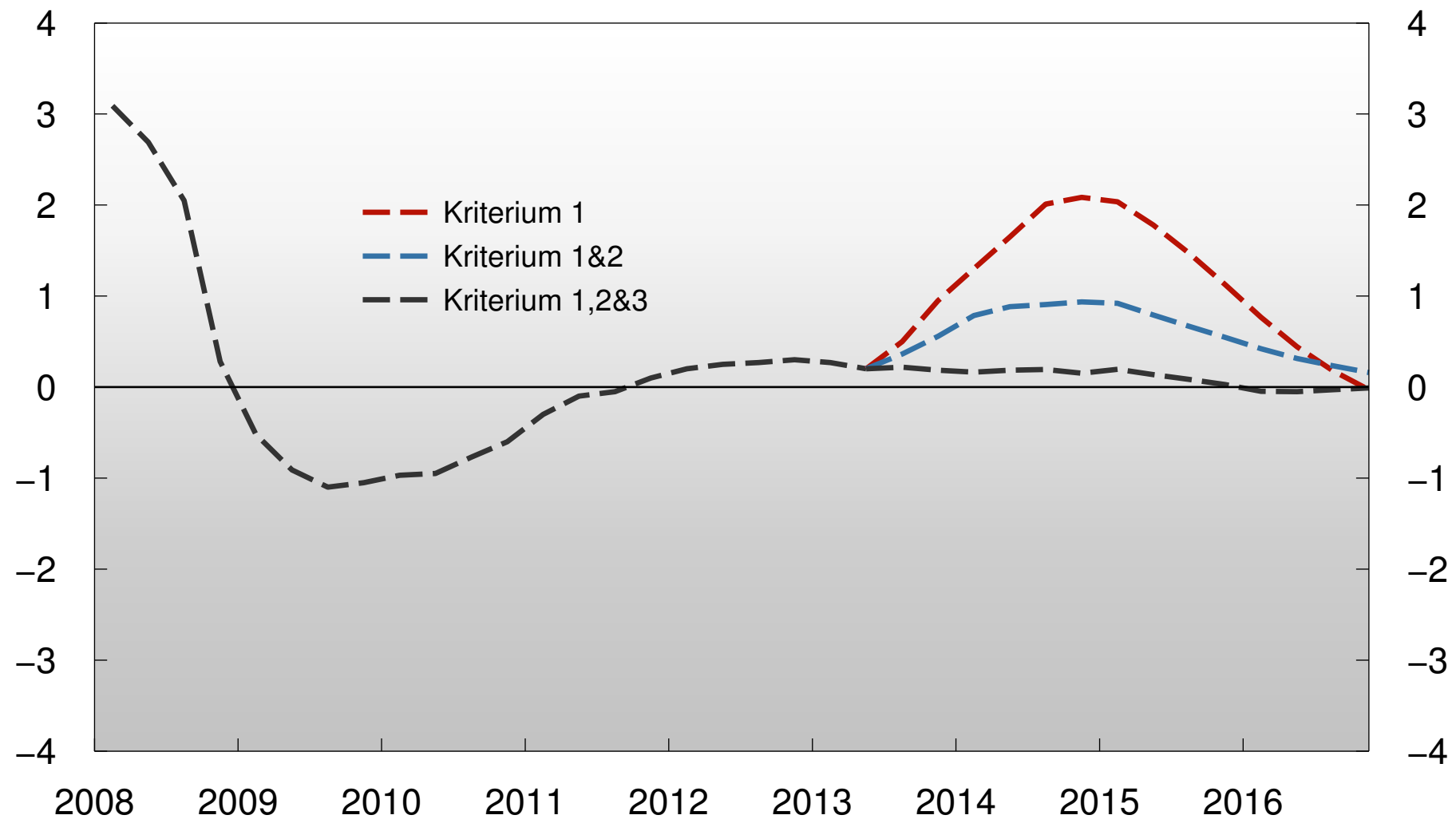

Figur 1.22a Styringsrenten. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

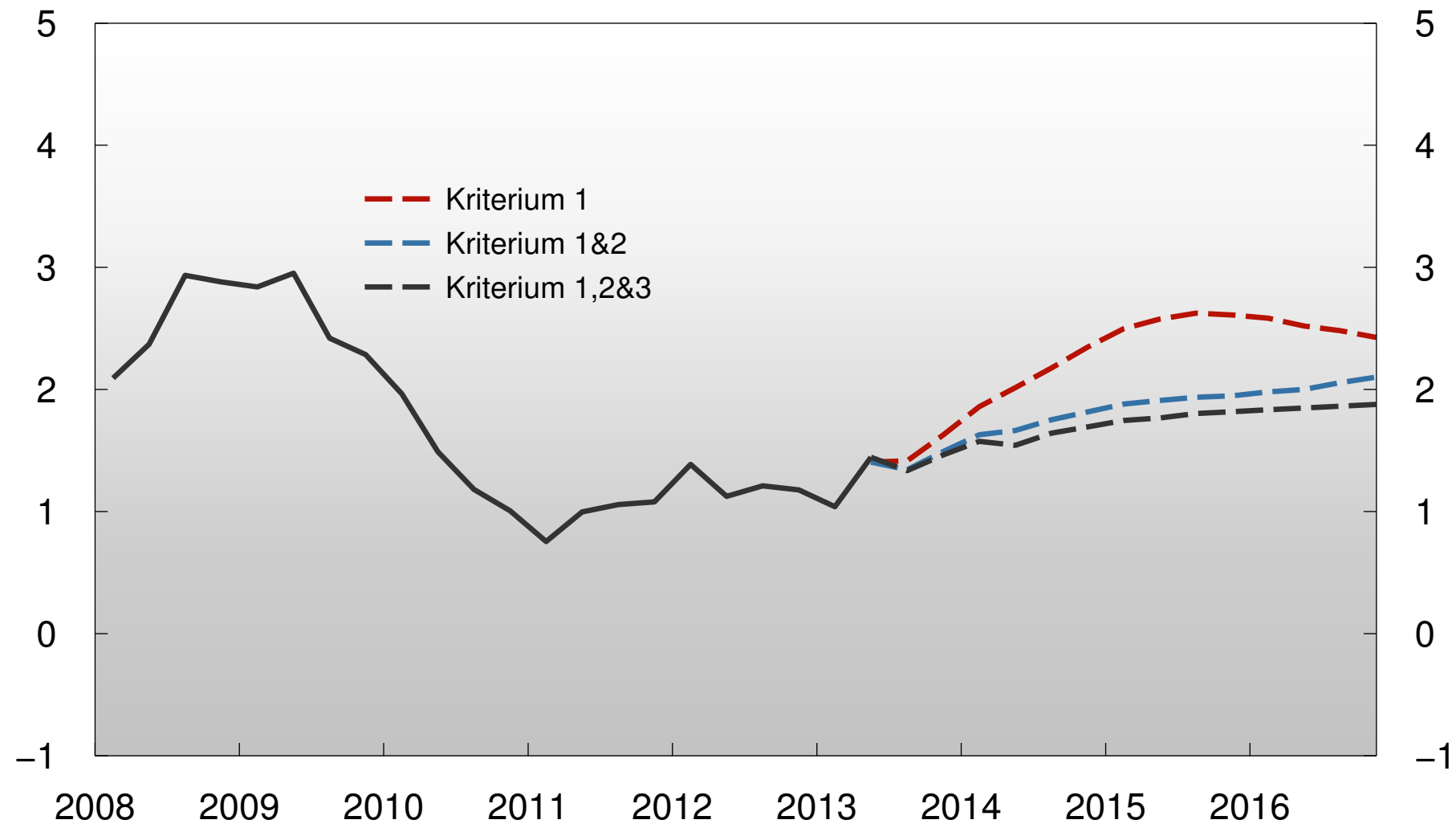
Kilde: Norges Bank

Figur 1.22b Produksjonsgapet. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

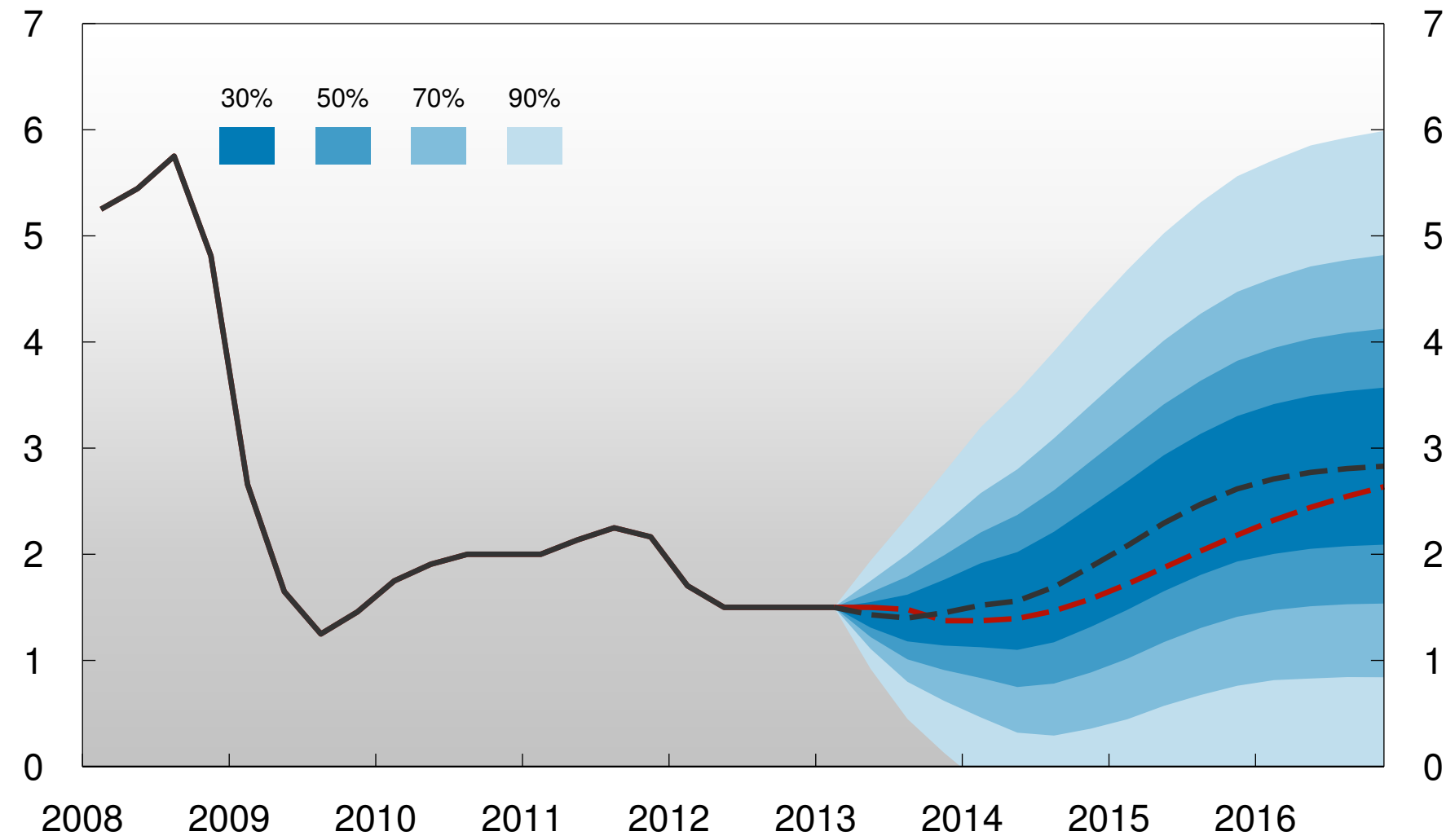
Kilde: Norges Bank

Figur 1.22c KPI-JAE.¹⁾ Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

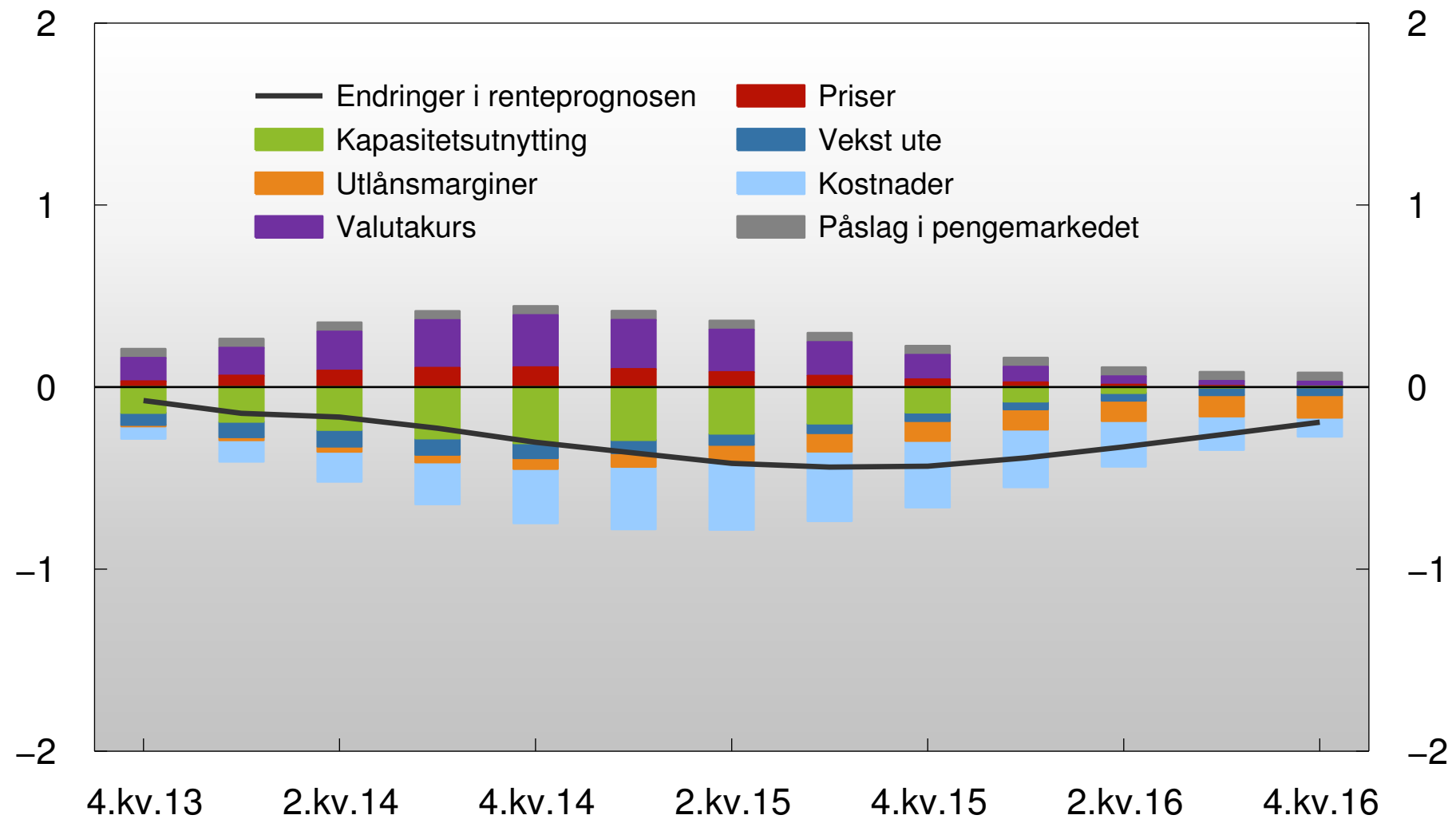
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer
Kilder: Statistisk Sentralbyrå og Norges Bank

Figur 1.23 Styringsrenten i referansebanen fra PPR 1/13 med sannsynlighetsfordeling og styringsrenten i referansebanen fra PPR 2/13 (rød linje). Prosent. 1. kv. 2008 – 4. kv. 2016

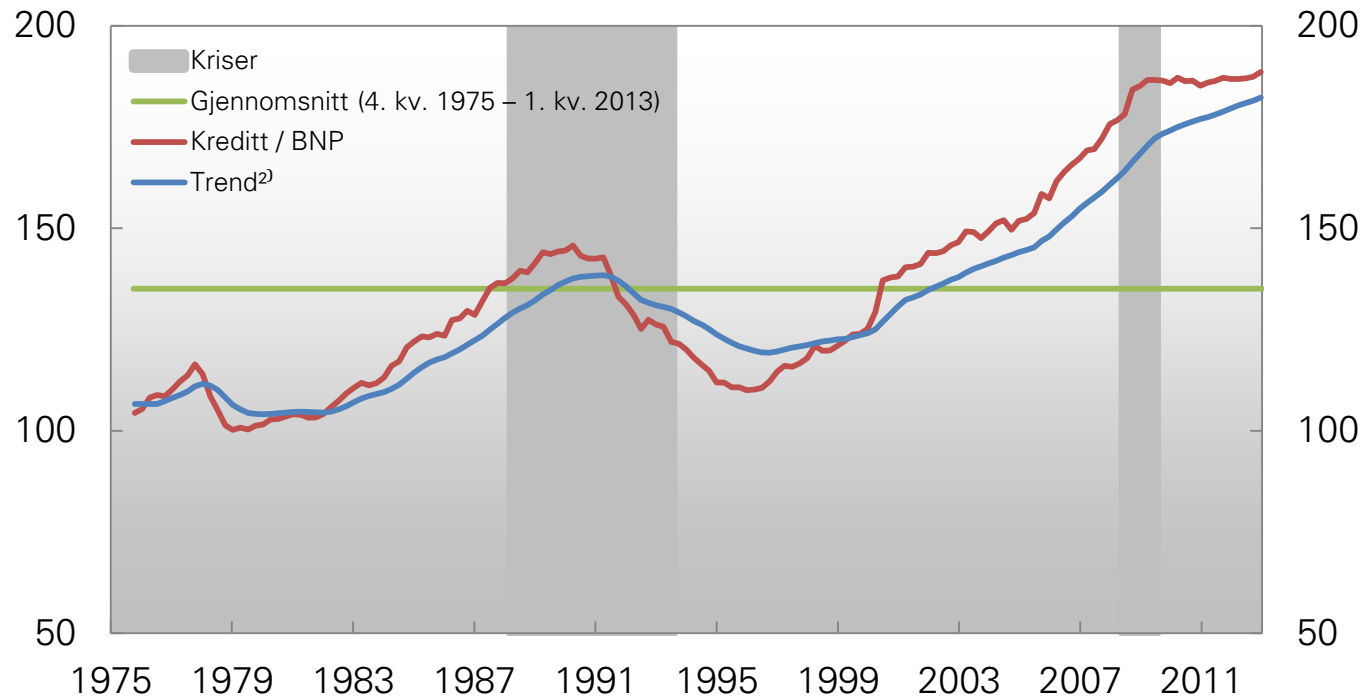
Kilde: Norges Bank

Figur 1.24 Faktorer bak endringer i renteprognosen fra PPR 1/13.
 Akkumulerte bidrag. Prosentenheter. 4. kv. 2013 – 4. kv. 2016

Kilde: Norges Bank

Figur 2.1 Samlet kreditt¹⁾ for Fastlands-Norge som andel av BNP for Fastlands-Norge. Prosent. 4. kv. 1975 – 1. kv. 2013

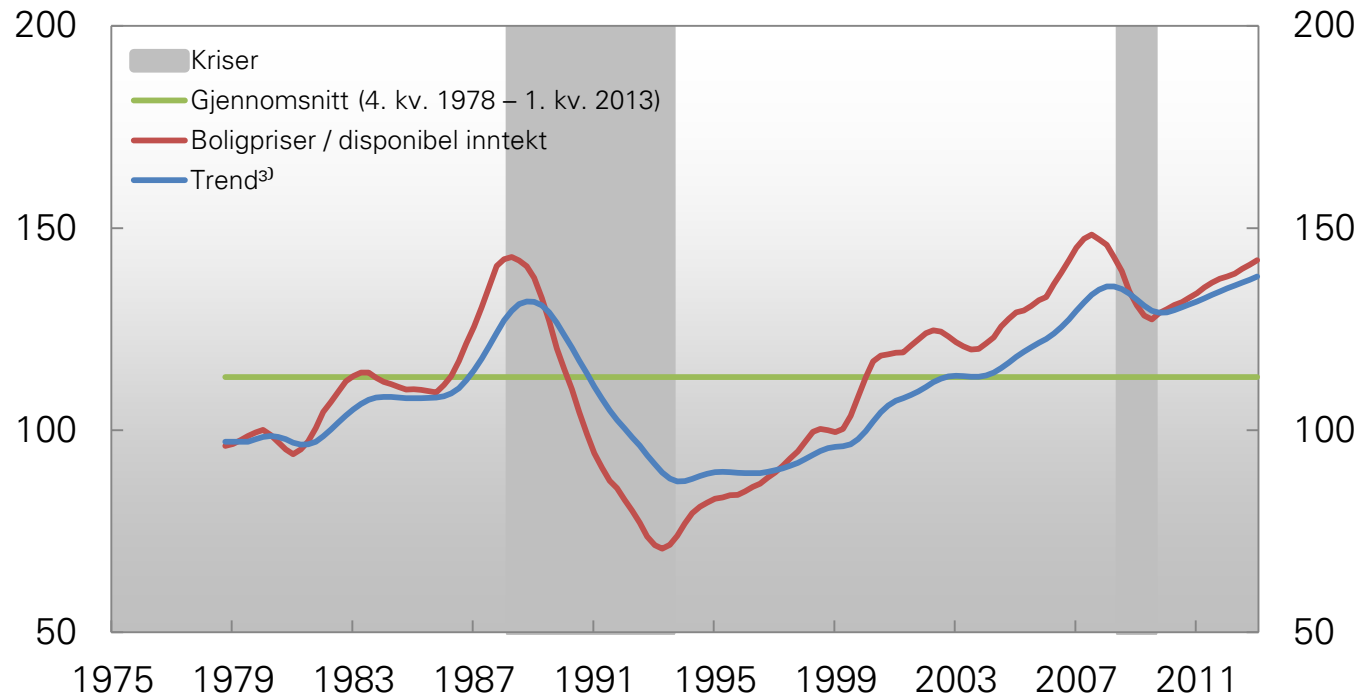

1) Summen av K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands-Norge (samlet økonomi før 1995) og K2 husholdninger

2) Ensidig Hodrick Prescott-filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.2 Boligpriser¹⁾ i forhold til disponibel inntekt²⁾.
Indeks. 4. kv. 1998 = 100. 4. kv. 1978 – 1. kv. 2013

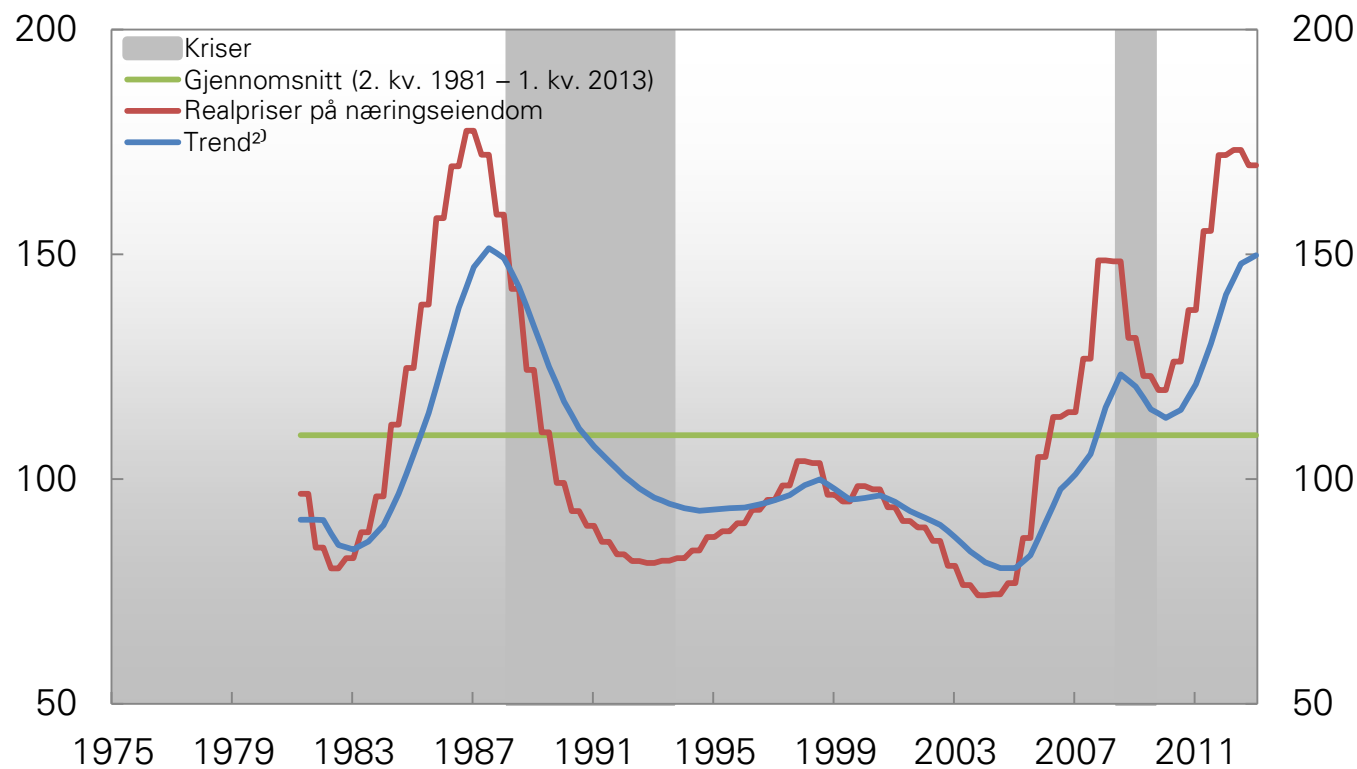
1) Kvartalstall frem til 1990 er beregnet med lineær interpolering av årstall

2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital for 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes Forening (EFF), Finn.no, Eiendomsverdi og Norges Bank

Figur 2.3 Realpriser på næringseiendom.¹⁾
Indeks. 1998 = 100. 2. kv. 1981 – 1. kv. 2013

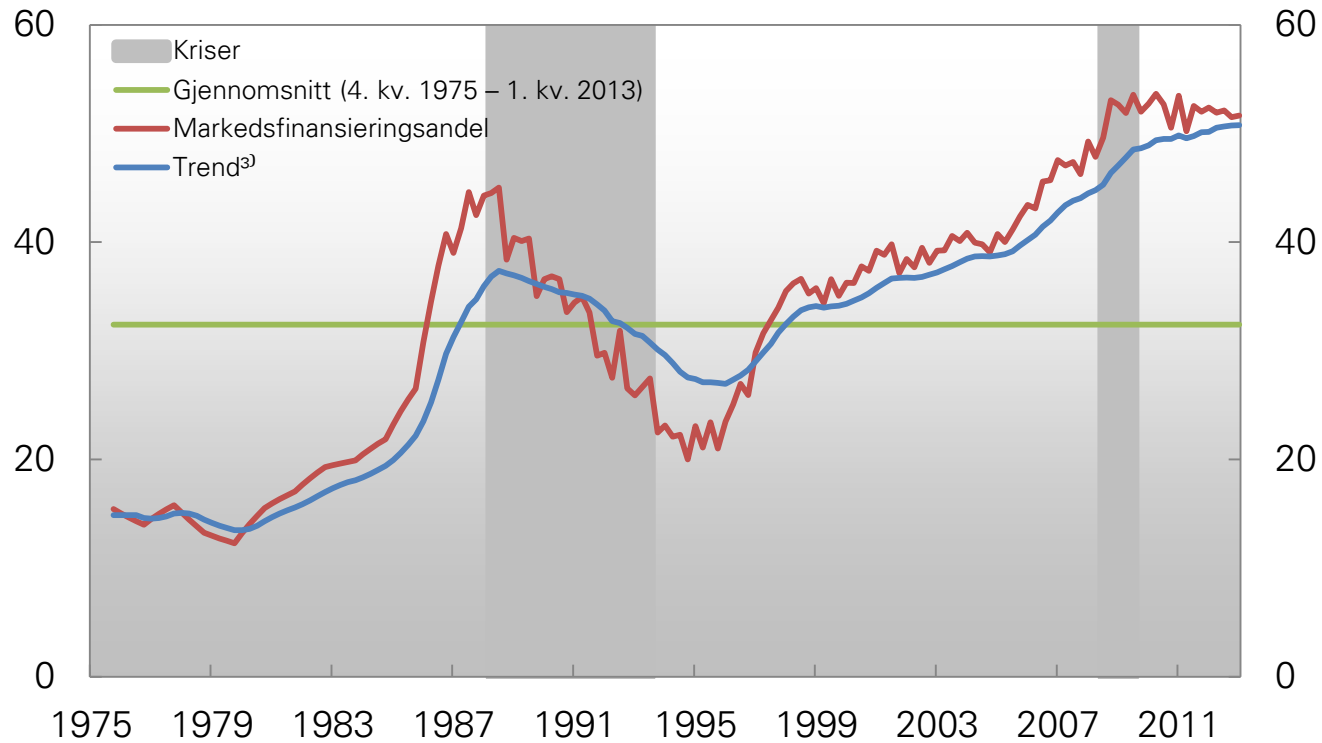
1) Beregnede salgspriser på kontorlokaler i Oslo deflatert med BNP-deflator for Fastlands-Norge

2) Ensidig Hodrick Prescott-filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

Kilder: Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.4 Bankenes¹⁾ markedsfinansieringsandel²⁾.
Prosent. 4. kv. 1975 – 1. kv. 2013

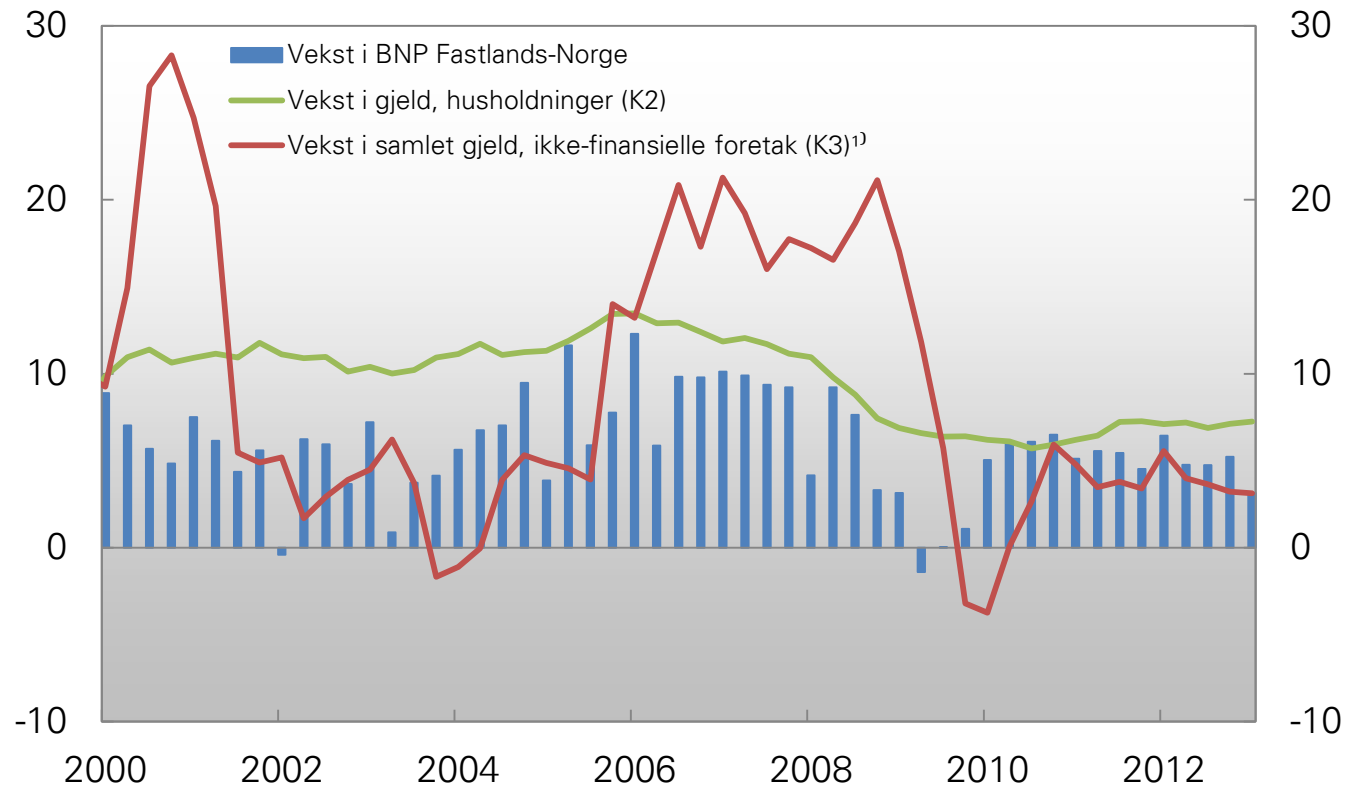
1) Alle banker og OMF-kredittforetak i Norge med unntak av utenlandske filialer og datterbanker i Norge

2) Kvartalstall fram til 1989 er beregnet med lineær interpolering av årstall

3) Ensidig Hodrick Prescott-filter med rekursive anslag. Lambda = 400 000

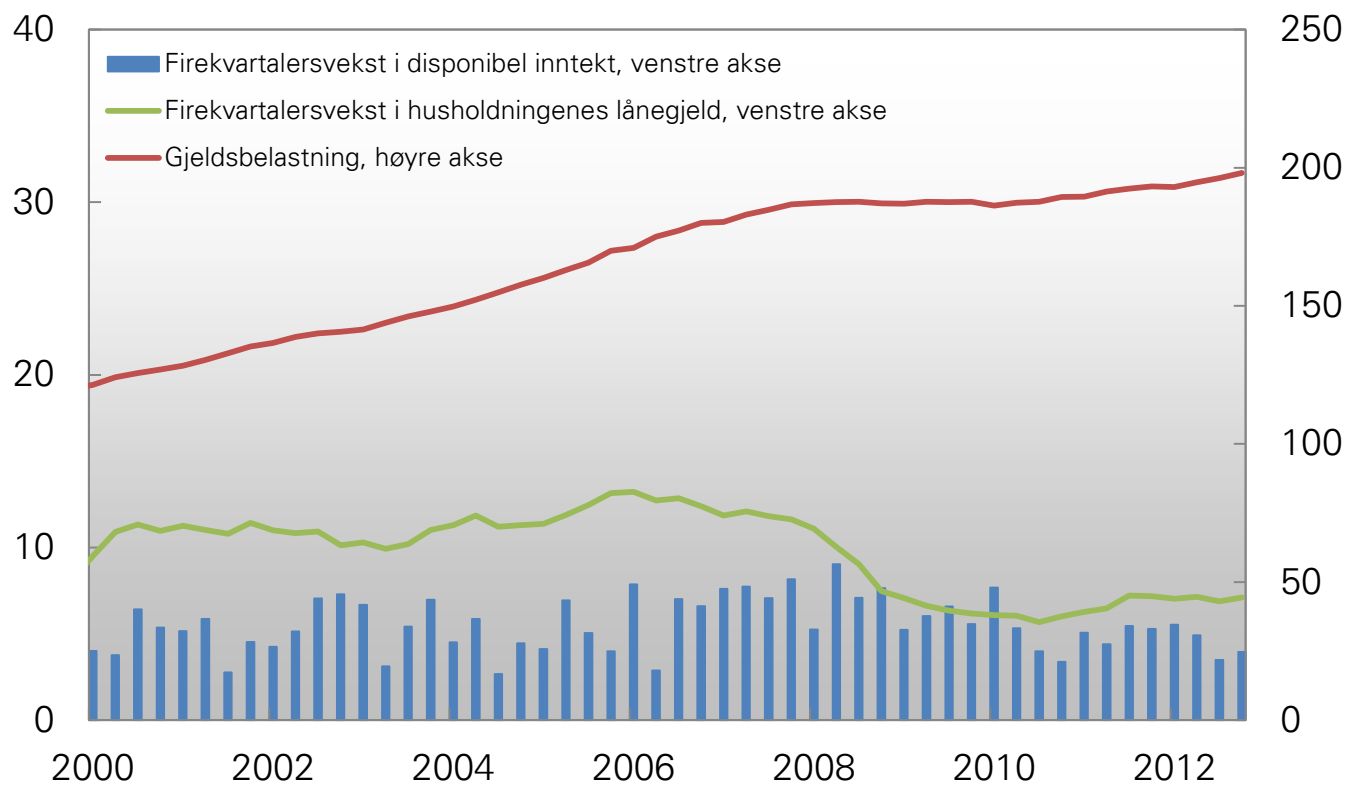
Kilde: Norges Bank

Figur 2.5 Gjeld i husholdninger og ikke-finansielle foretak og BNP for Fastlands-Norge. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2000 – 1. kv. 2013

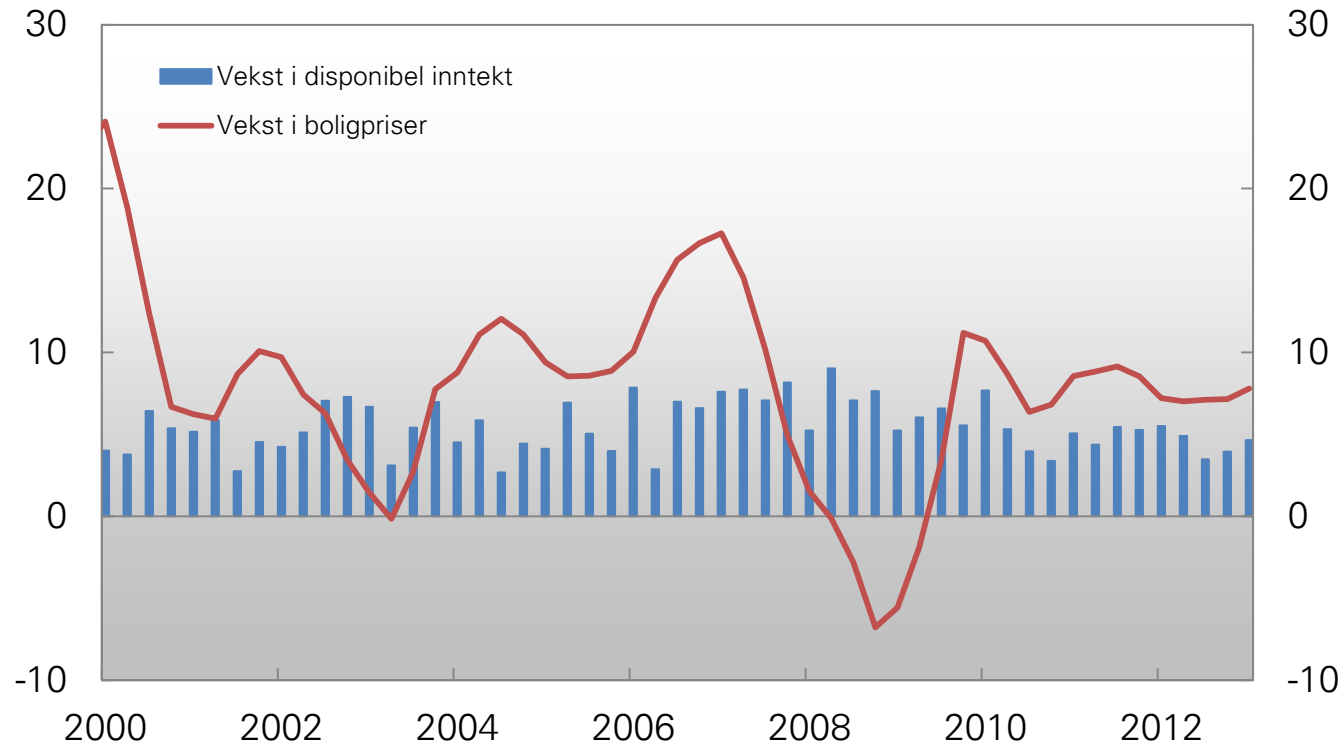
1) Sum K2 ikke-finansielle foretak og utenlandsk gjeld i ikke-finansielle foretak. Fastlands-Norge
Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.6 Husholdningenes gjeldsbelastning.¹⁾
 Prosent. 1. kv. 2000 – 4. kv. 2012

1) Lånegjeld i prosent av disponibel inntekt, korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital for 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012
 Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.7 Boligpriser og disponibel inntekt¹⁾. Firekvartalersvekst.
Prosent. 1. kv. 2000 – 1. kv. 2013

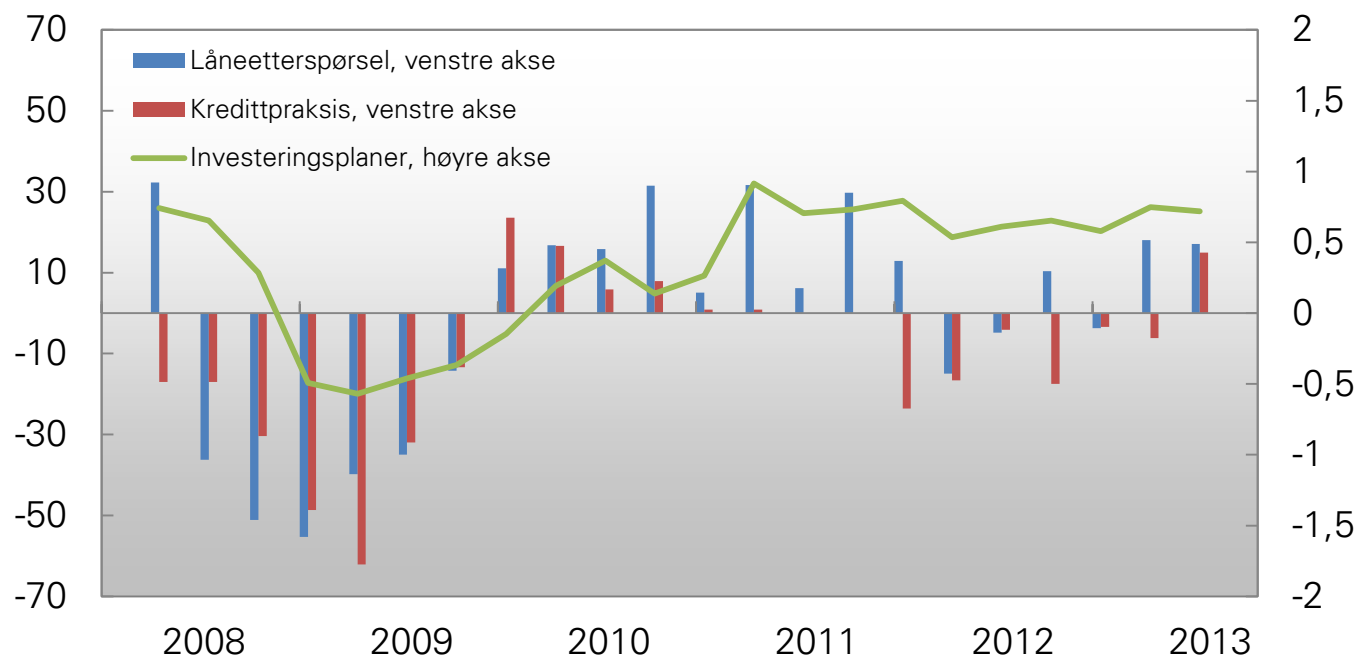

1) Korrigeret for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital for 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes Forening (EFF), Finn.no, Eiendomsverdi og Norges Bank

Figur 2.8 Investeringsplaner¹⁾ og låneetterspørsel²⁾ fra ikke-finansielle foretak, samt bankenes kredittpraksis overfor ikke-finansielle foretak.

4. kv. 2007 – 1. kv. 2013

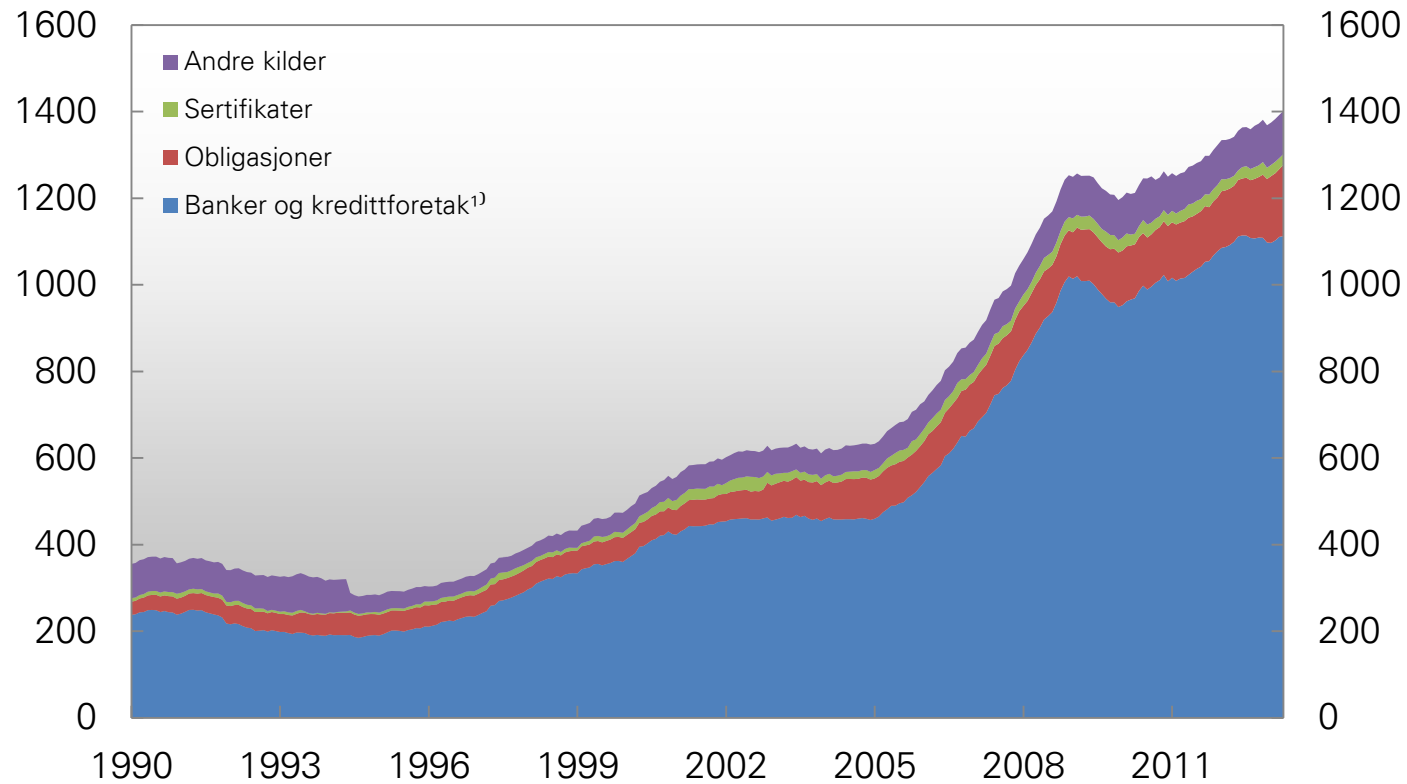

1) Bedrifter i Norges Banks regionale nettverk. Forventet endring i investeringer neste 12 måneder. Indeksen går fra -5 til +5, der -5 indikerer et stort fall mens +5 indikerer kraftig vekst

2) Skalaen går fra -100 prosent til +100 prosent, der -100 indikerer en betydelig innstramning i kredittpraksis/reduksjon i låneetterspørsel, mens +100 indikerer en betydelig lettelse i kredittpraksis/økning i låneetterspørsel

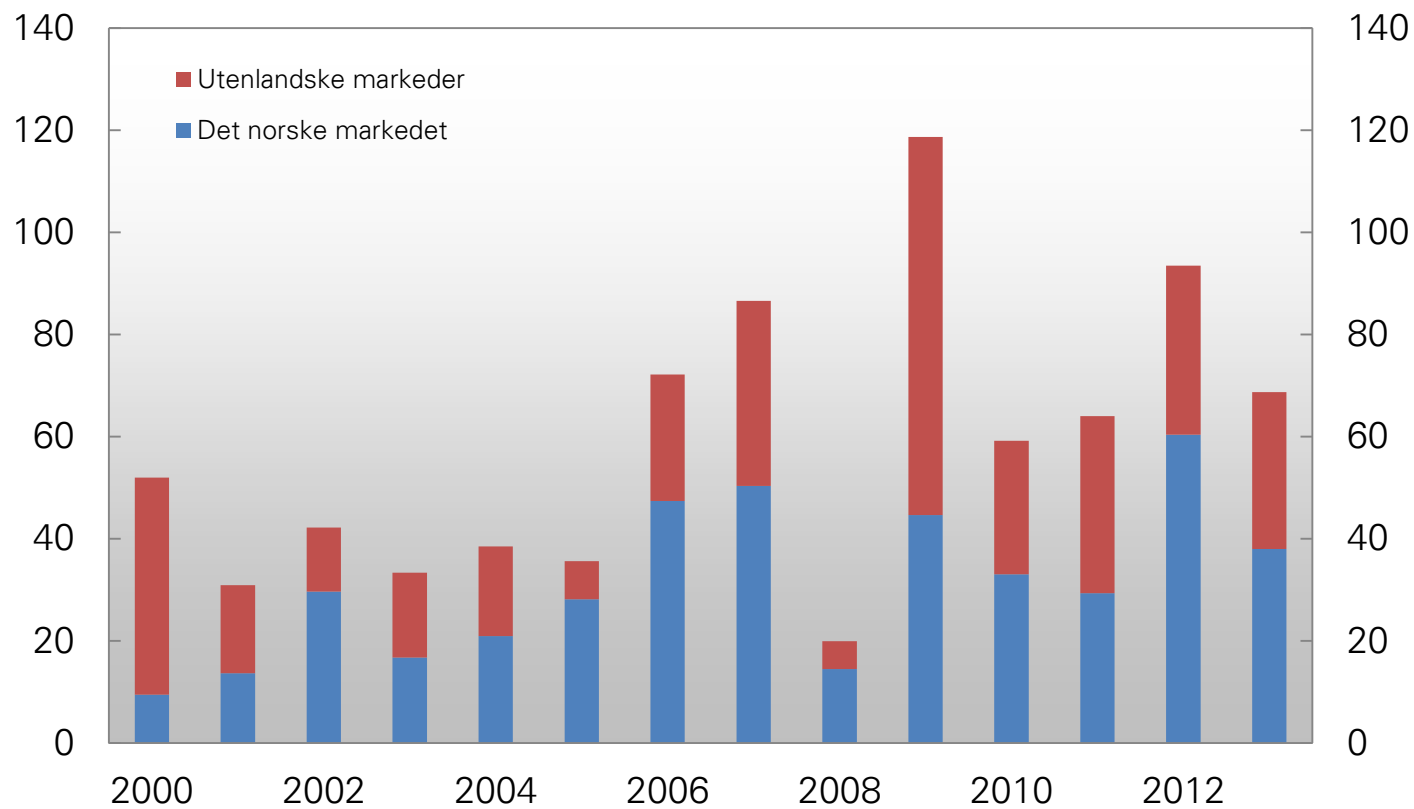
Kilde: Norges Bank

Figur 2.9 Innenlandsk kreditt til norske ikke-finansielle foretak (K2).
Beholdninger. Milliarder kroner. Januar 1990 – april 2013

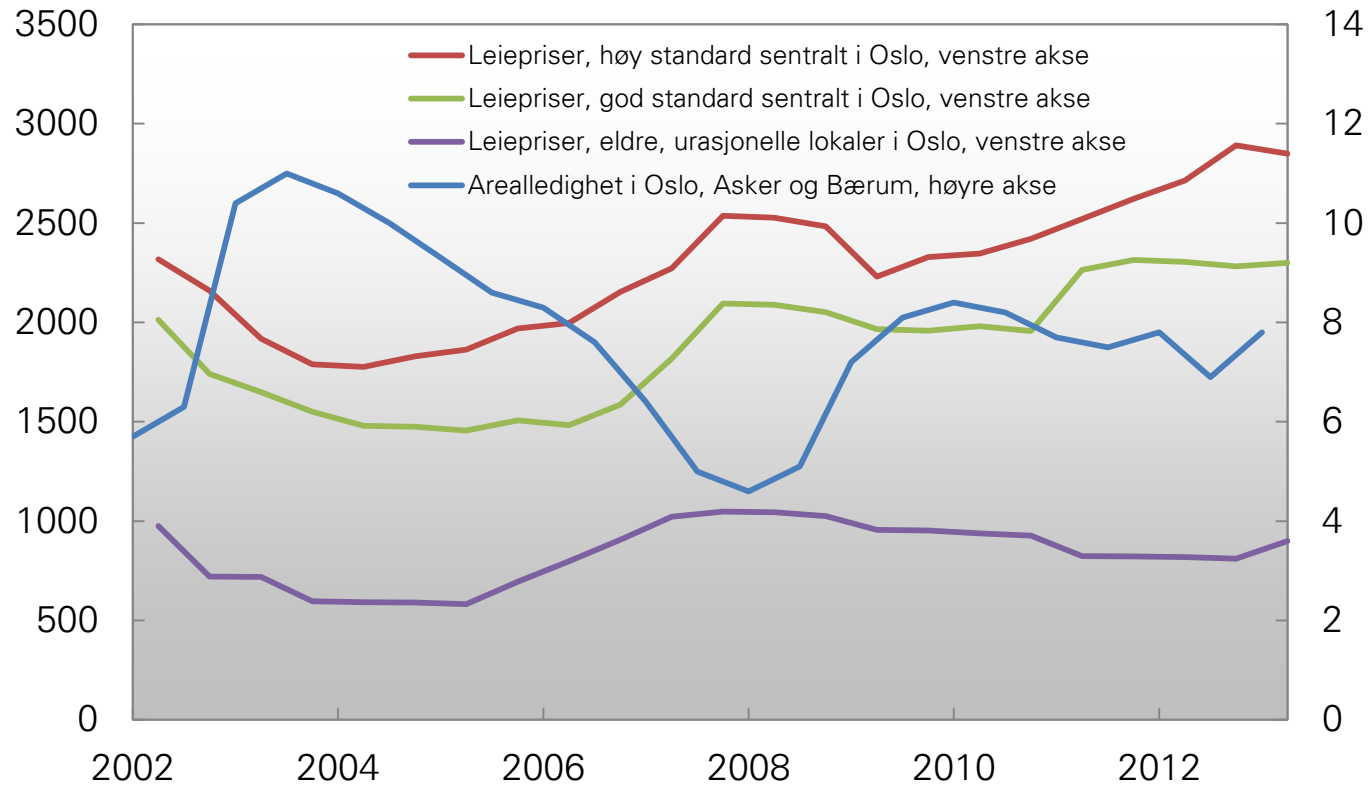
1) Klassifiseringen er endret slik at både Eksportfinans og Eksportkreditt inngår som kredittforetak. Eksportkreditt klassifiseres som "andre kilder" i Statistisk sentralbyrå sin statistikk
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.10 Emisjoner fra norske ikke-finansielle foretak i norske og utenlandske obligasjonsmarkeder. Milliarder kroner. 2000 – 2013¹⁾

1) 2013 er basert på data fram til 13. juni
Kilder: Stamdata og Bloomberg

Figur 2.11 Arealledighet¹⁾ og leiepriser²⁾ for kontorlokaler.
 Prosent og kroner per kvm. 1. halvår 2002 – 1. halvår 2013

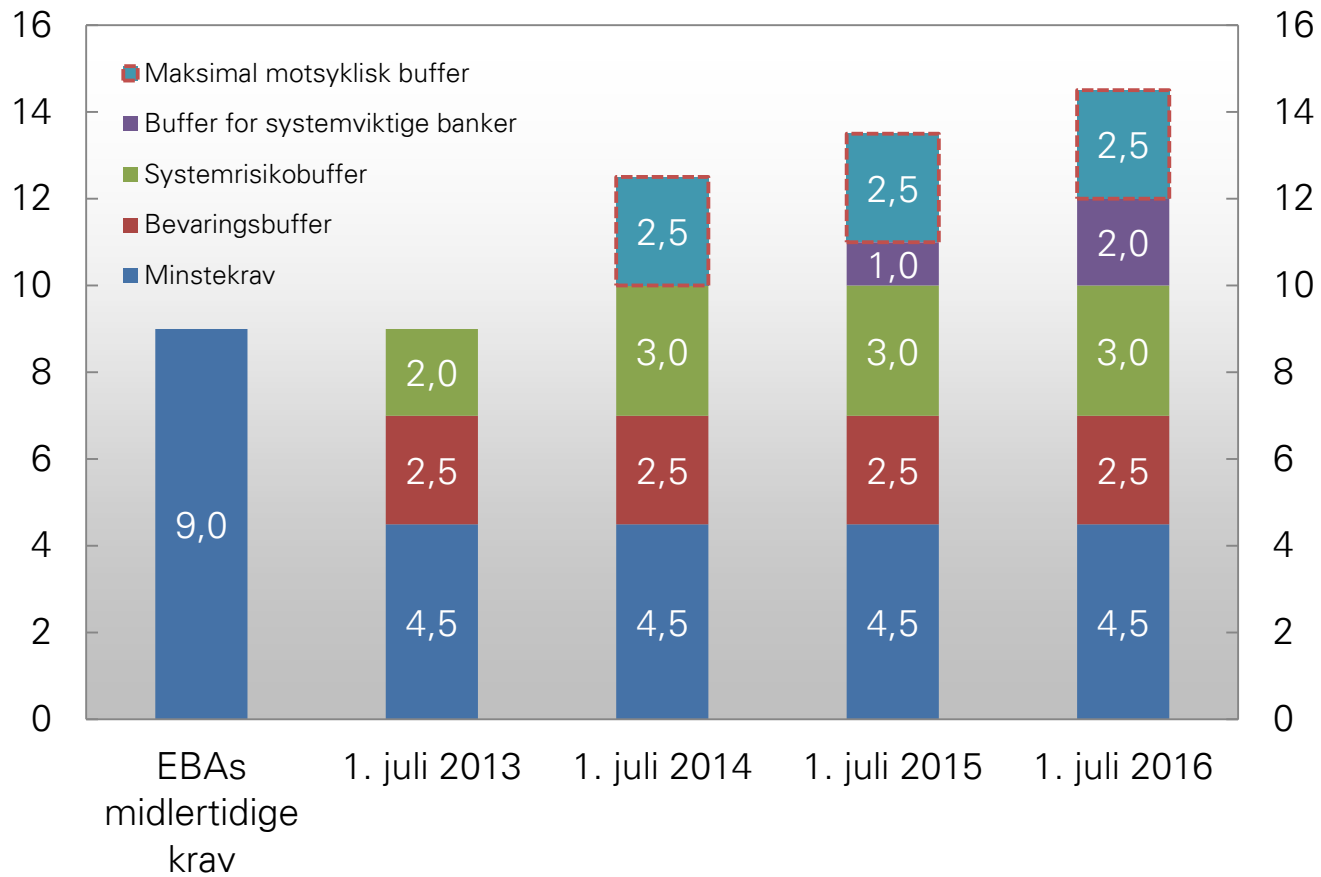
1) Antall kvm ledige lokaler i prosent av totalt antall kvm. Til og med mars 2013

2) Leiepriser i faste 2013-kroner. Til og med juni 2013

Kilder: OPAK, Dagens Næringsliv, DNB Næringsmegling og Statistisk sentralbyrå

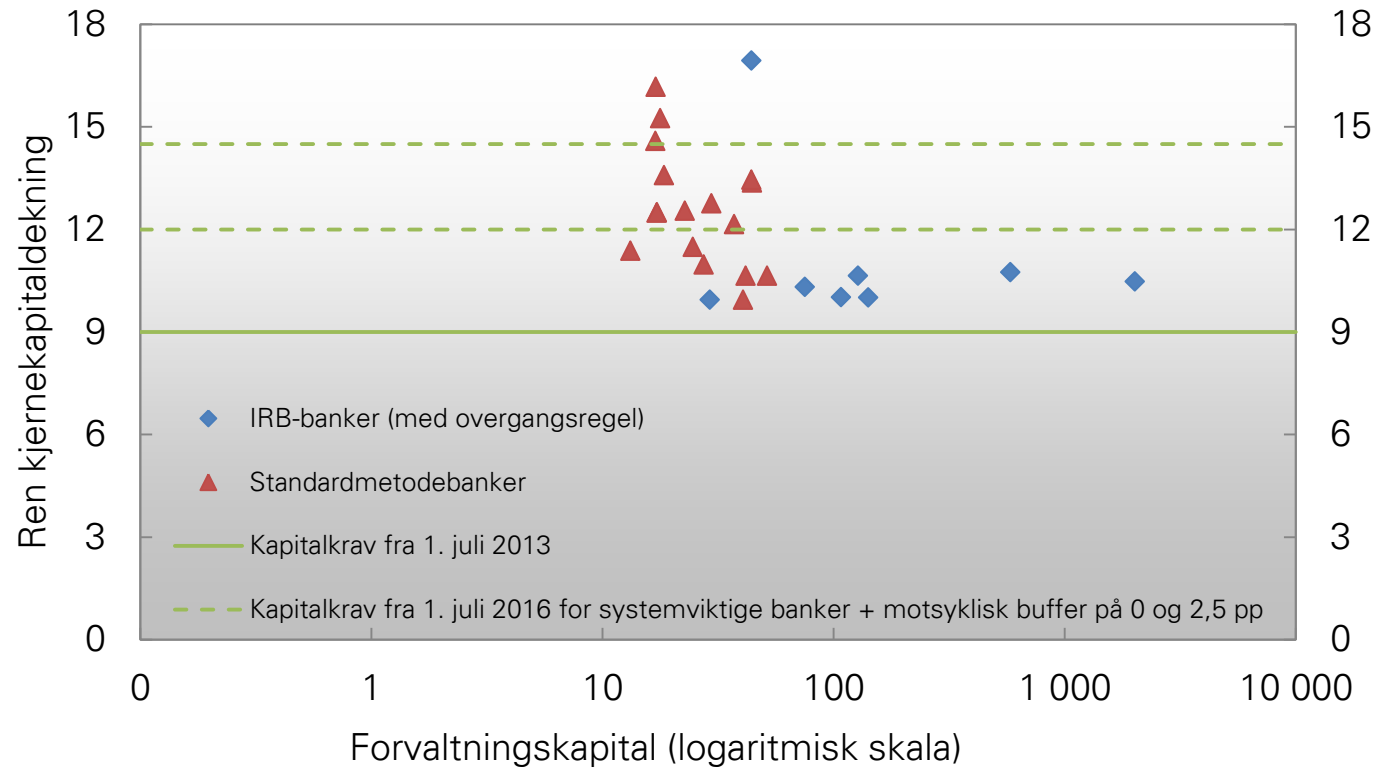

Figur 2.12 Opptrapping av krav til ren kjernekapitaldekning i nytt regelverk.
 Prosent. 30. juni 2012 – 1. juli 2016

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank

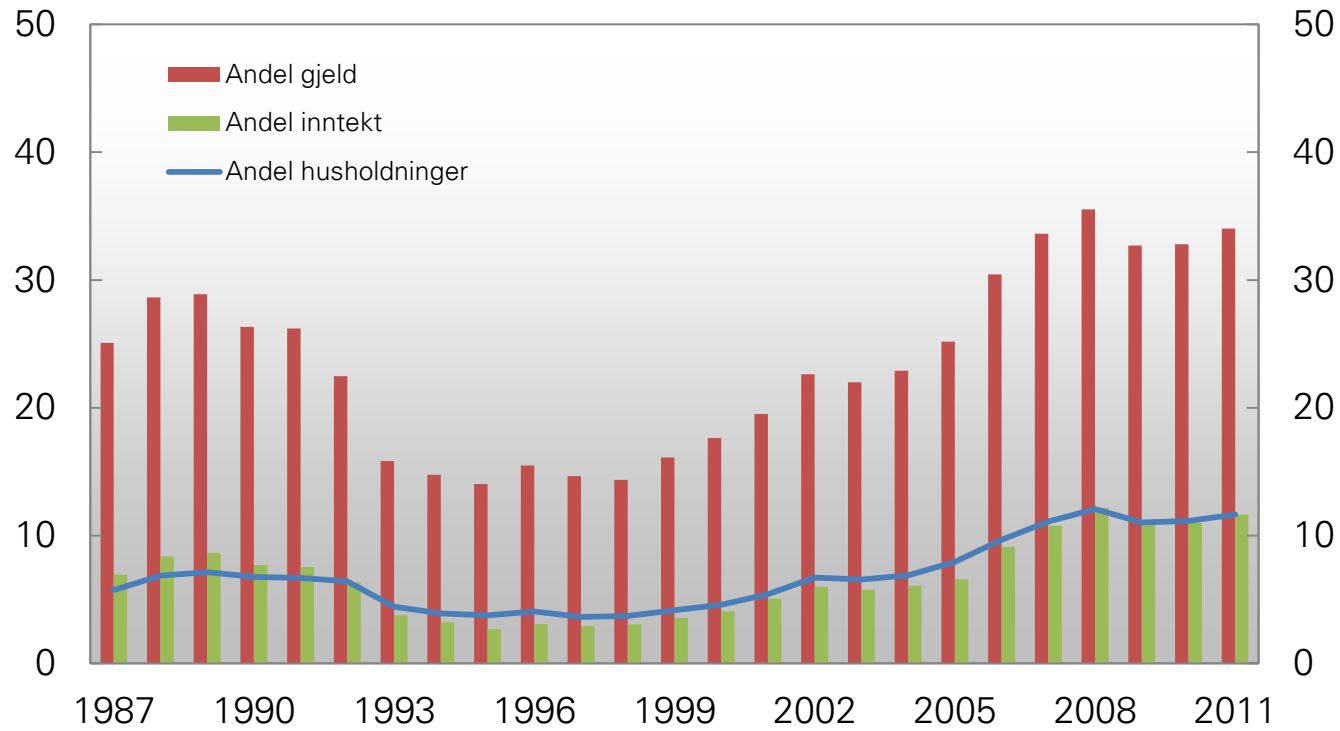
Figur 2.13 Bankkonsernernes¹⁾ rene kjernekapitaldekning. Prosent.
 Forvaltningskapital (FVK). Milliarder kroner. Per 31. desember 2012

1) Bankkonsern med FVK større enn 10 milliarder kroner med unntak av utenlandske filialer i Norge

Kilder: Finanstilsynet, bankkonsernernes resultatrapporter og Norges Bank

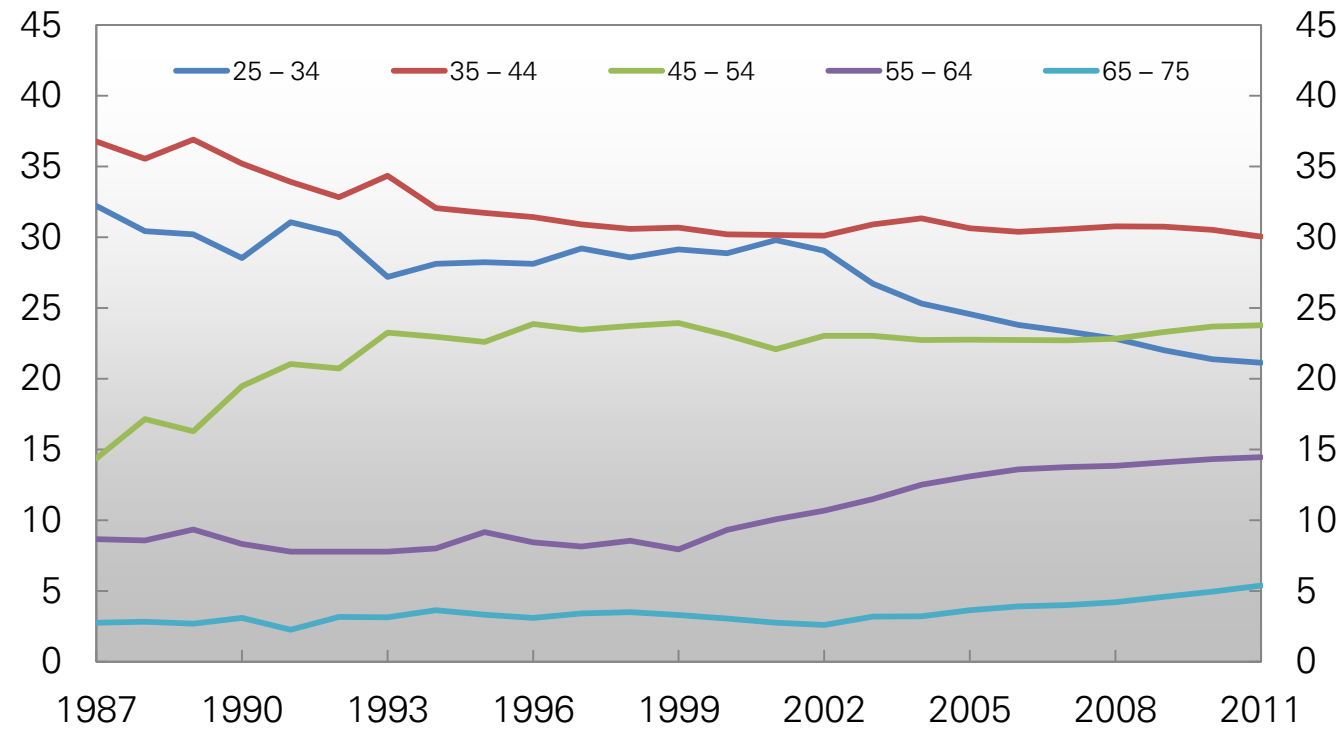
Figur 2.18 Andel husholdninger med gjeldsbelastning¹⁾ over 500 prosent og deres andel av samlet inntekt etter skatt og gjeld. Prosent. Årsslutt. 1987 – 2011

1) Gjeldsbelastning beregnes som gjeld over disponibel inntekt

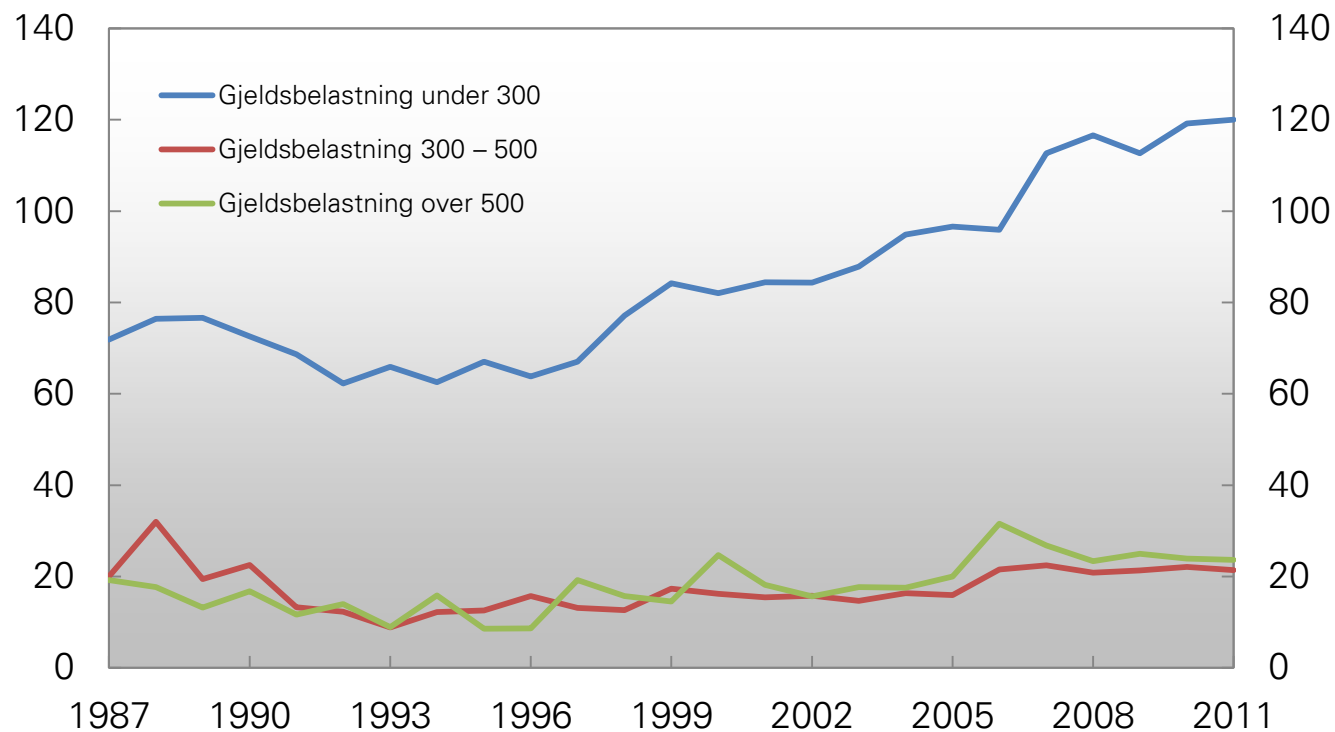
Kilder: Statistisk sentralbyrå (ligningsdata) og Norges Bank

Figur 2.19 Fordeling av husholdningenes gjeld på ulike aldersgrupper.¹⁾
Prosent. Årsslutt. 1987 – 2011

1) Aldersgruppene under 25 år og over 75 år vises ikke i figuren
Kilder: Statistisk sentralbyrå (ligningsdata) og Norges Bank

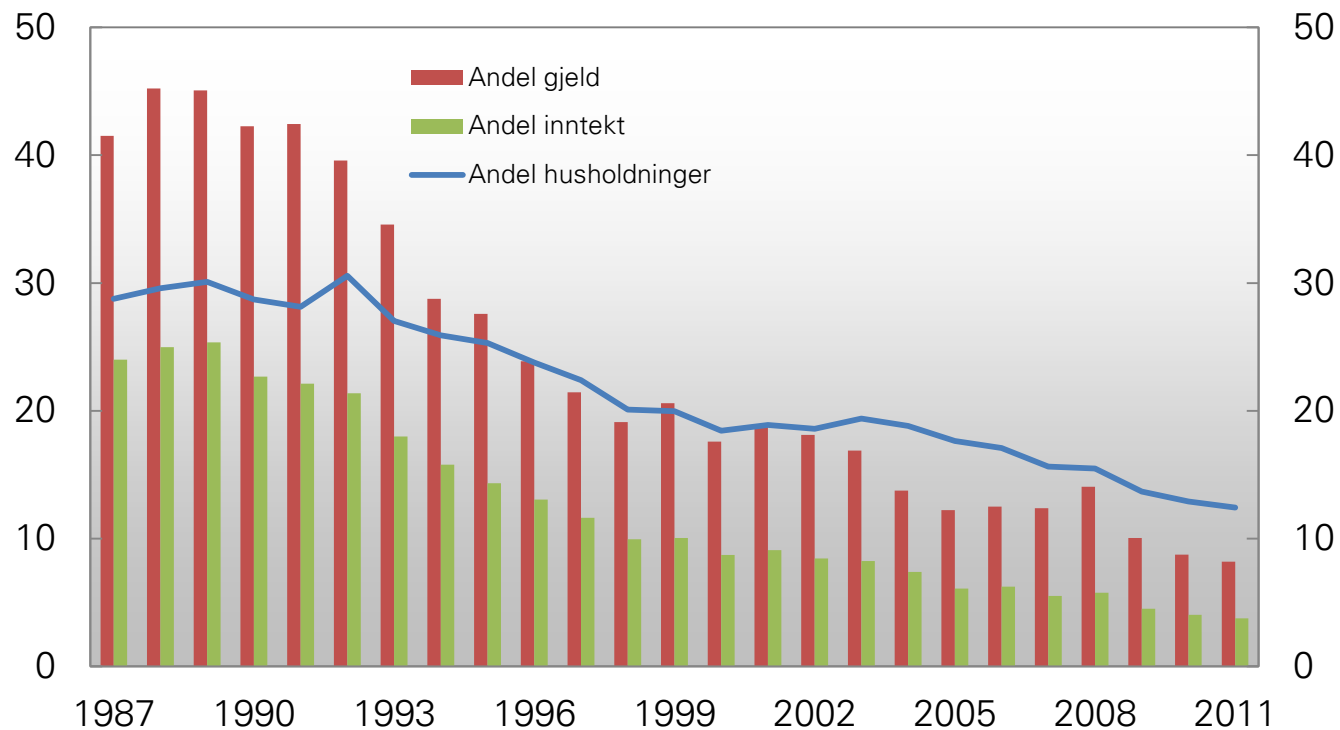
Figur 2.20 Finansformue¹⁾ som andel av gjeld for husholdninger med ulik gjeldsbelastning. Prosent. Årsslutt. 1987 – 2011

1) Slik den fremgår av ligningen, inkluderer ikke forsikringsreserver

Kilder: Statistisk sentralbyrå (ligningsdata) og Norges Bank

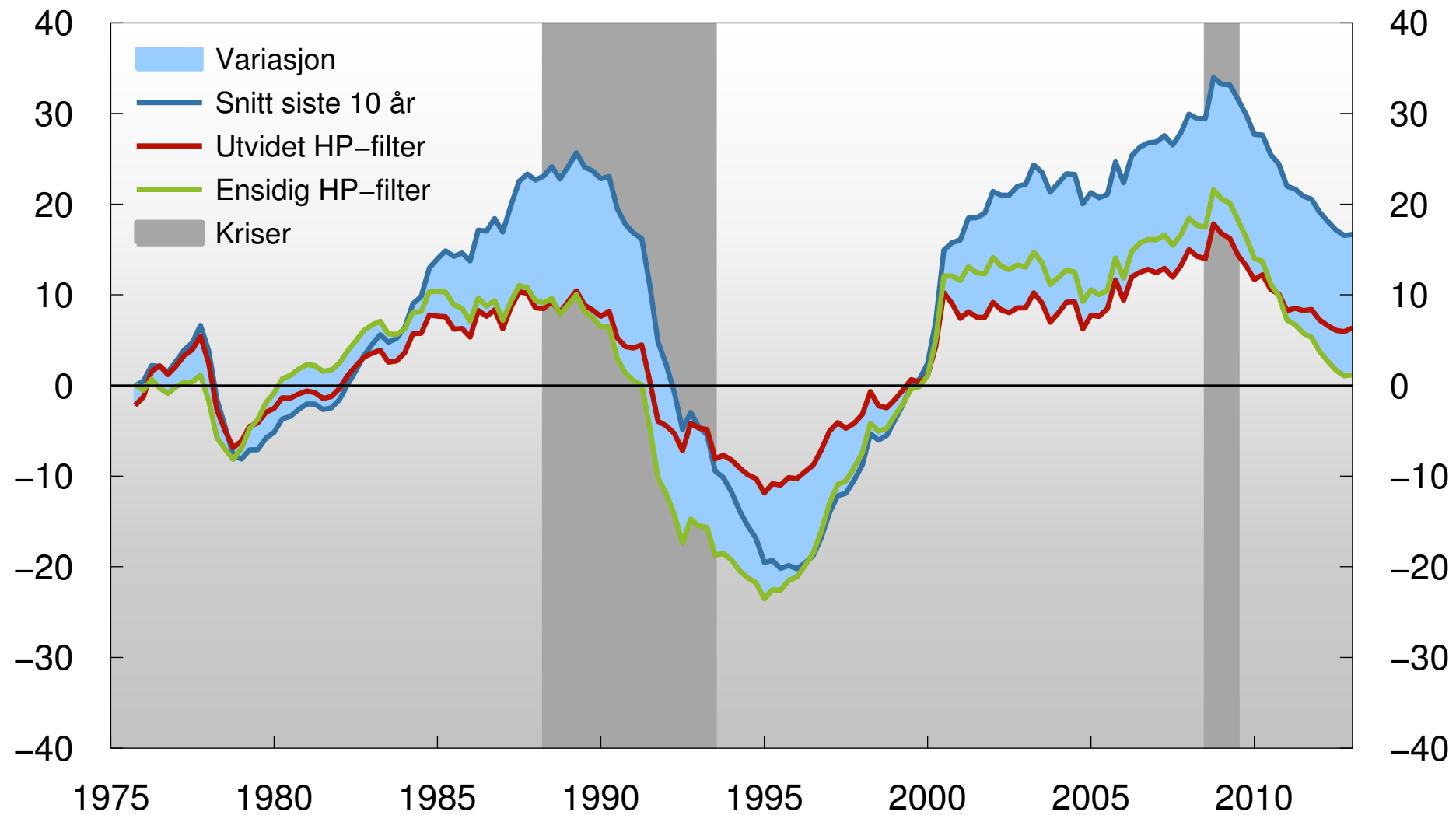
Figur 2.21 Andel husholdninger med en margin¹⁾ mindre enn én månedsinntekt og deres andel av samlet inntekt etter skatt og gjeld. Prosent. Årsslutt. 1987–2011

1) Husholdningenes margin beregnes som disponibel årsinntekt fratrukket standardkonsum etter husholdningstype beregnet ved Statens institutt for forbruksforskning (Sifo). Boligkonsum etter egne beregninger basert på Forbruksundersøkelsen til Statistisk sentralbyrå og rentebetalinger trekkes også fra.

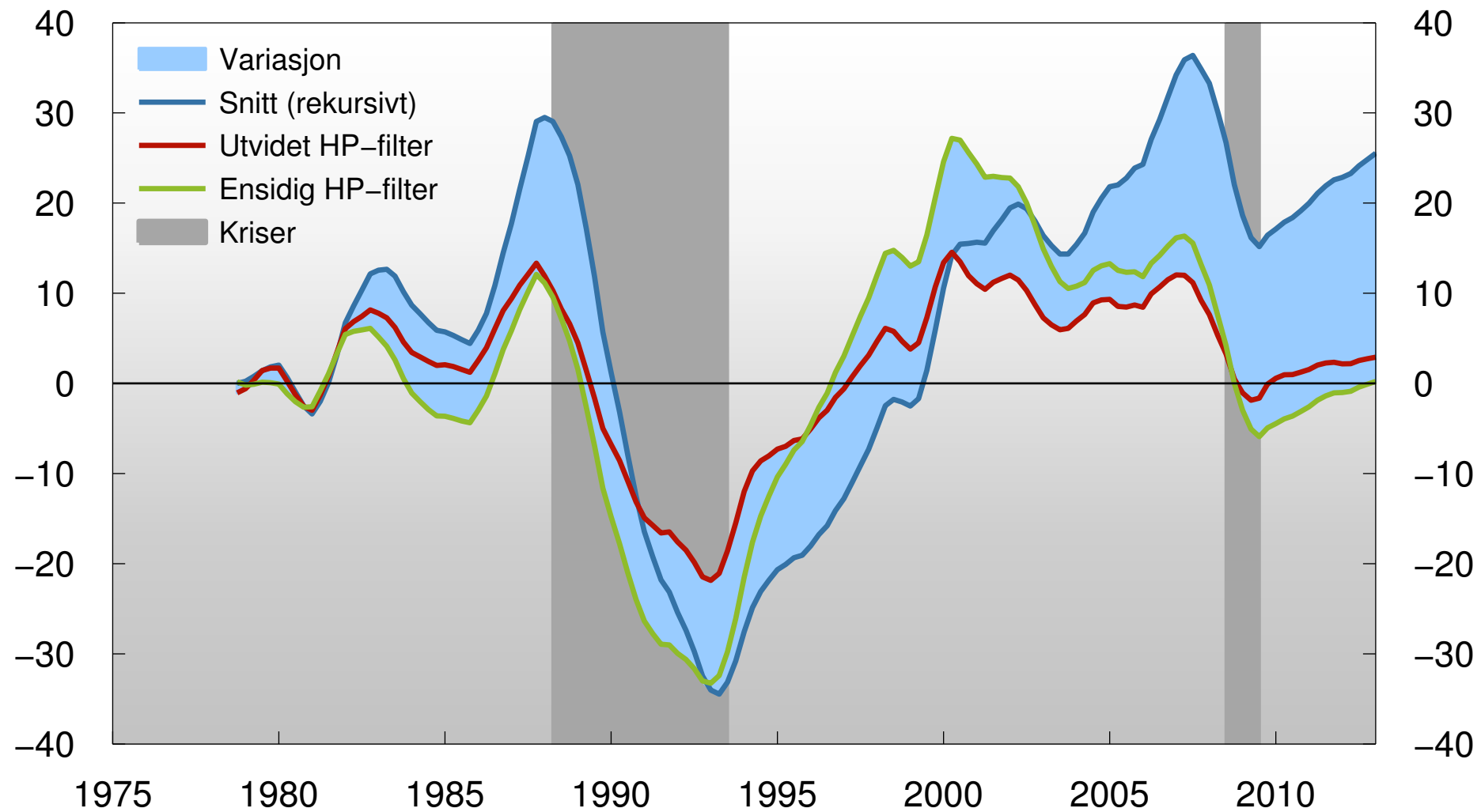
Kilder: Statistisk sentralbyrå (ligningsdata), Sifo og Norges Bank

Figur 2.14 Samlet kreditt¹⁾ for Fastlands–Norge som andel av BNP for Fastlands–Norge. Høyeste og laveste verdi på gap. Prosentenheter. 4. kv. 1975 – 1. kv. 2013

1) Summen av K3 ikke-finansielle foretak i Fastlands–Norge (samlet økonomi før 1995) og K2 husholdninger
Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 2.15 Boligpriser¹⁾ i forhold til disponibel inntekt²⁾.
 Høyeste og laveste verdi på gap. Prosent. 4. kv. 1978 – 1. kv. 2013

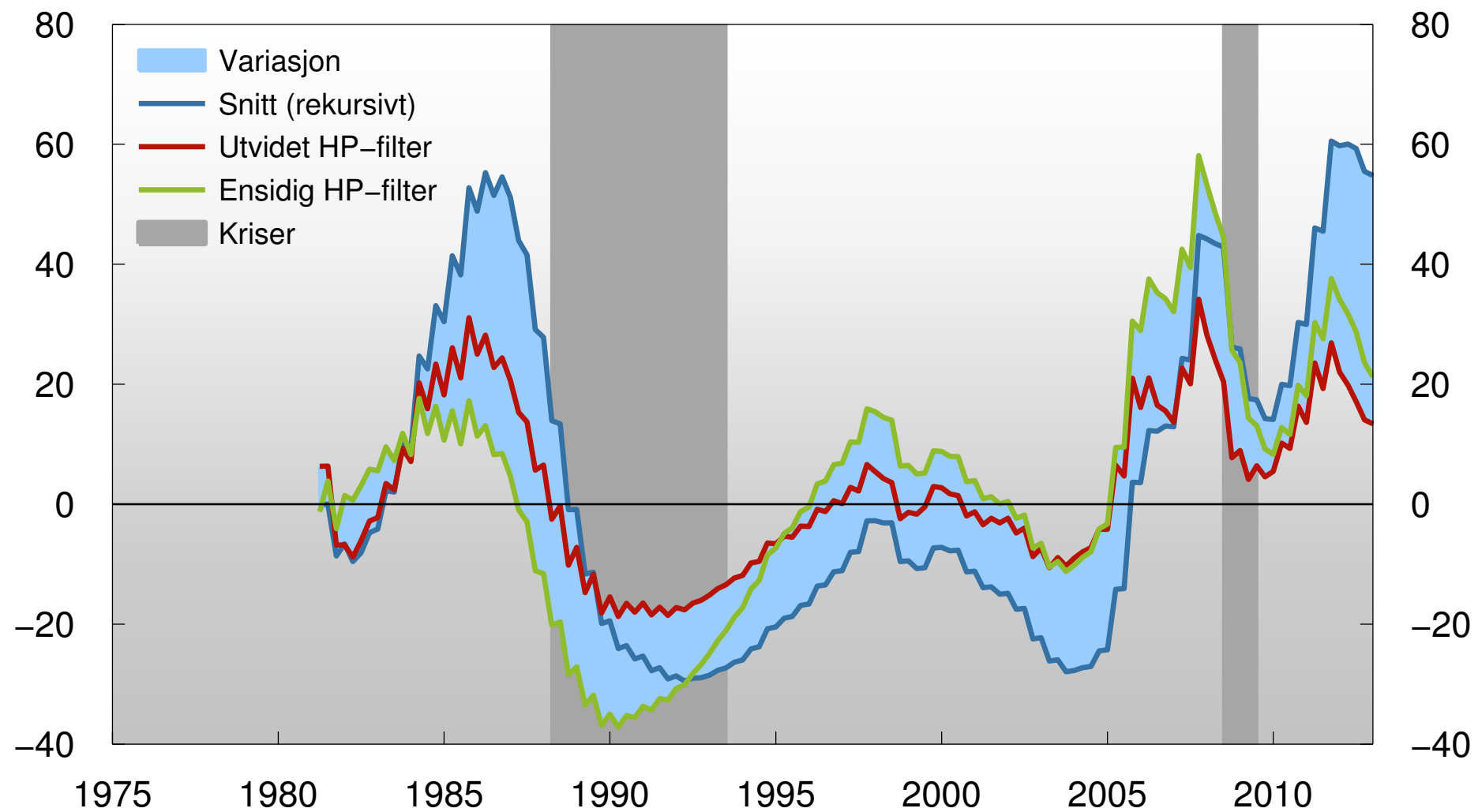
1) Kvartalstall frem til 1990 er beregnet med lineær interpolering av årstall

2) Korrigert for anslått reinvestert aksjeutbytte for 2000 – 2005 og innløsning/nedsettelse av egenkapital for 1. kv. 2006 – 3. kv. 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Norges Eiendomsmeglerforbund (NEF), Eiendomsmeglerforetakenes Forening (EFF), Finn.no, Eiendomsverdi og Norges Bank

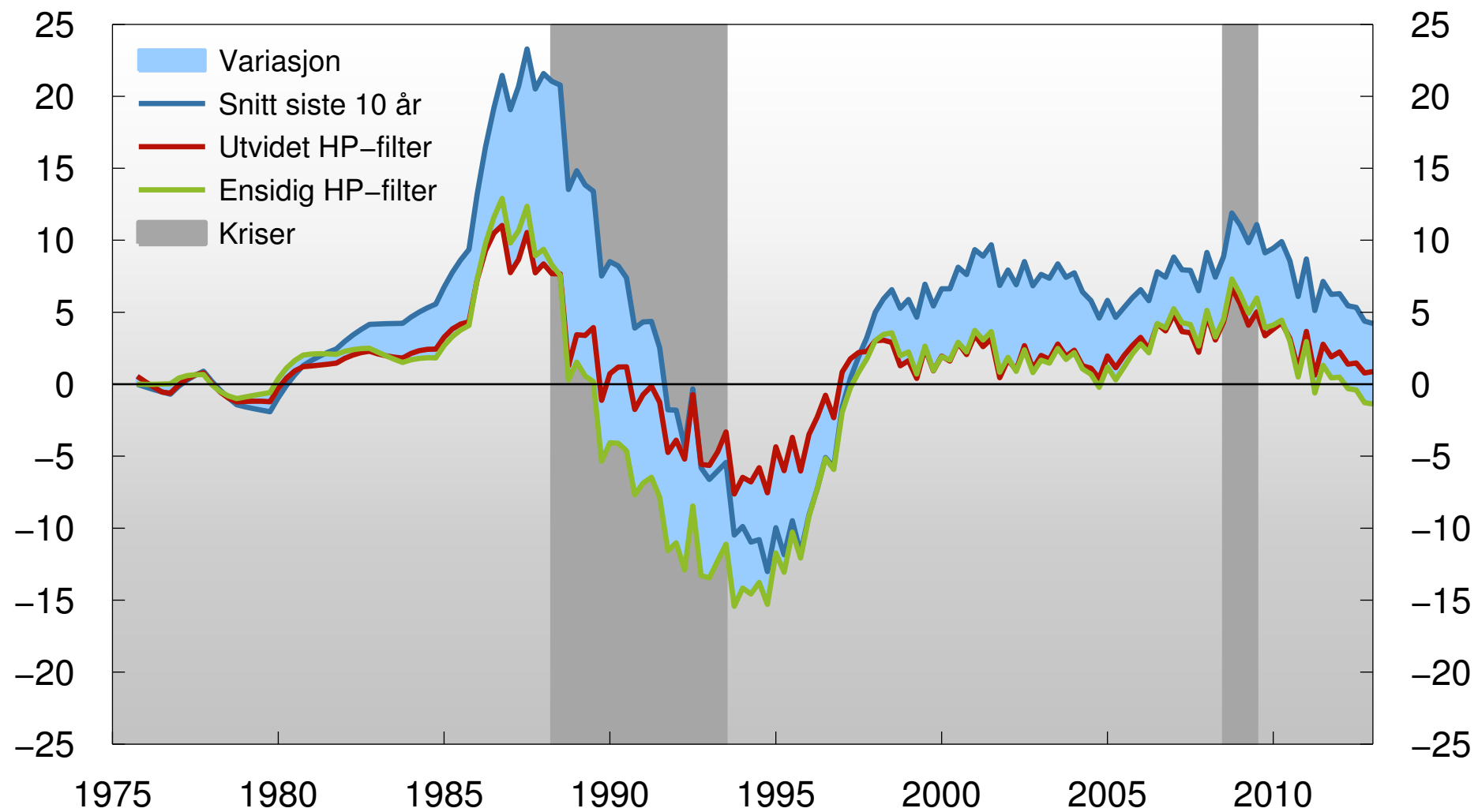

Figur 2.16 Realpriser på næringseiendom¹⁾.
Høyeste og laveste verdi på gap. Prosent. 2. kv. 1981 – 1. kv. 2013

1) Beregnede salgspriser på kontorlokaler i Oslo deflatert med BNP-deflator for Fastlands-Norge
Kilder: Dagens Næringsliv, OPAK, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 2.17 Bankenes¹⁾ markedsfinansieringsandel²⁾.
Høyeste og laveste verdi på gap. Prosentenheter. 4. kv. 1975 – 1. kv. 2013

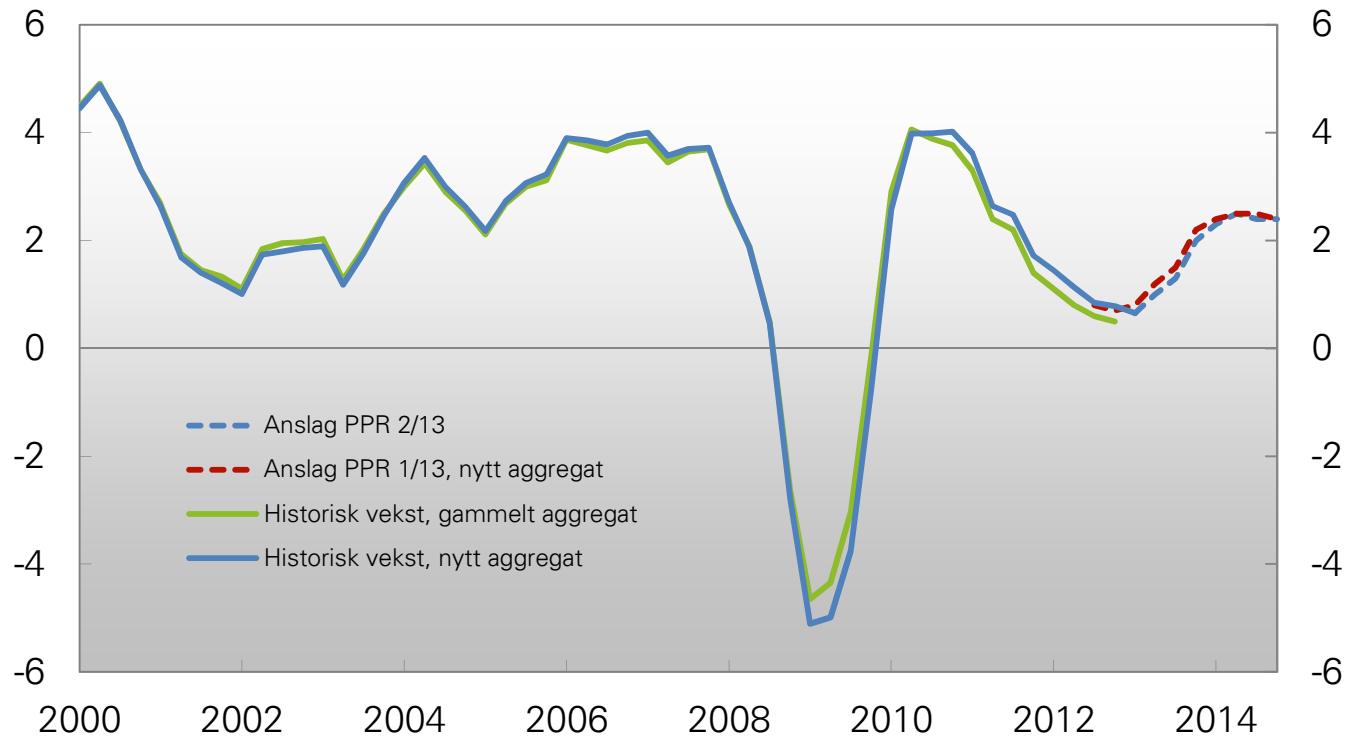

1) Alle banker og OMF-kredittforetak med unntak av utenlandske filialer og datterbanker i Norge

2) Kvartalstall fram til 1989 er beregnet med lineær interpolering av årstall

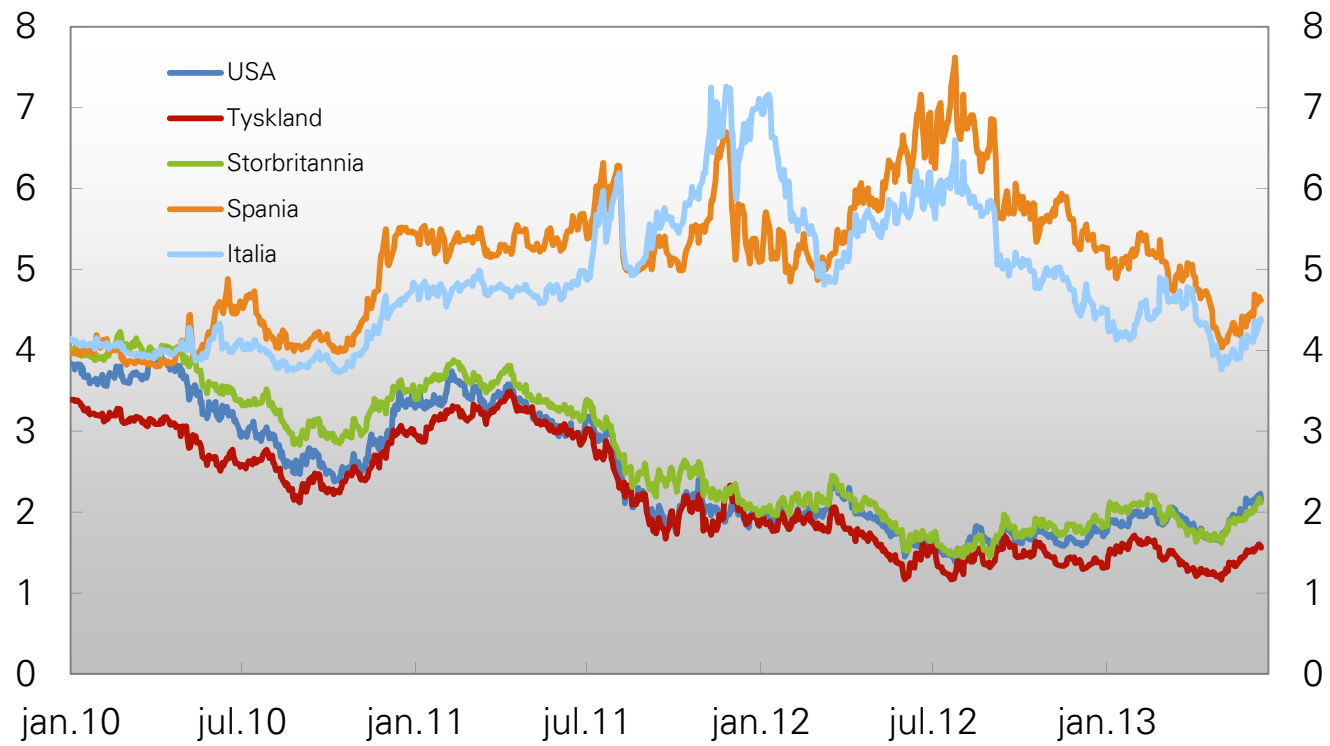
Kilde: Norges Bank

Figur 3.1 BNP hos handelspartnerne. Firekvartalersvekst. Historisk vekst med nytt og gammelt handelspartneraggregat. Anslag i PPR 1/13 og nå, med nytt aggregat. Prosent. 1. kv. 2000 – 4. kv. 2014

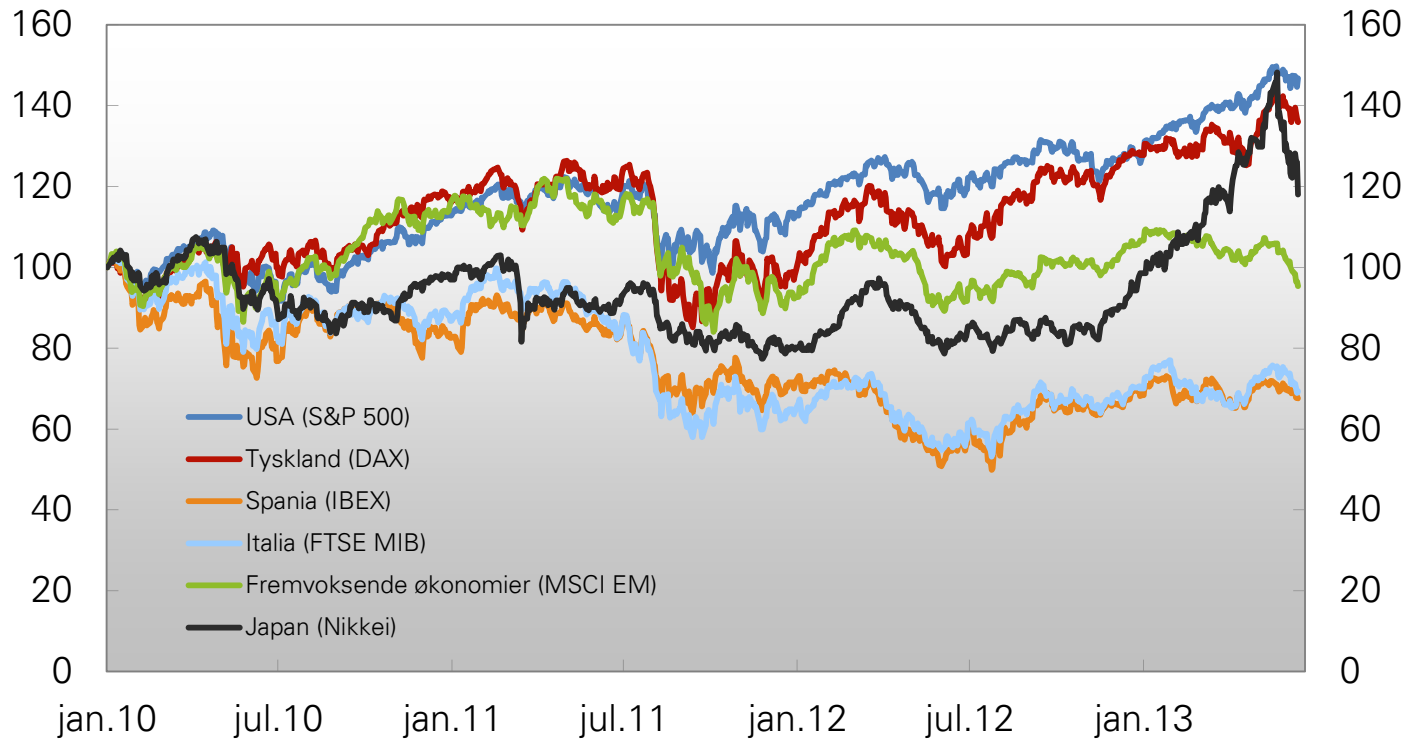
Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.2 Rente 10-års statsobligasjoner. Prosent. 1. januar 2010 – 13. juni 2013

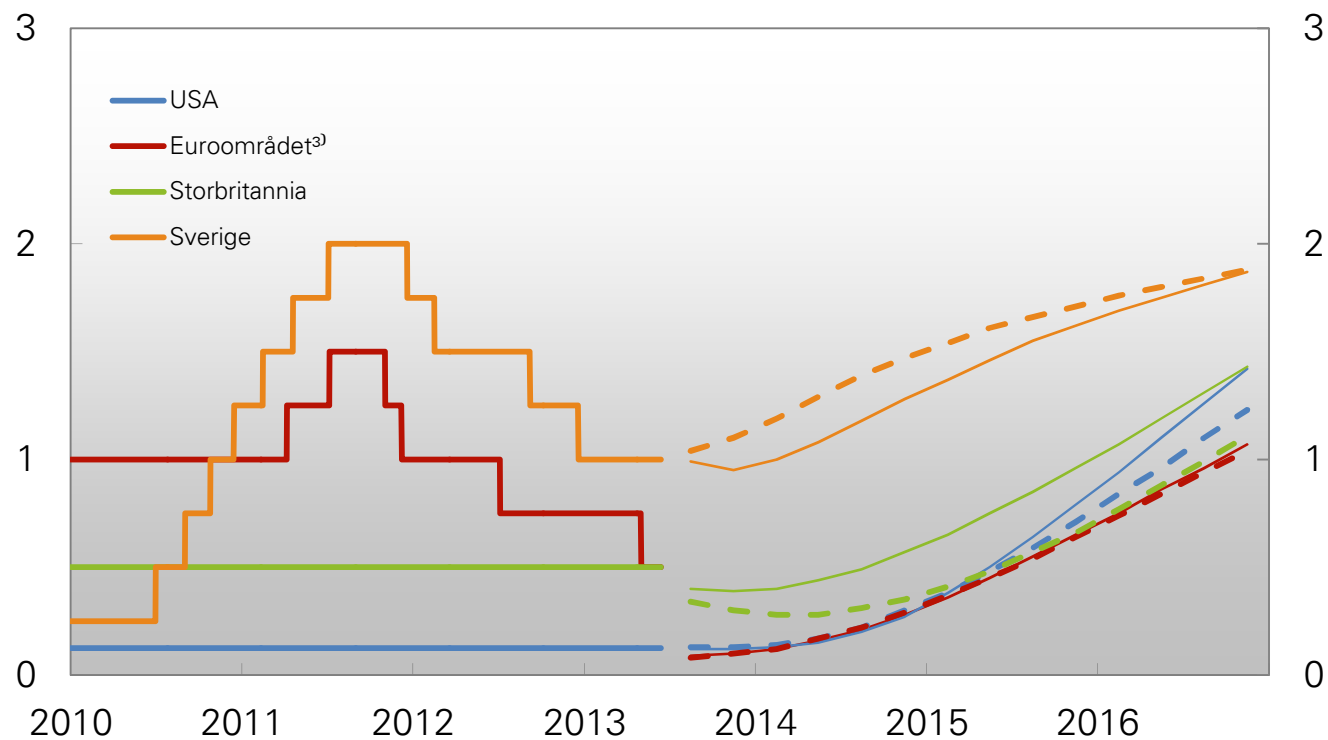
Kilde: Bloomberg

Figur 3.3 Utvikling i aksjemarkedene. Indeks. 1. januar 2010 = 100.
1. januar 2010 – 13. juni 2013

Kilde: Bloomberg

Figur 3.4 Styringsrenter og beregnede terminrenter per 8. mars 2013 og 13. juni 2013.¹⁾ Prosent. 1. januar 2010 – 31. desember 2016²⁾

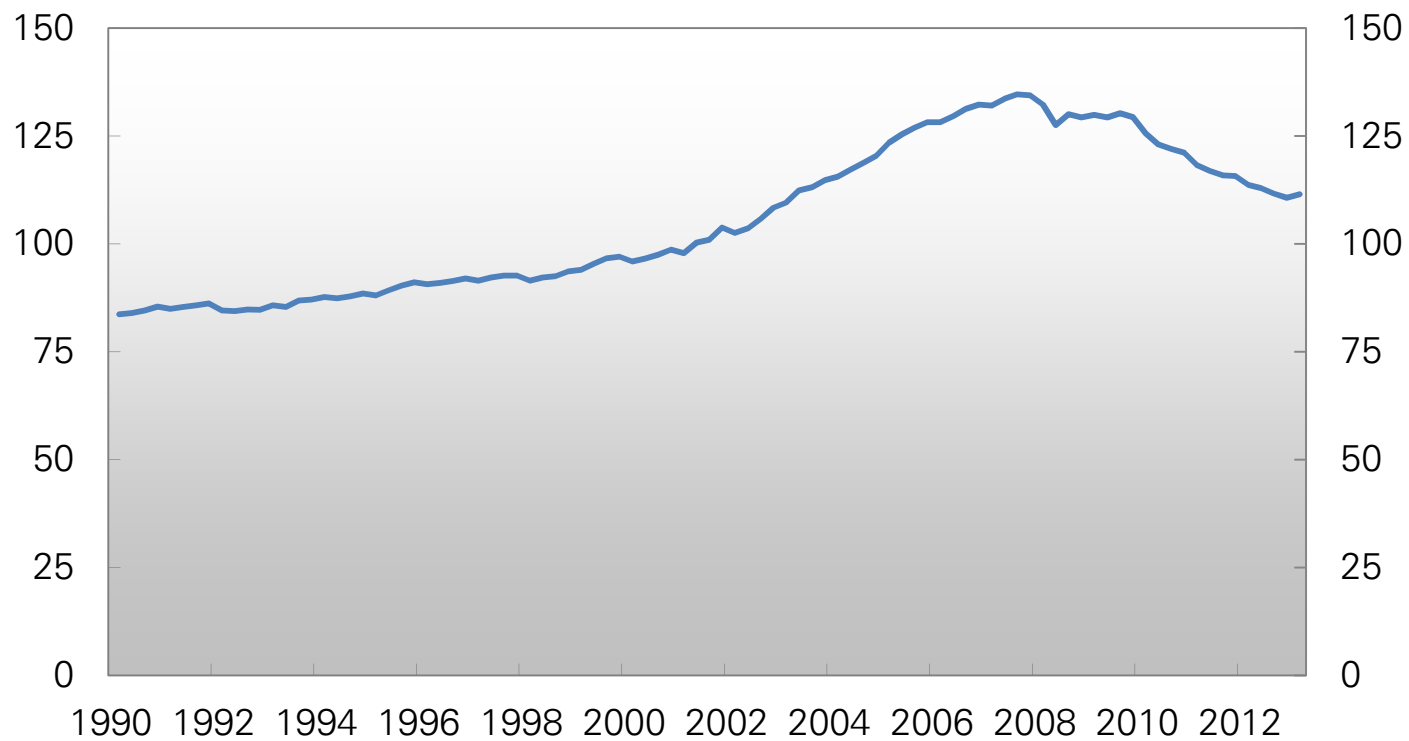
1) Stiplede linjer viser beregnede terminrenter per 8. mars 2013. Tynne linjer viser terminrenter per 13. juni 2013. Terminrentene er basert på Overnight Index Swap (OIS) renter

2) Dagstall fra 1. januar 2010 og kvartalstall fra 3. kvartal 2013

3) EONIA for euroområdet fra 3. kvartal 2013

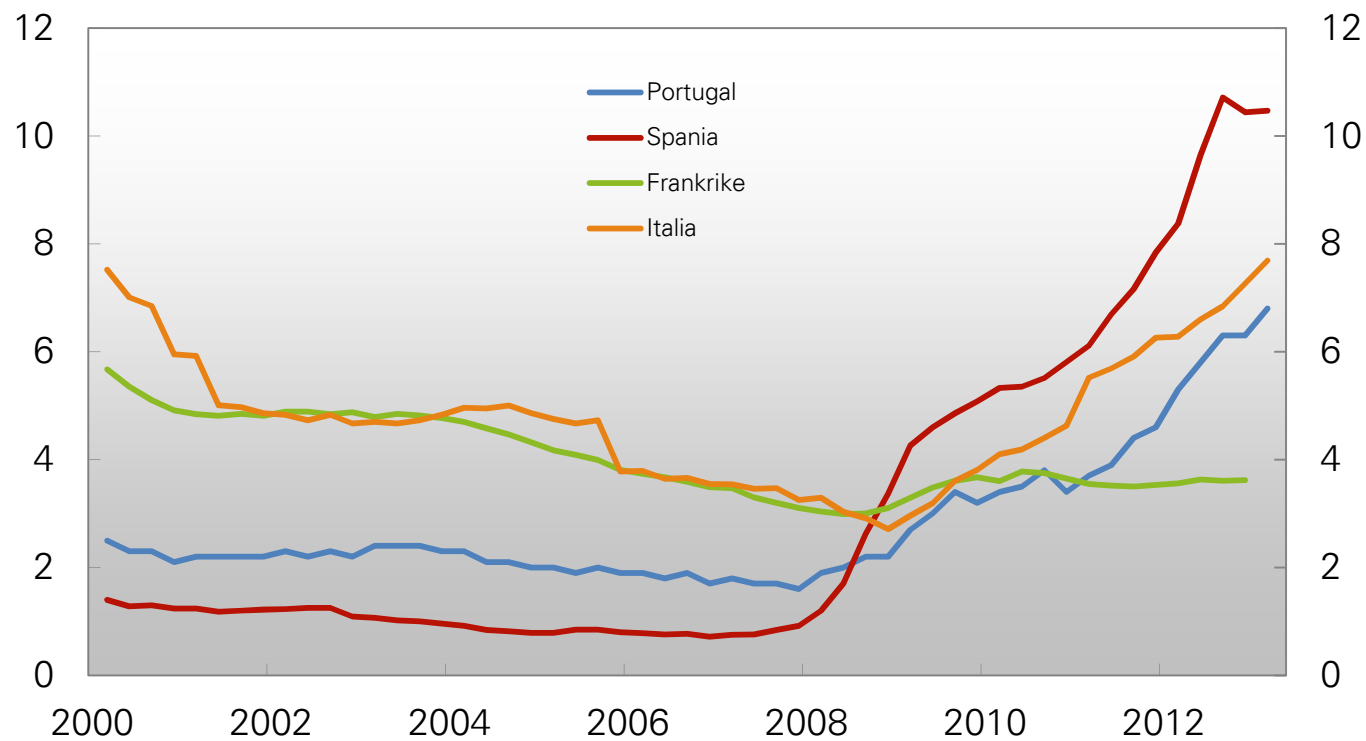
Kilder: Bloomberg og Norges Bank

Figur 3.5 USA: Husholdningenes gjeld som andel av disponibel inntekt.
Prosent. 1. kv. 1990 – 1. kv. 2013

Kilder: Thomson Reuters og Norges Bank

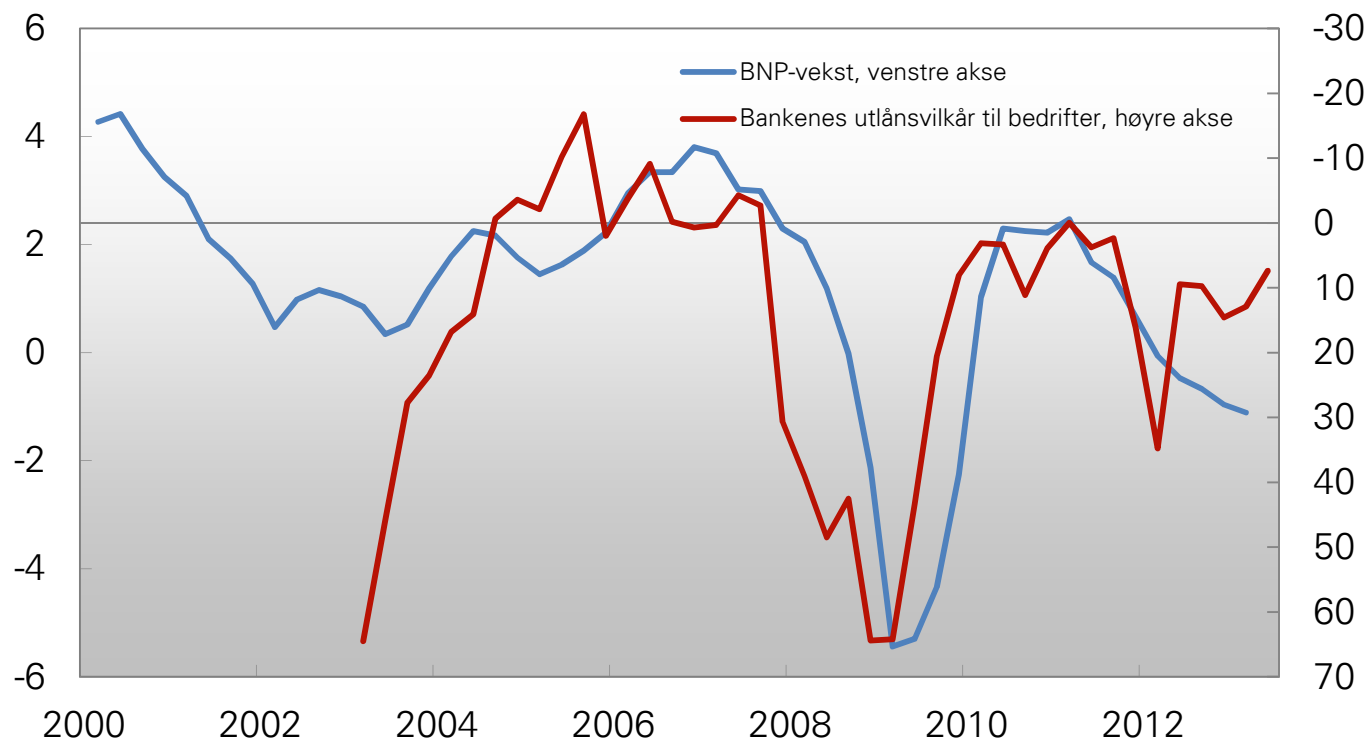
Figur 3.6 Misligholdte lån som andel av totale utlån. Prosent.
1. kv. 2000 – 1. kv. 2013

Kilder: Thomson Reuters og Banque de France

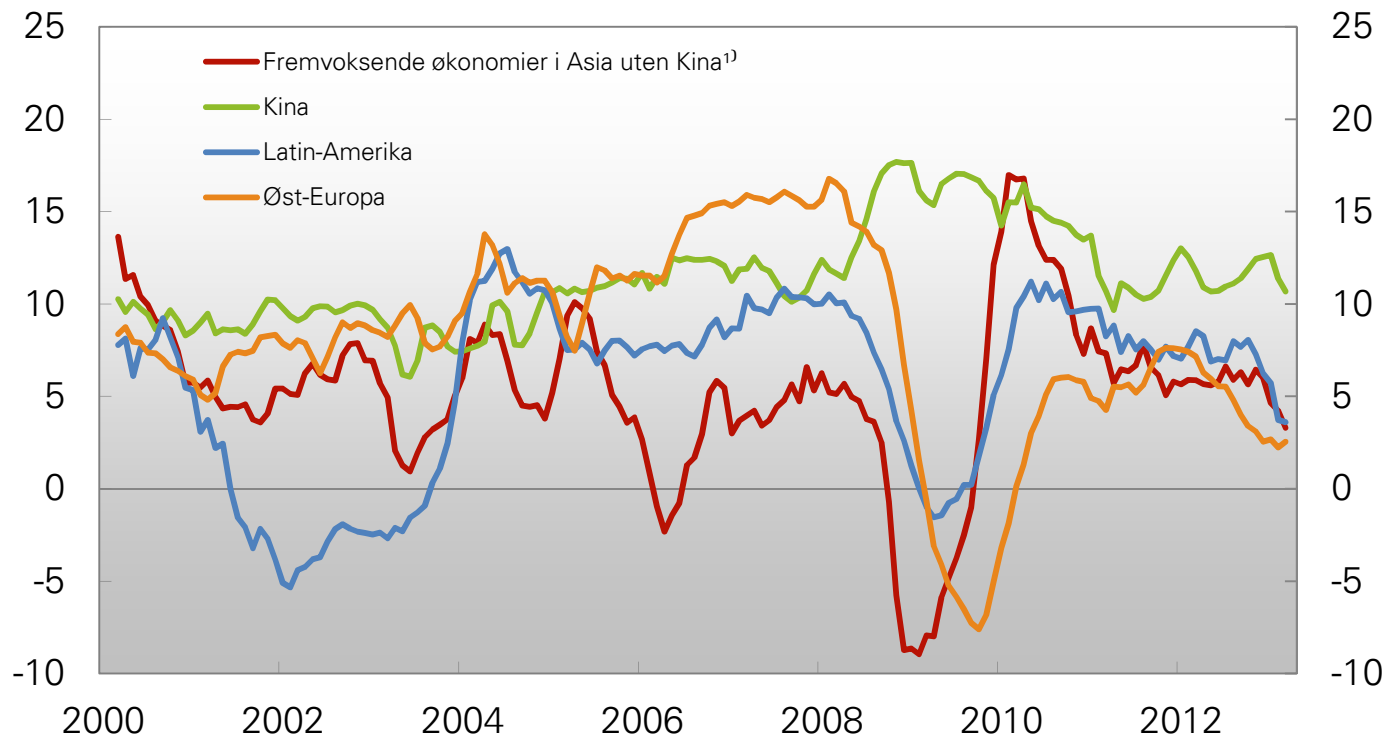

Figur 3.7 Bankenes utlånsvilkår i euroområdet. Nettotall¹⁾. 1. kv. 2003 – 2. kv. 2013. BNP. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2000 – 1. kv. 2013

1) Bank lending survey. Verdier over null indikerer strammere utlånsvilkår
Kilde: Thomson Reuters

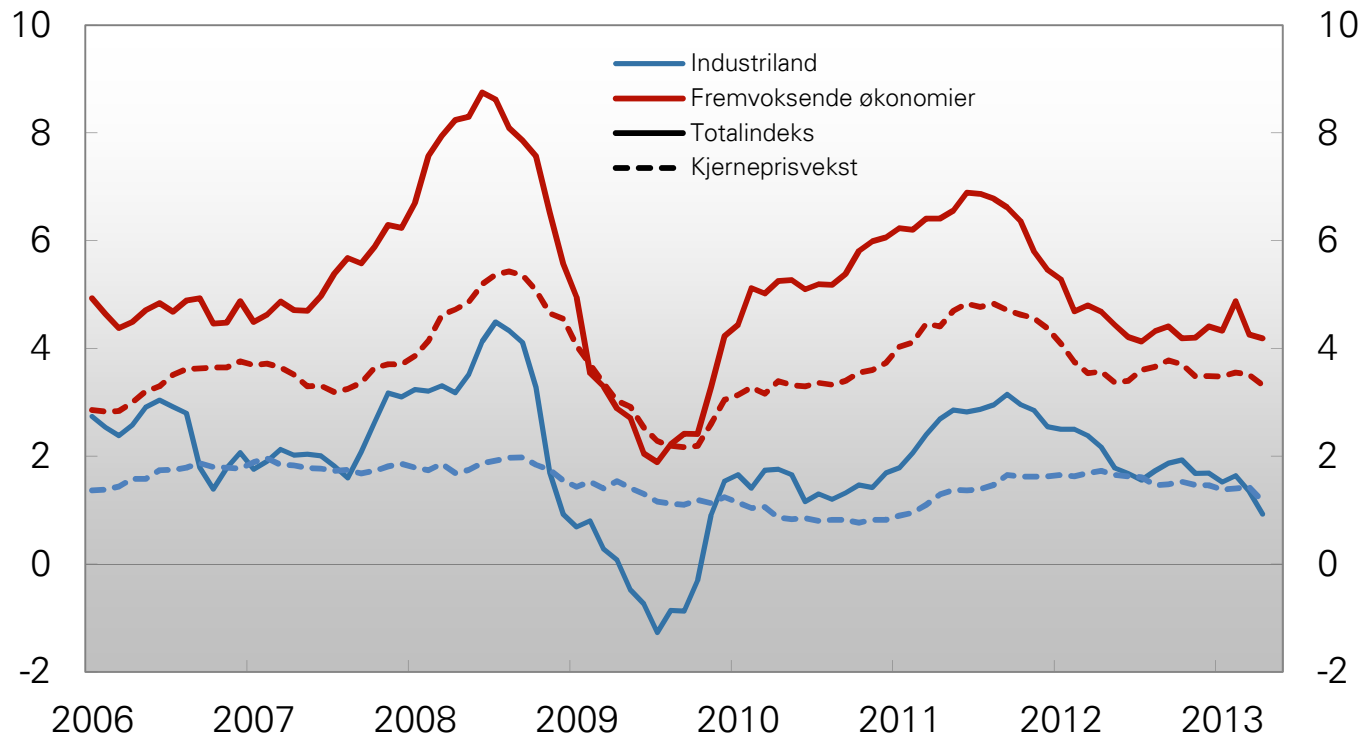
Figur 3.8 Detaljhandel i fremvoksende økonomier. Volum. Tremåneders glidende gjennomsnitt. Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2000 – mars 2013

1) Justert for flom i Thailand i 2011

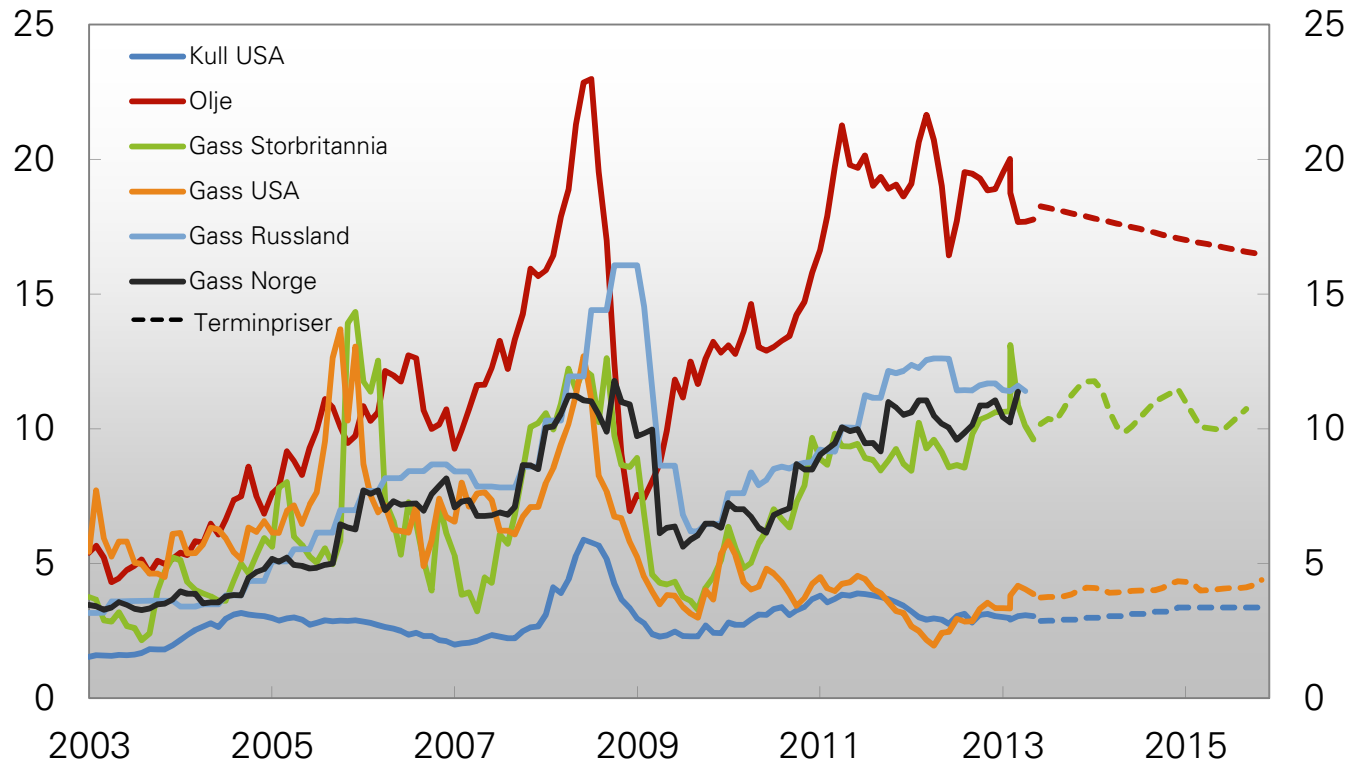
Kilder: Thomson Reuters, IMF og Norges Bank

Figur 3.9 Konsumpriser i industriland og fremvoksende økonomier.¹⁾
 Tolvmånedersvekst. Prosent. Januar 2006 – april 2013

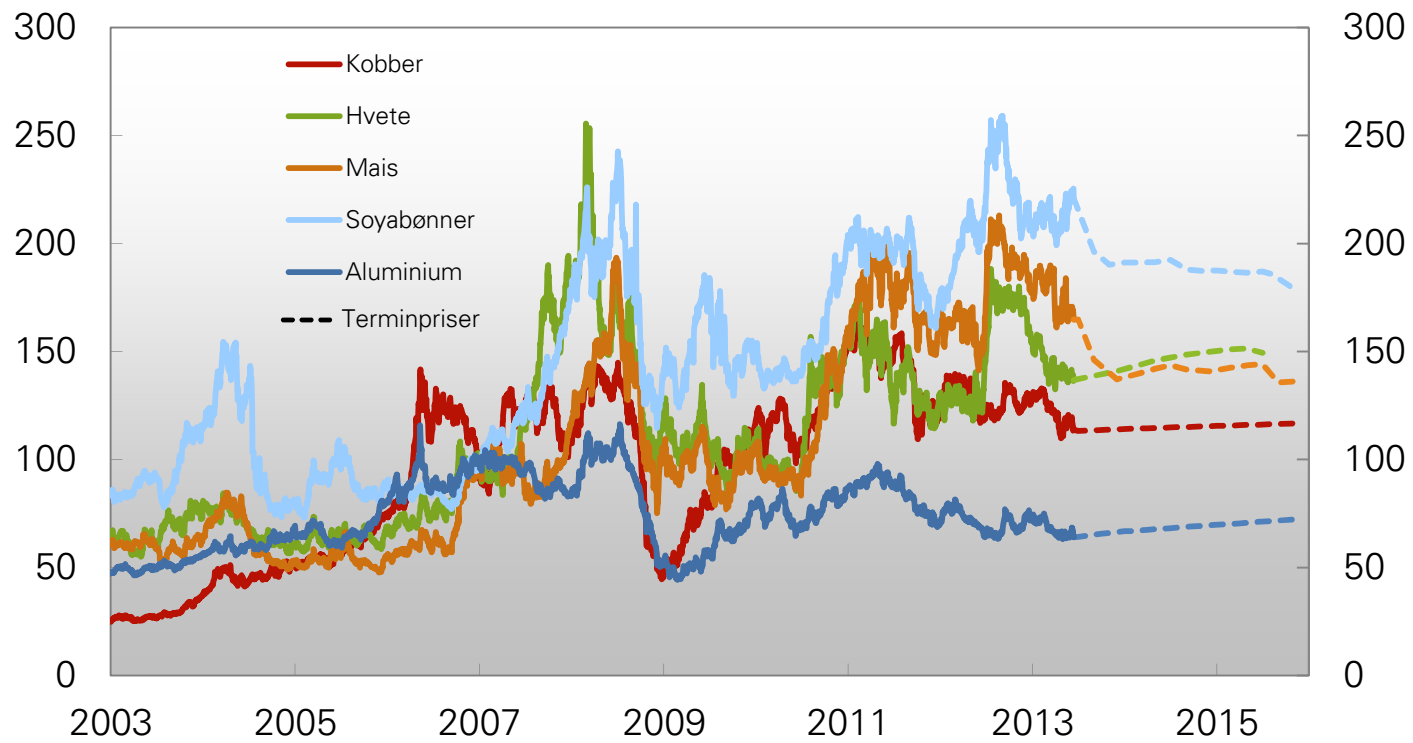
1) Vektet med BNP-vekter (PPP). Industriland: Australia, Canada, euroområdet, Japan, Storbritannia og USA. Fremvoksende økonomier: Argentina, Brasil, India, Indonesia, Kina, Mexico, Russland, Sør-Afrika, Sør-Korea og Tyrkia.
 Kilder: CEIC, IMF, Thomson Reuters og Norges Bank

Figur 3.10 Priser på kull, råolje og naturgass. USD per MMBTU.
Januar 2003 – desember 2015

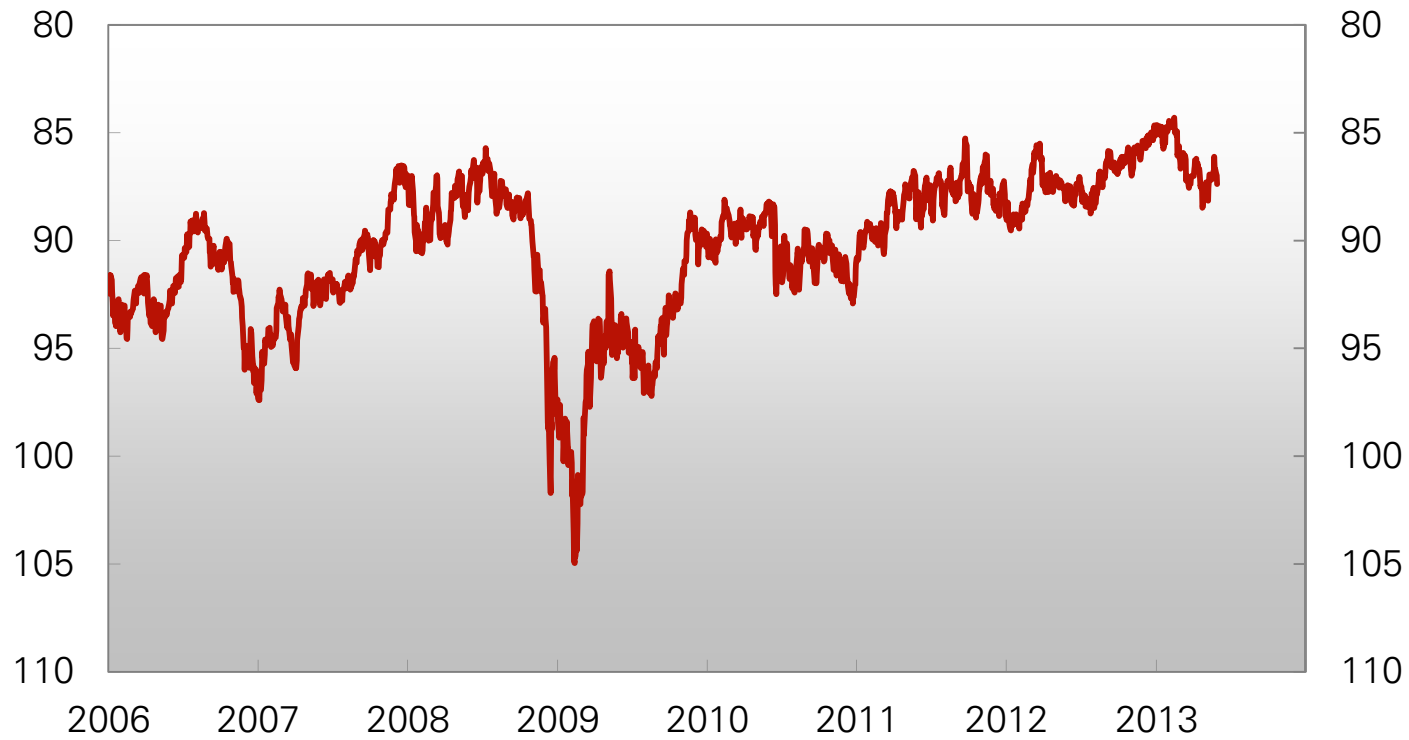
Kilder: IMF, Thomson Reuters, Statistisk sentralbyrå, Finansdepartementet og Norges Bank

Figur 3.11 Råvarepriser. USD. Indeks. 2. januar 2007 = 100.
Januar 2003 – desember 2015

Kilder: CME Group, ICE og Thomson Reuters

Figur 3.12 Utviklingen i kronekursen. Importveid valutakurs (I-44)¹⁾.
1. januar 2006 – 13. juni 2013

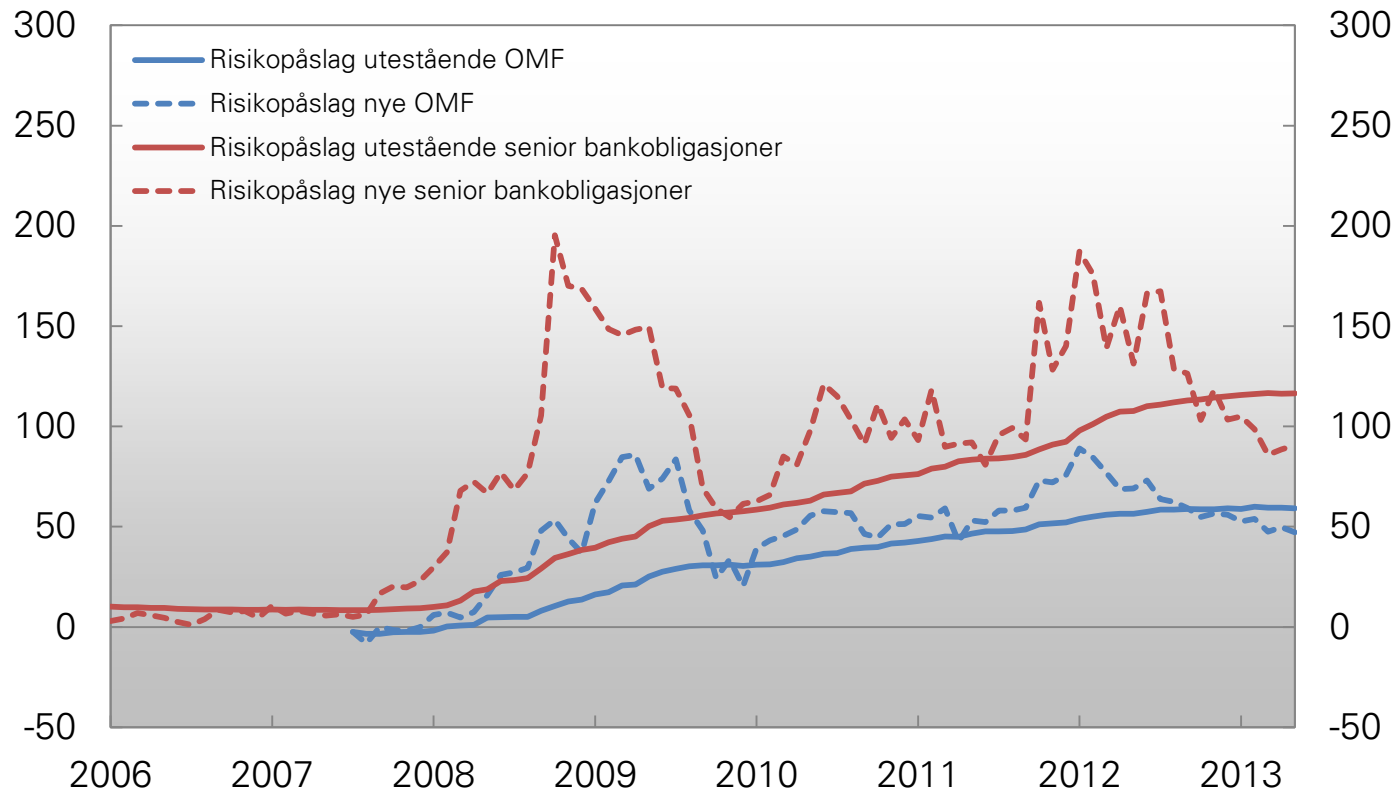
1) Stigende kurve betyr sterkere kronekurs
Kilde: Norges Bank

Figur 3.13 Bankenes kvalitative vurderinger av tilgang og risikopåslag på markedsfinansiering.¹⁾ Mars 2008 – mai 2013

Tilgang finansiering	2008	2009	2010	2011	2012	
Kort løpetid NOK						
Kort løpetid valuta						
Lang løpetid NOK						
Lang løpetid valuta						
Påslag finansiering	2008	2009	2010	2011	2012	
Kort løpetid NOK						
Kort løpetid valuta						
Lang løpetid NOK						
Lang løpetid valuta						

1) Gjennomsnitt av bankene som rapporterer til Norges Banks likviditetsundersøkelse. For kortsiktig finansiering i valuta er bare banker som er aktive i disse markedene medregnet. Rød betyr dårligere tilgang og høyere påslag, grå betyr uendret, mens grønn står for bedre tilgang og lavere påslag. I enkelte perioder med økt markedsuro har bankene rapportert to ganger i måneden
Kilde: Norges Bank

Figur 3.14 Gjennomsnittlige risikopåslag¹⁾ på ny og utestående obligasjonsgjeld for norske bankkonsern²⁾. Basispunkter. Januar 2006 – mai 2013

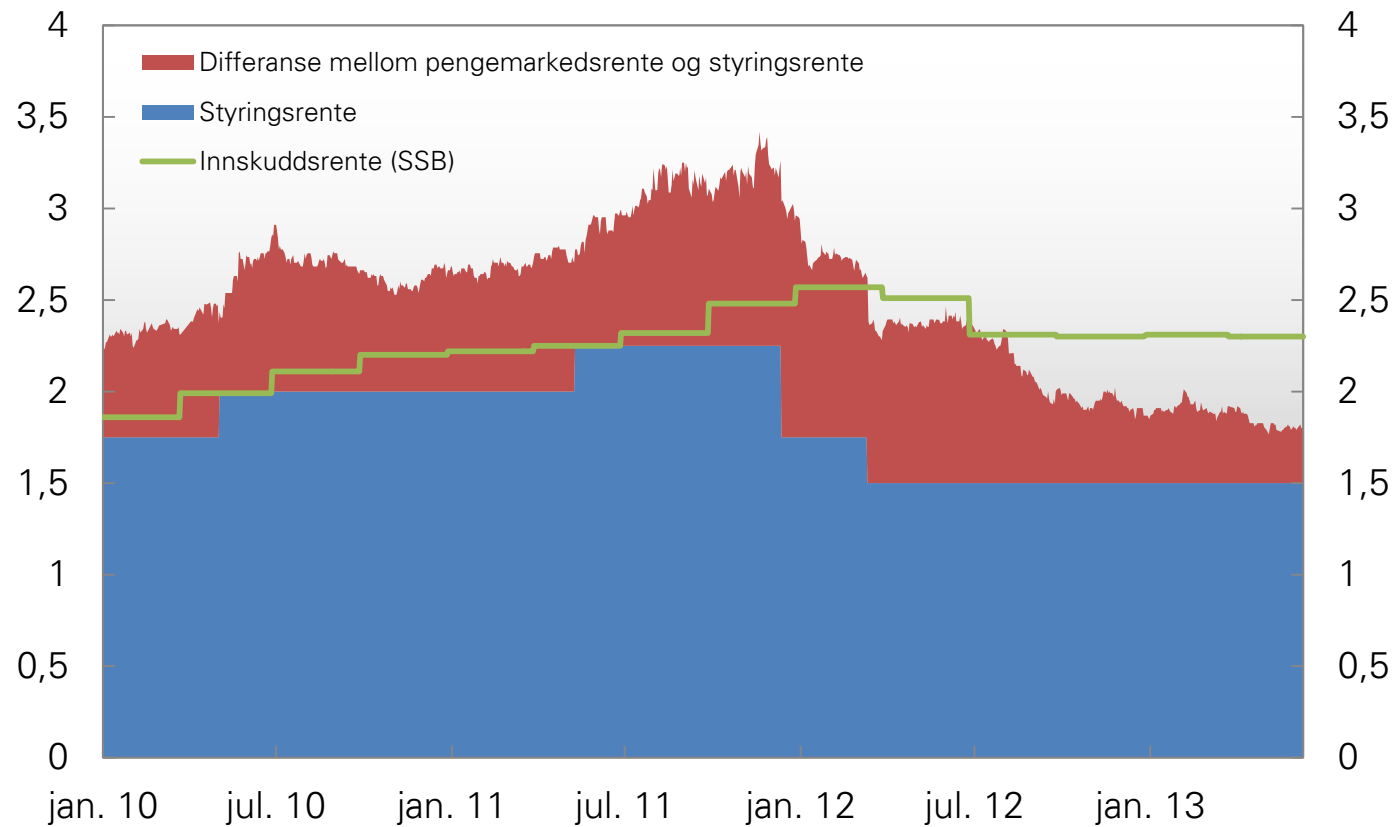
1) Differanse mot 3-måneder NIBOR

2) Alle banker og kredittforetak i Norge med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge

Kilder: Bloomberg, Stamdata, DNB Markets og Norges Bank

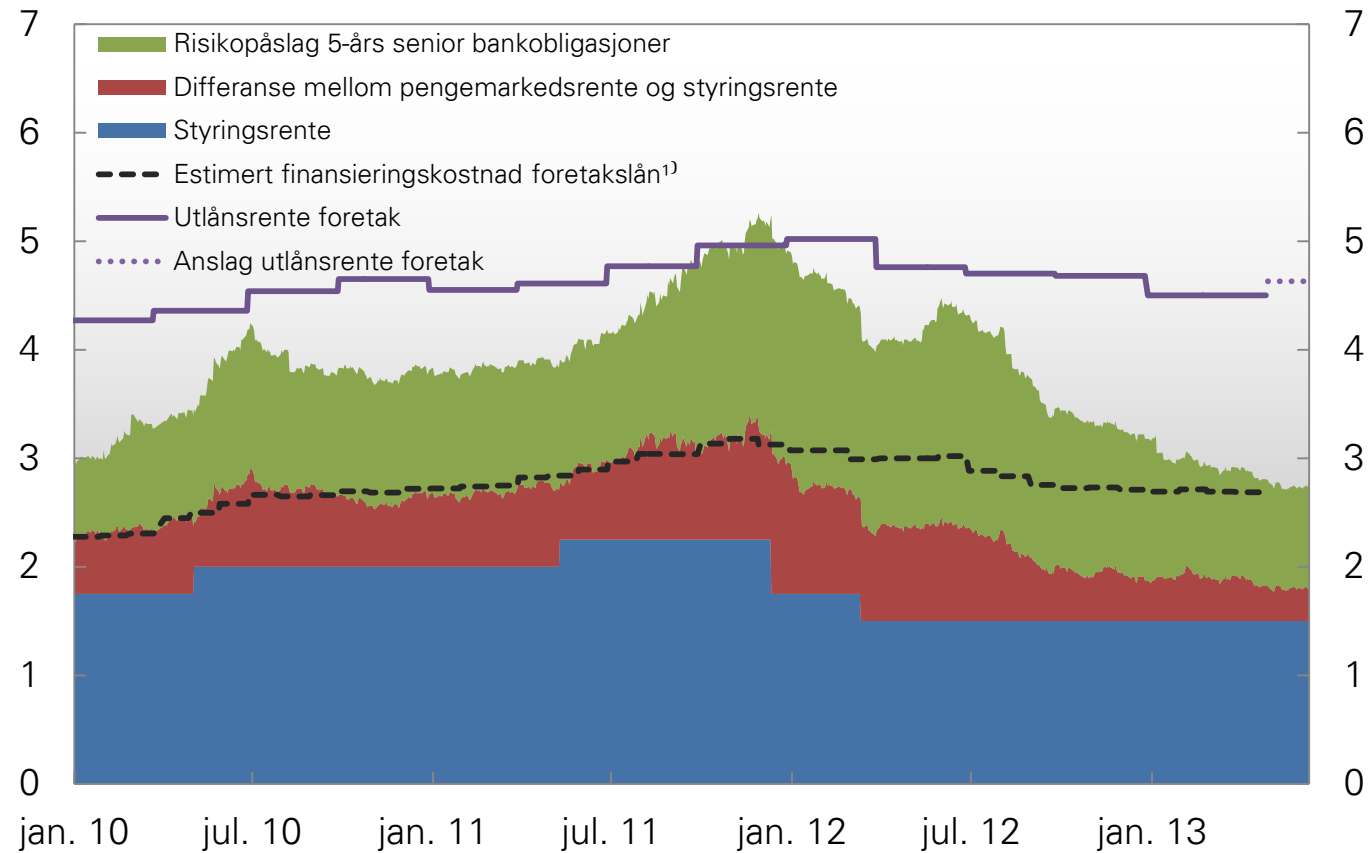
Figur 3.15 Innskuddsrente¹⁾ og pengemarkedsrente.
Prosent. 1. januar 2010 – 13. juni 2013

1) Alle banker i Norge

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

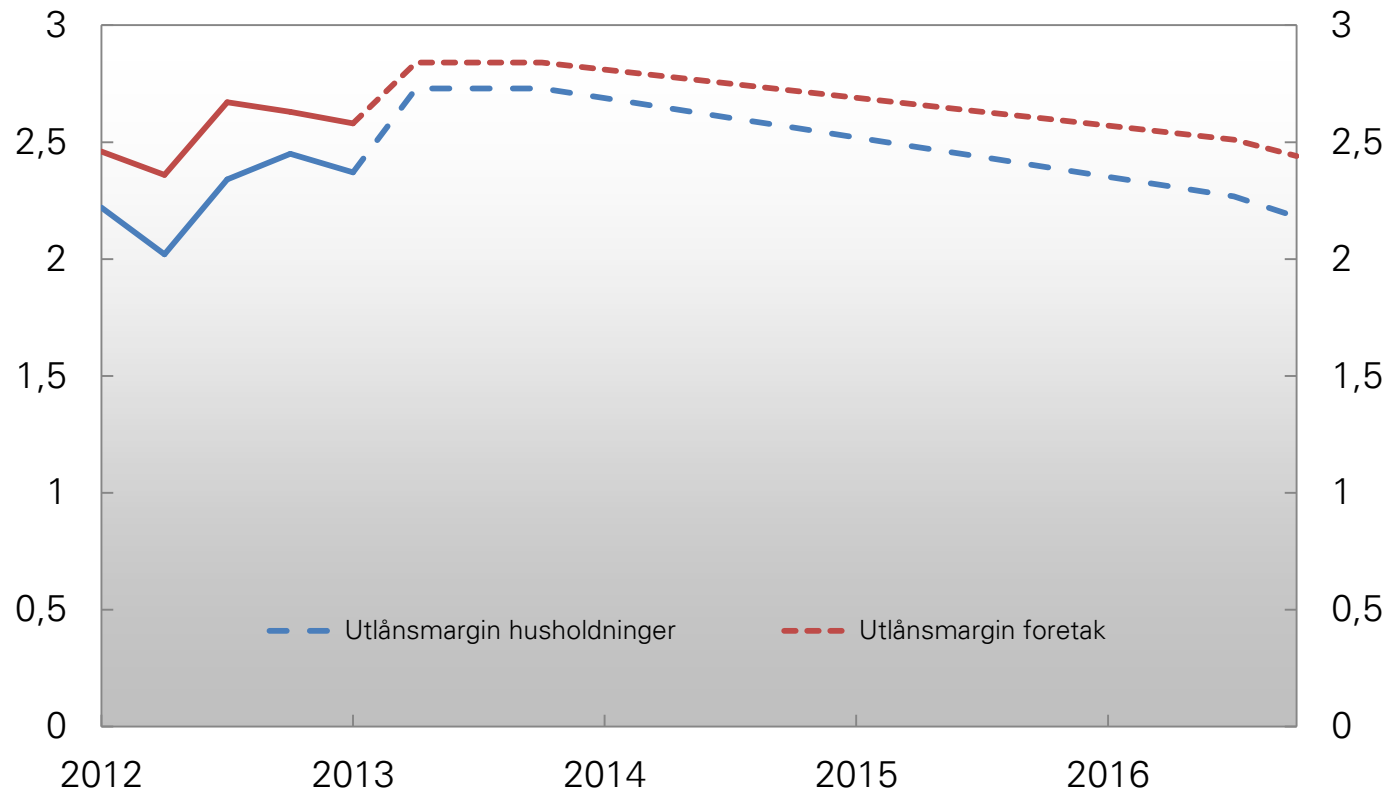
Figur 3.16 Utlånsrente foretakslån og finansieringskostnader.
 Prosent. 1. januar 2010 – 13. juni 2013

1) Estimert ut i fra vektet rente på beholdning av senior bankobligasjoner og vektet innskuddsrente

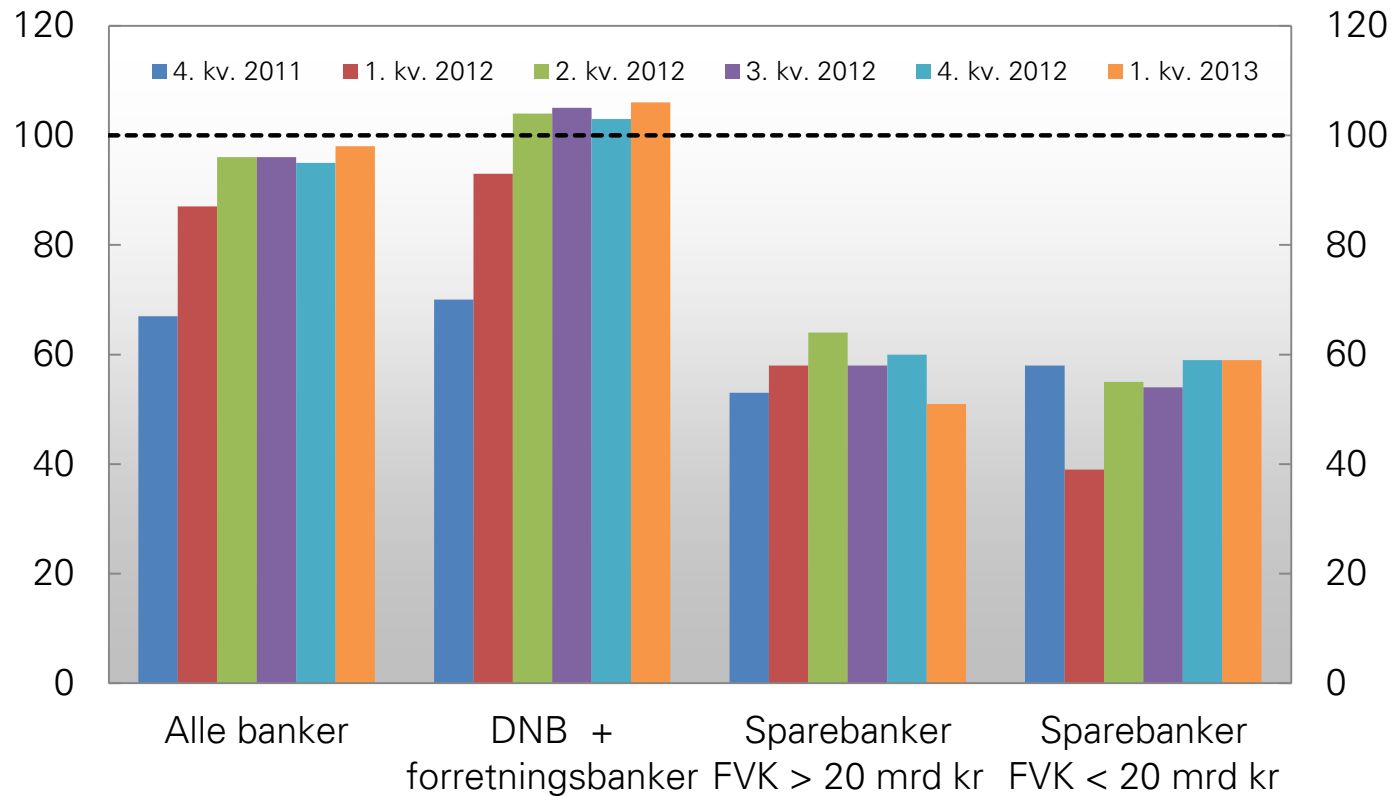
Kilder: DNB Markets, Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.17 Utlånsmargin på lån fra banker og kredittforetak.¹⁾
Prosentpoeng. 1. kv. 2012 – 4. kv. 2016. Anslag fra og med 2. kv. 2013

1) Alle banker og kredittforetak i Norge
Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.18 Bankenes¹⁾ likvide eiendeler i prosent av krav til likvide eiendeler (LCR).²⁾ Konserntall. Vektet gjennomsnitt for gruppen. Per utgangen av kvartalet

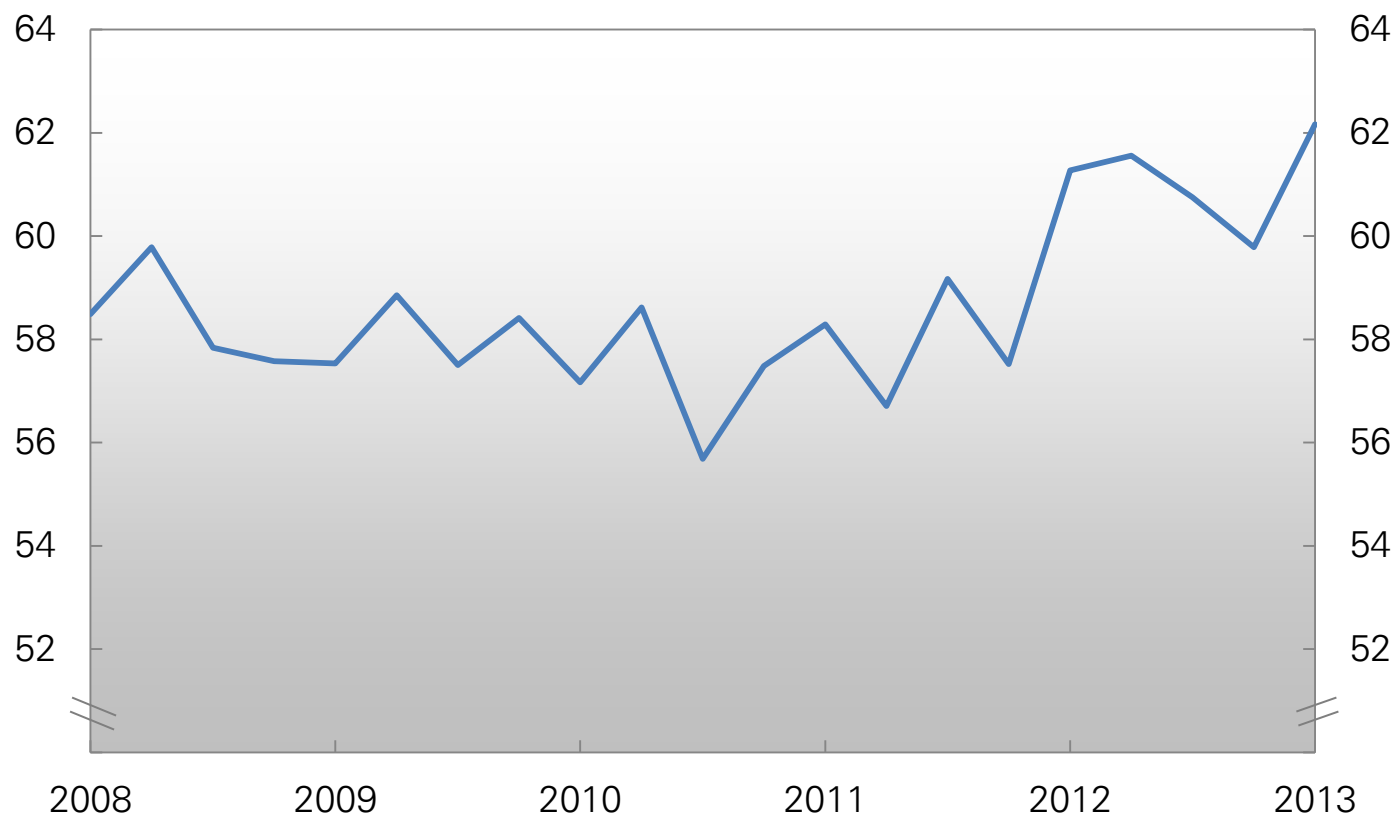

1) Alle banker i Norge med unntak av filialer av utenlandske banker i Norge

2) Beregningene bygger på anbefalingene som Baselkomiteen publiserte i 2010

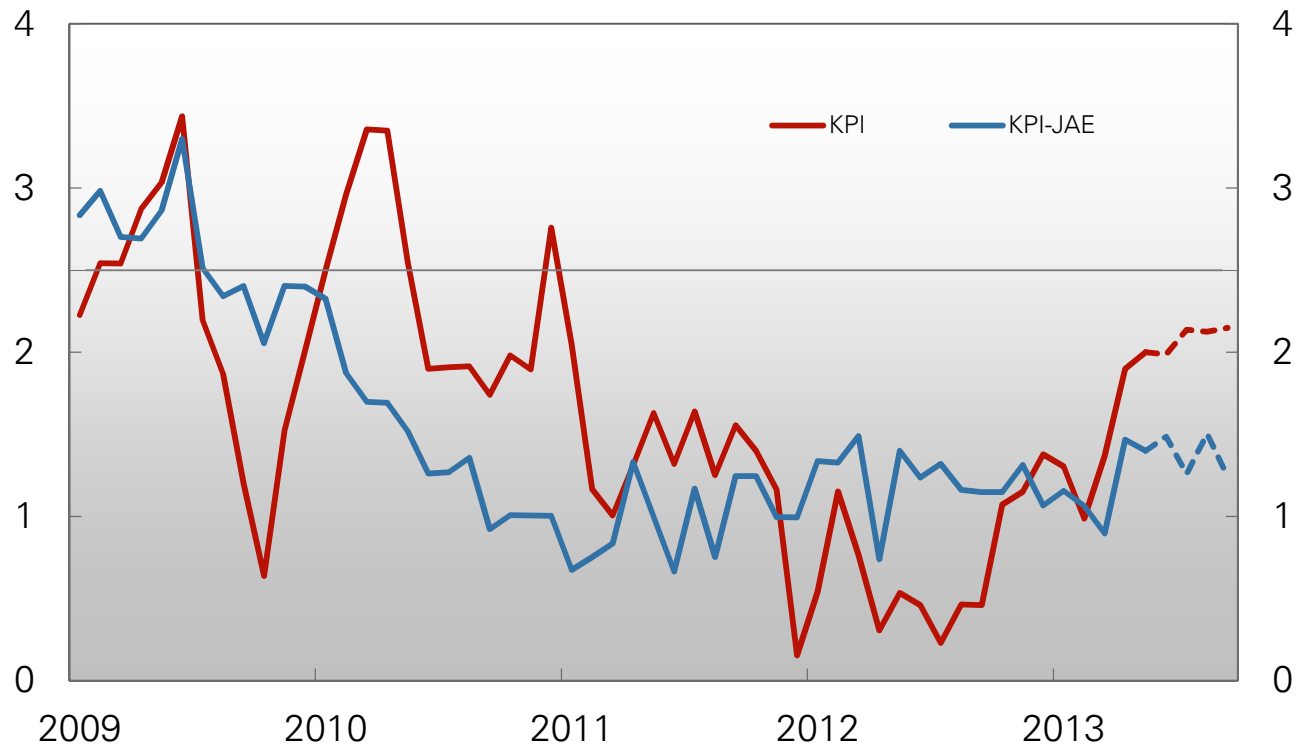
Kilder: Finanstilsynet og Norges Bank

Figur 3.19 Innskuddsdekning.¹⁾ Prosent. 1. kv. 2008 – 1. kv. 2013

1) Alle banker og kredittforetak i Norge med unntak av utenlandske filialer og datterbanker i Norge
Kilde: Norges Bank

Figur 3.20 KPI og KPI-JAE¹⁾. Tolvmånedersvekst. Prosent.
Januar 2009 – september 2013²⁾

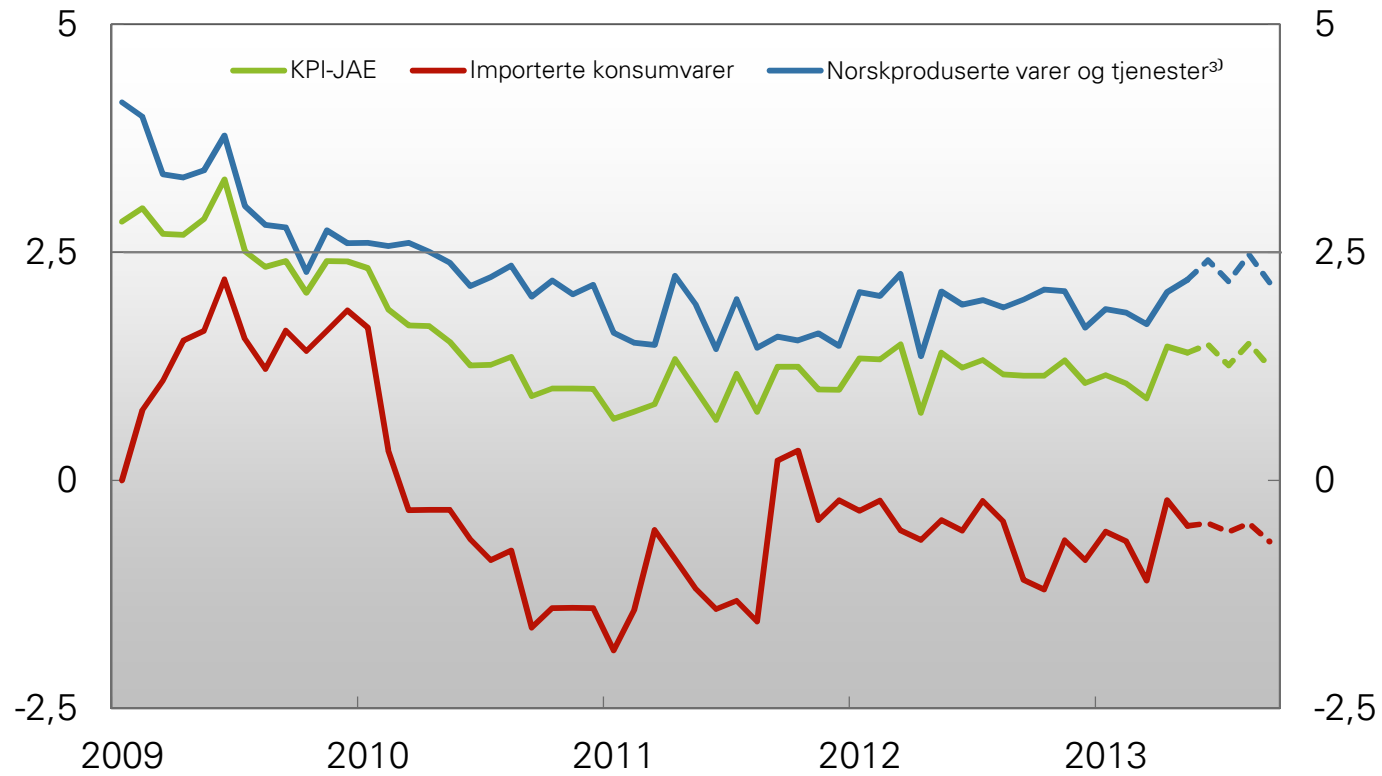

1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) Anslag for juni 2013 – september 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.21 KPI-JAE¹⁾. Totalt og fordelt etter leveringssektorer.
Tolv månedersvekst. Prosent. Januar 2009 – september 2013²⁾

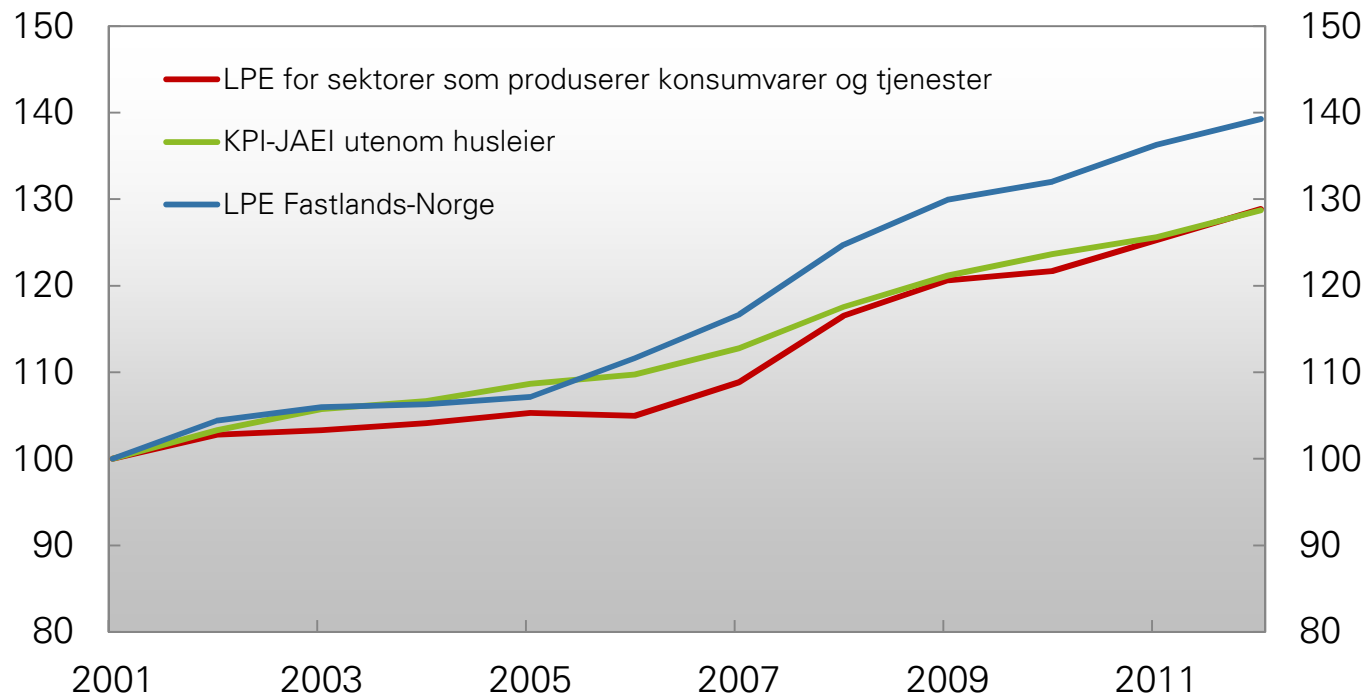
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) Anslag for juni 2013 – september 2013 (stiplet)

3) Norges Banks beregninger

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

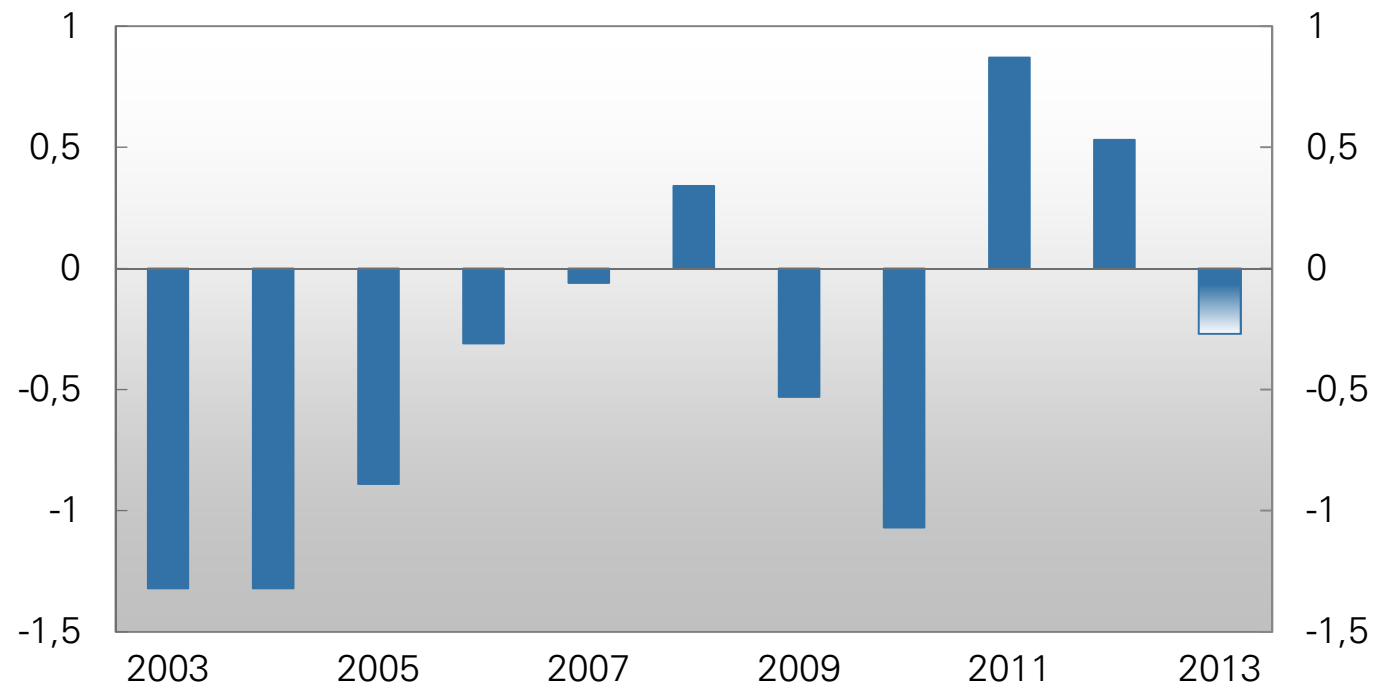
Figur 3.22 Lønnskostnader per produserte enhet og priser på norskproduserte varer og tjenester utenom husleier. Indeks. 2001 = 100. 2001 - 2012

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

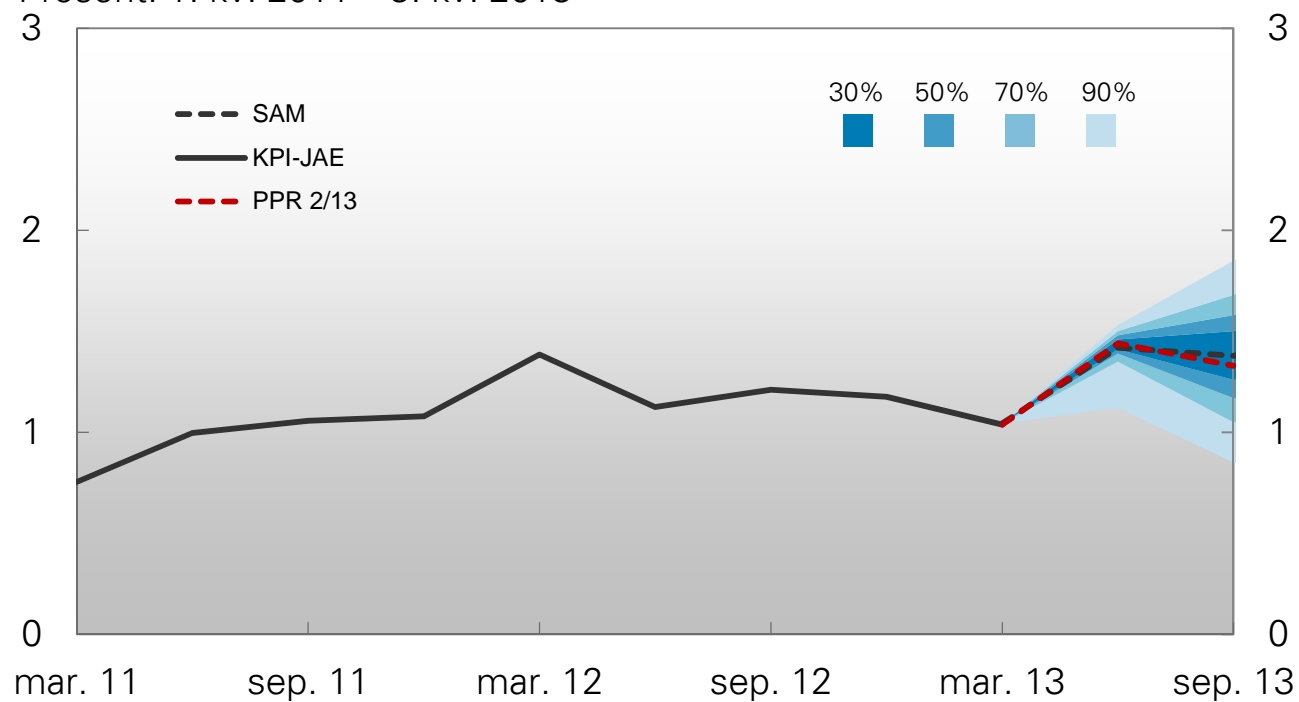

Figur 3.23 Indikator for internasjonale prisimpulser til importerte konsumvarer målt i utenlandsk valuta. Årsvekst. Prosent. 2003 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2013
Kilde: Norges Bank

Figur 3.24 KPI-JAE¹⁾. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM²⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2011 – 3. kv. 2013³⁾

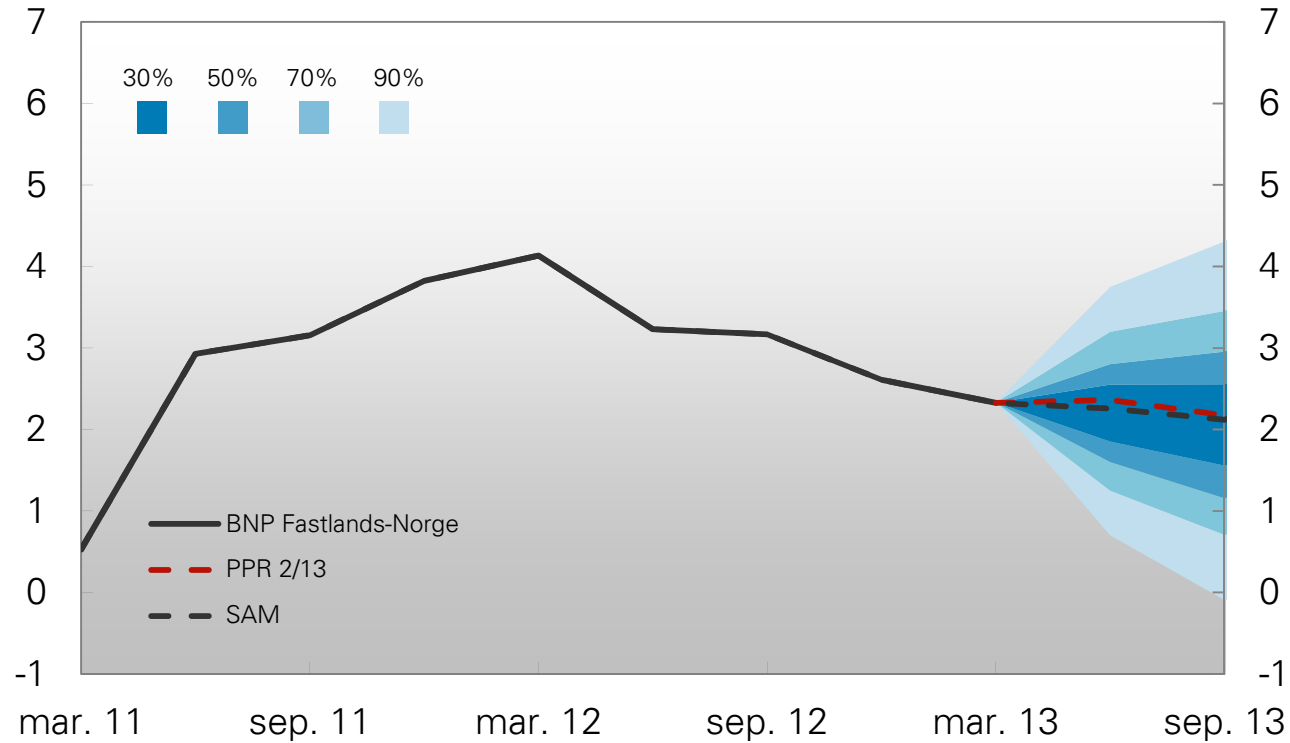
1) KPI justert for avgiftsendringer og uten energivarer

2) System for sammenveing av korttidsmodeller

3) Anslag for 2. kv. 2013 – 3. kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.25 BNP for Fastlands-Norge. Faktisk utvikling, anslag i referansebanen og fremskrivninger fra SAM¹⁾ med usikkerhetsvifte. Firekvartalersvekst. Volum. Sesongjustert. Prosent. 1. kv. 2011 – 3. kv. 2013

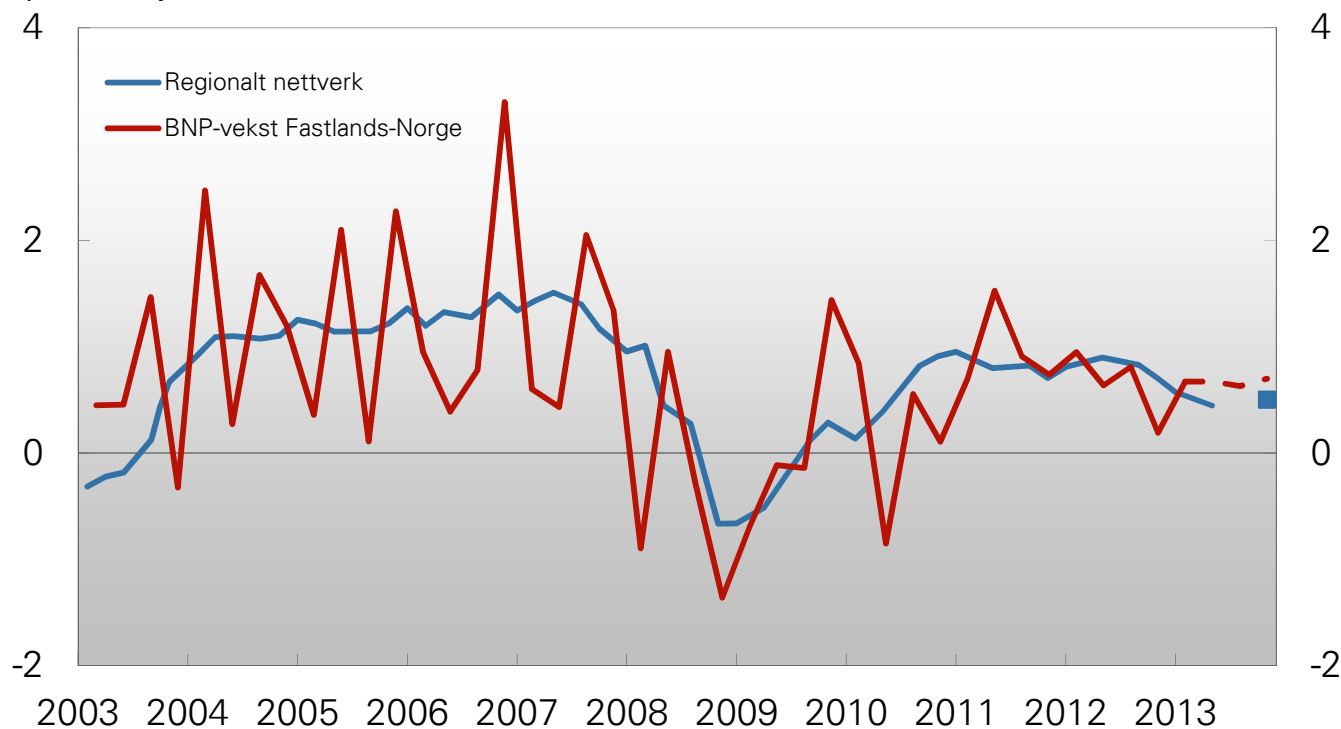

1) System for sammenveining av korttidsmodeller

2) Anslag for 2. kv. 2013 – 3. kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.26 BNP for Fastlands-Norge¹⁾ og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i produksjon siste tre måneder og forventet vekst i produksjon neste seks måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 4. kv. 2013²⁾

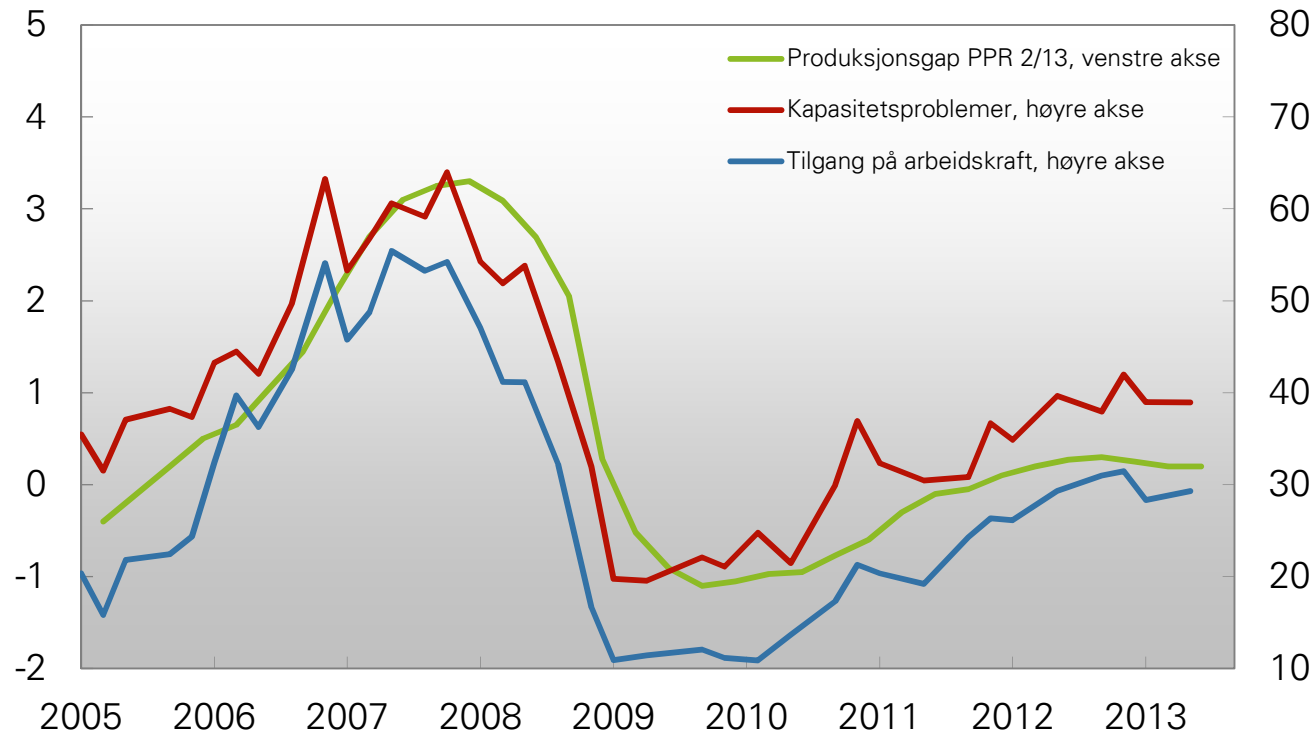

1) Sesongjustert kvartalsvekst. Volum

2) Siste observasjon i Regionalt nettverk er mai 2013. Siste observasjon for BNP-vekst er 1. kvartal 2013, anslag for 2. kv 2013 – 4 kv. 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

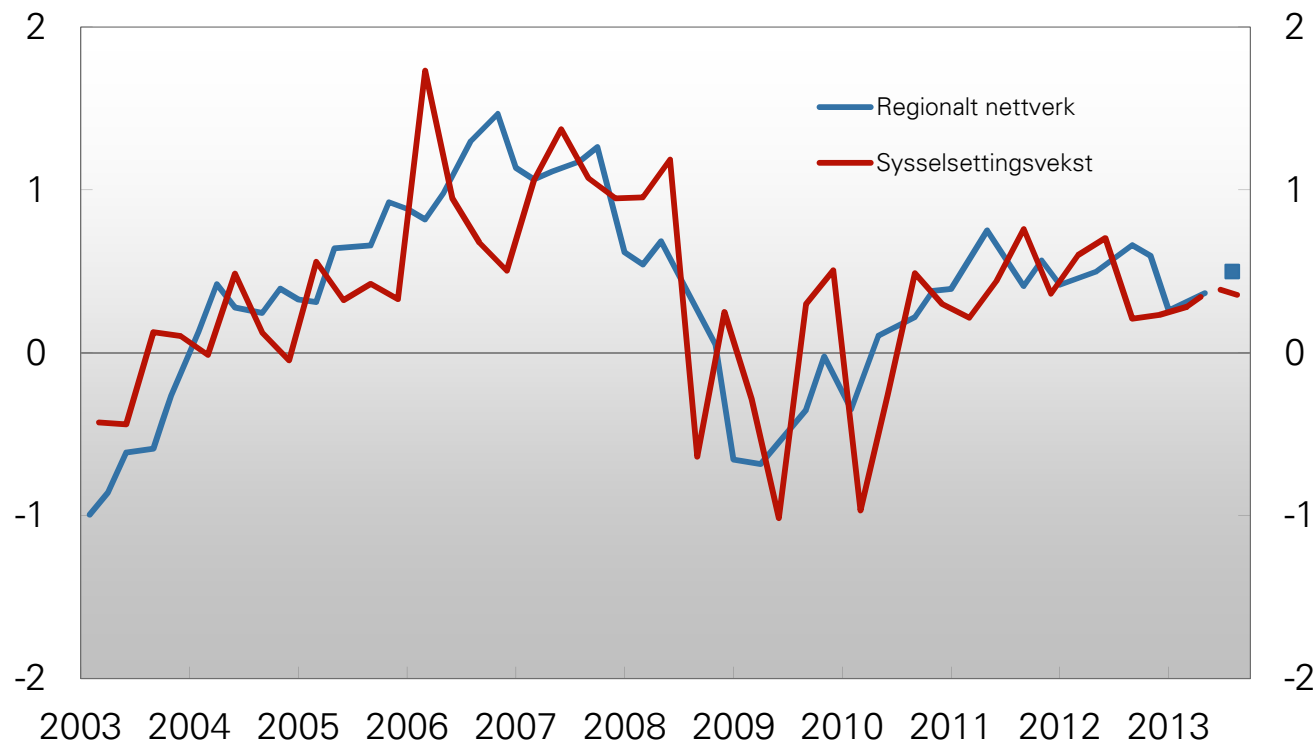
Figur 3.27 Kapasitetsproblemer og tilgang på arbeidskraft¹⁾ i Regionalt nettverk og anslag på produksjonsgapet. Prosent. 1. kv. 2005 – 2. kv. 2013

1) Andel av kontaktbedrifter som vil ha noen eller betydelige problemer med å møte en vekst i etterspørselen og andel av kontakter som svarer at tilgangen på arbeidskraft begrenser produksjonen

Kilde: Norges Bank

Figur 3.28 Sysselsetting¹⁾ og Norges Banks regionale nettverks indikator for vekst i sysselsetting og forventet vekst i sysselsetting neste tre måneder. Prosent. 1. kv. 2003 – 3. kv. 2013²⁾

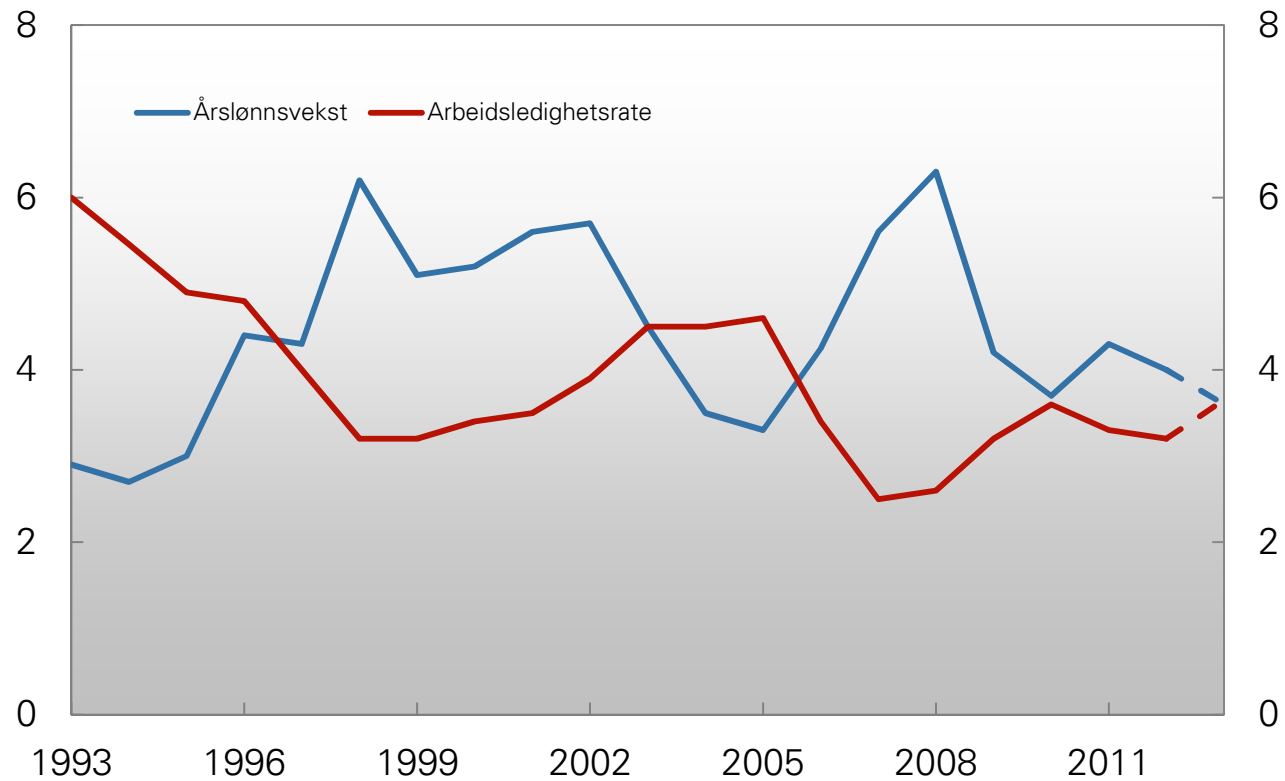

1) Sesongjustert kvartalsvekst i kvartalsvis nasjonalregnskap

2) Siste observasjon for Regionalt nettverk er mai 2013. Siste sysselsettings-observasjon i kvartalsvis nasjonalregnskap er 1. kvartal 2013, anslag for 2. kv. 2013 – 3. kv. 2013 (stiplet linje)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.29 Årslønnsvekst¹⁾ og arbeidsledighetsrate (AKU). Prosent.
1993 – 2013²⁾

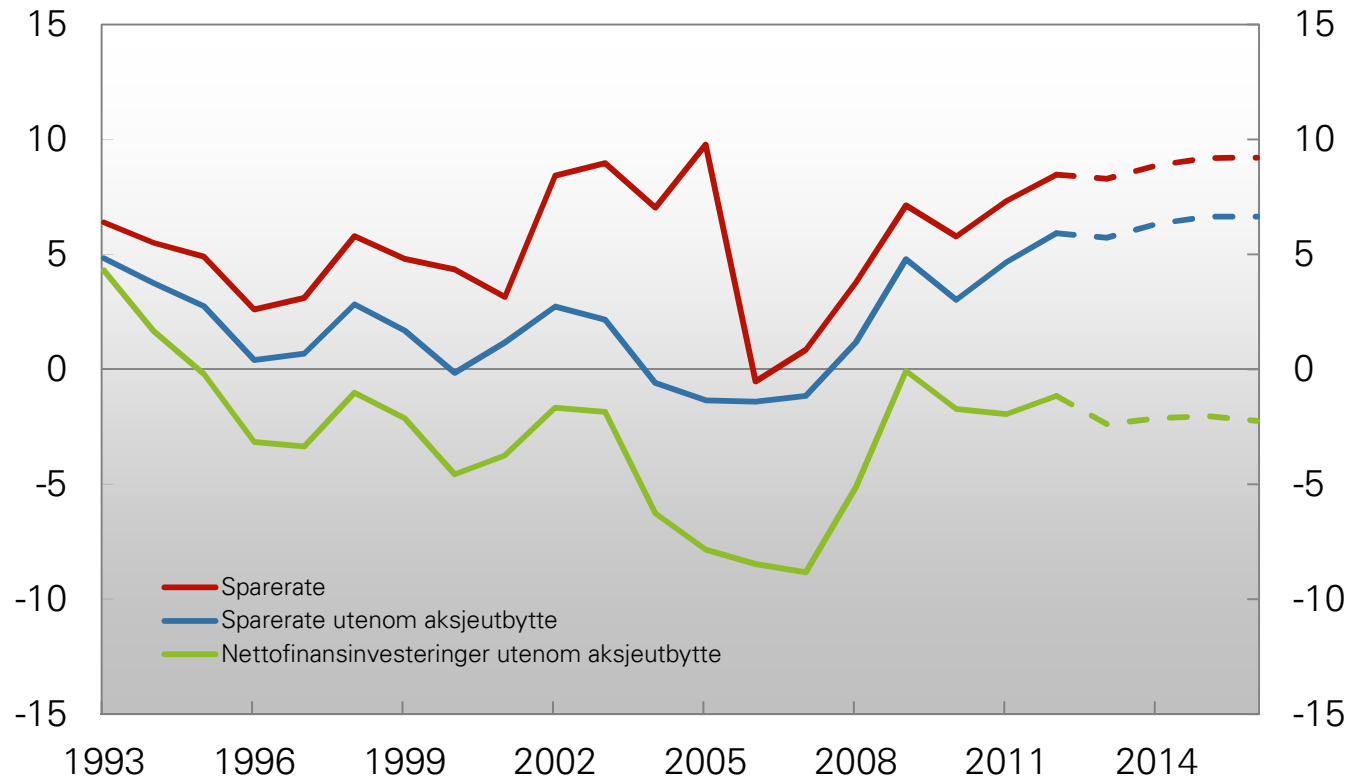

1) Inkl. anslag for kostnader knyttet til økt ferie og innføring av obligatorisk tjenstepensjon

2) Anslag for 2013 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå, Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) og Norges Bank

Figur 3.30 Husholdningenes sparing og nettofinansinvesteringer som andel av disponibel inntekt. Prosent. 1993 – 2016¹⁾

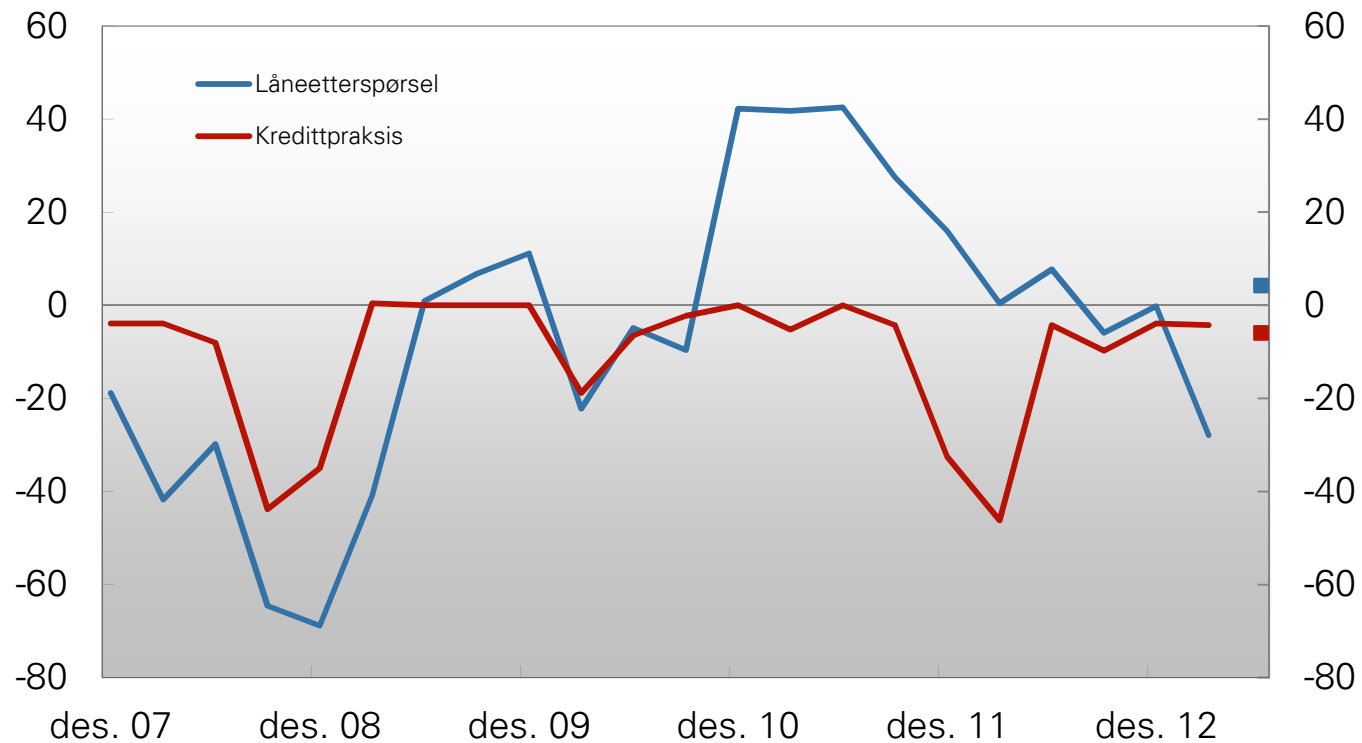

1) Anslag for 2013 – 2016 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

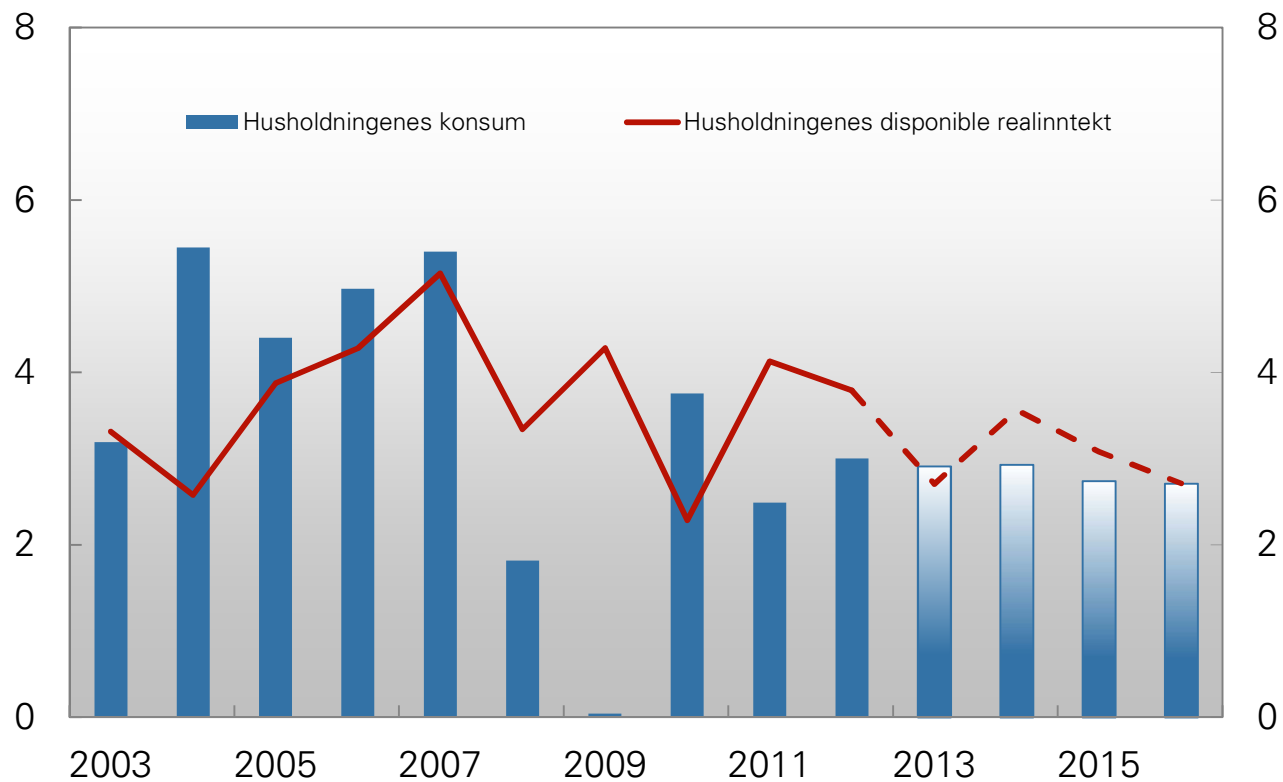
Figur 3.31 Endring i låneetterspørsel og kredittpraksis overfor husholdninger. Nettotall.^{1,2)} Prosent. 4. kv. 2007 – 1. kv. 2013

1) Nettotall fremkommer ved å veie sammen svarene fra Norges Banks utlånsundersøkelse. Linjene viser utviklingen det siste kvartalet. Punktene viser forventet utvikling for neste kvartal

2) Negative nettotall betyr fallende etterspørsel etter lån/innstramming i kredittpraksis
Kilde: Norges Bank

Figur 3.32 Husholdningenes konsum¹⁾ og disponible realinntekt²⁾.
Årsvekst. Prosent. 2003 – 2016³⁾

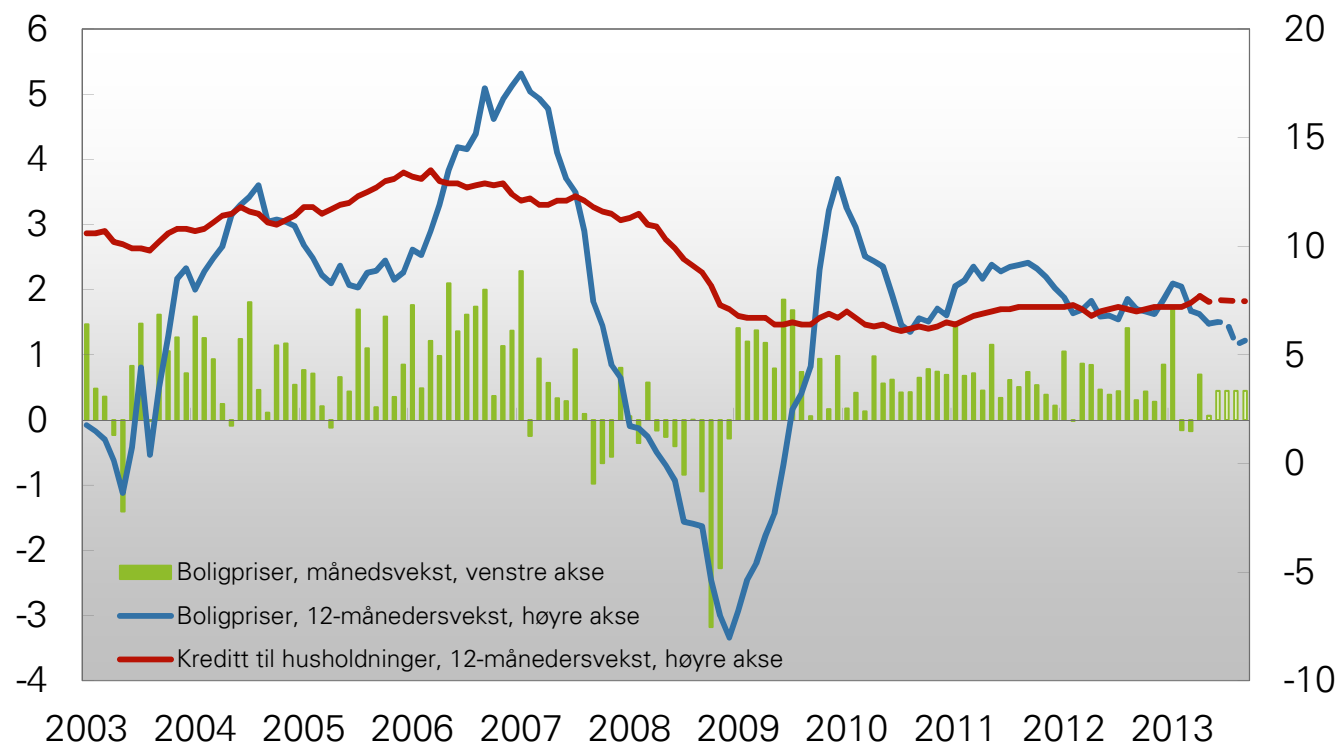
1) Inkluderer konsum i ideelle organisasjoner. Volum

2) Eksklusive aksjeutbytte. Inkluderer inntekt i ideelle organisasjoner

3) Anslag for 2013 – 2016 (stiplet)

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.33 Kreditt til husholdninger¹⁾ og boligpriser²⁾. Tolv månedersvekst og månedsvkst. Prosent. Januar 2003 - september 2013³⁾

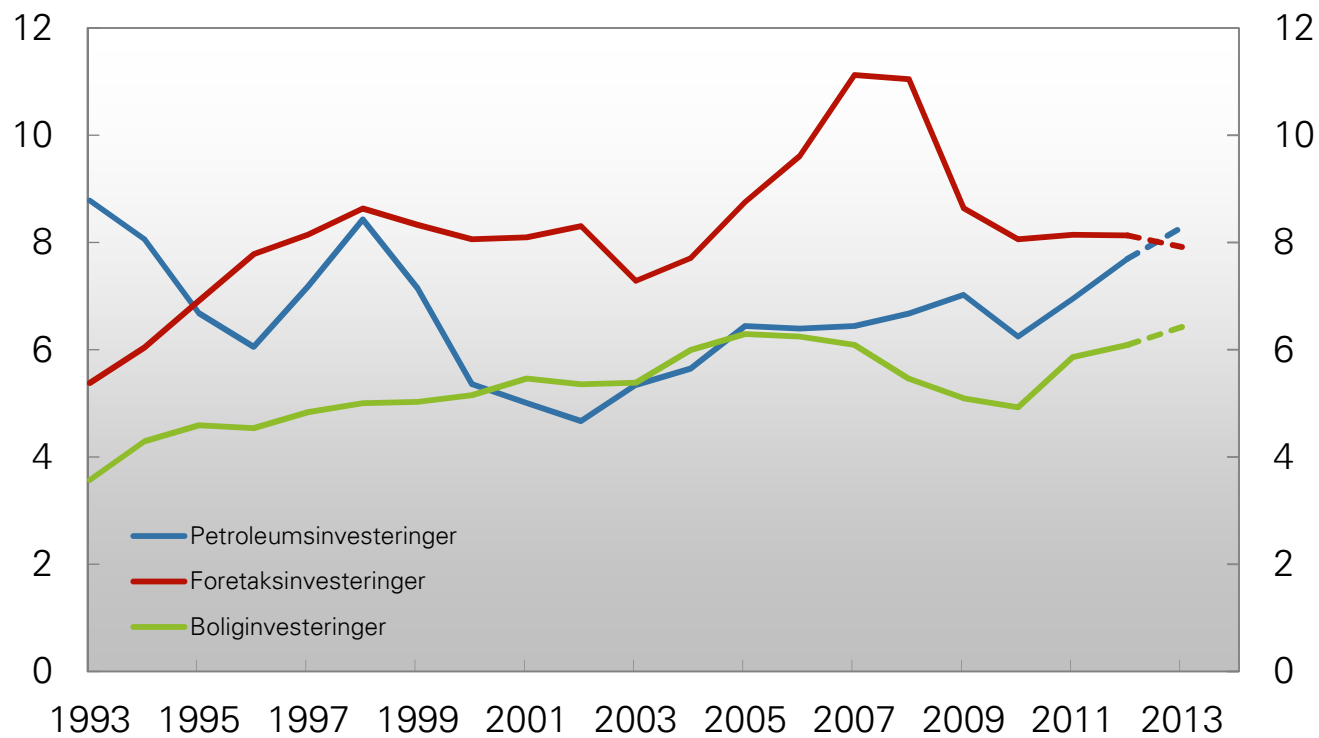
1) Innenlandsk kreditt til husholdningene, K2

2) Boligpriser i kroner per kvadratmeter

3) Anslag for kreditt til husholdninger er fra april til september. Anslag for boligpriser er fra juni til september.

Kilder: Statistisk sentralbyrå, EFF, Eiendomsverdi, Finn.no og Norges Bank

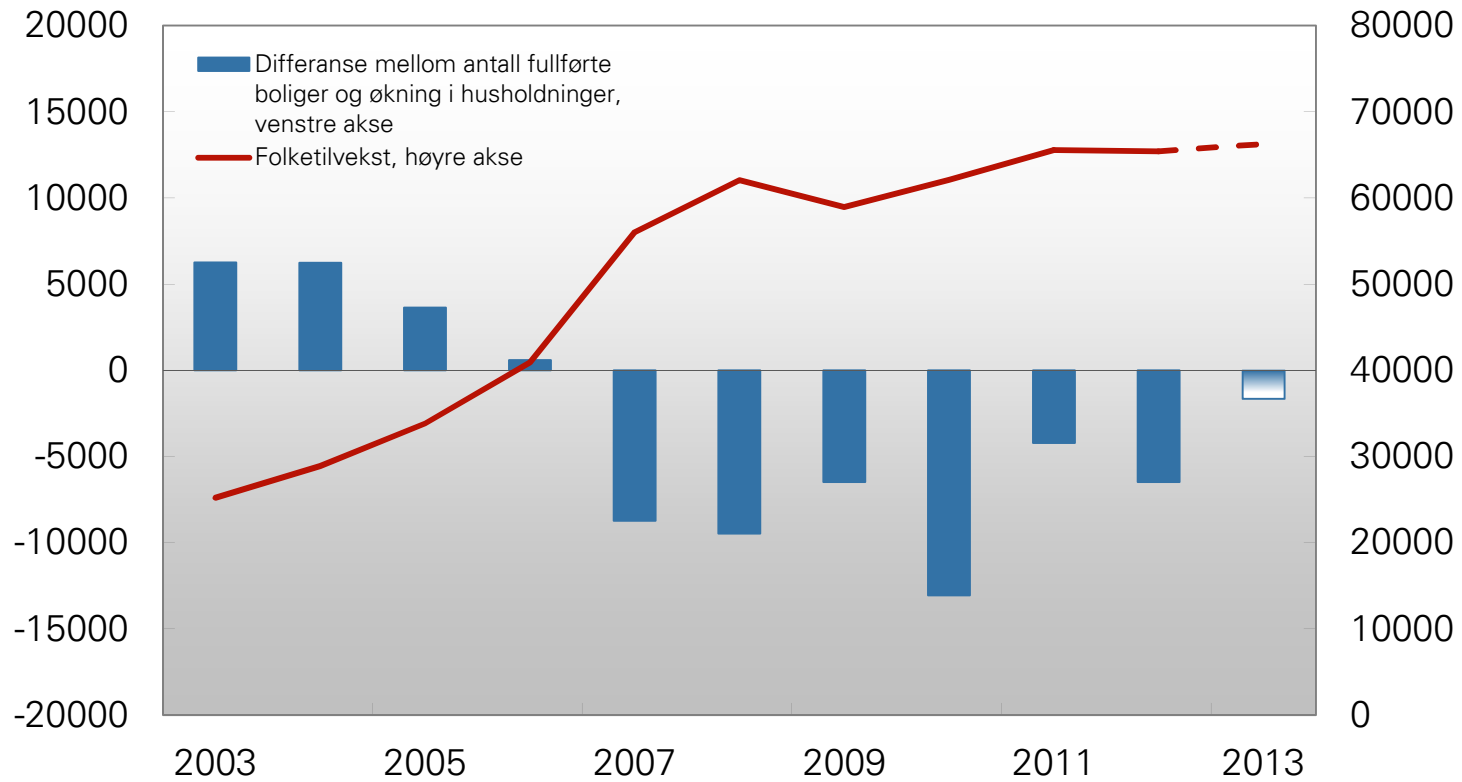
Figur 3.34 Investeringer som andel av BNP, Fastlands-Norge. Volum. Prosent.
1993 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2013

Kilde: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

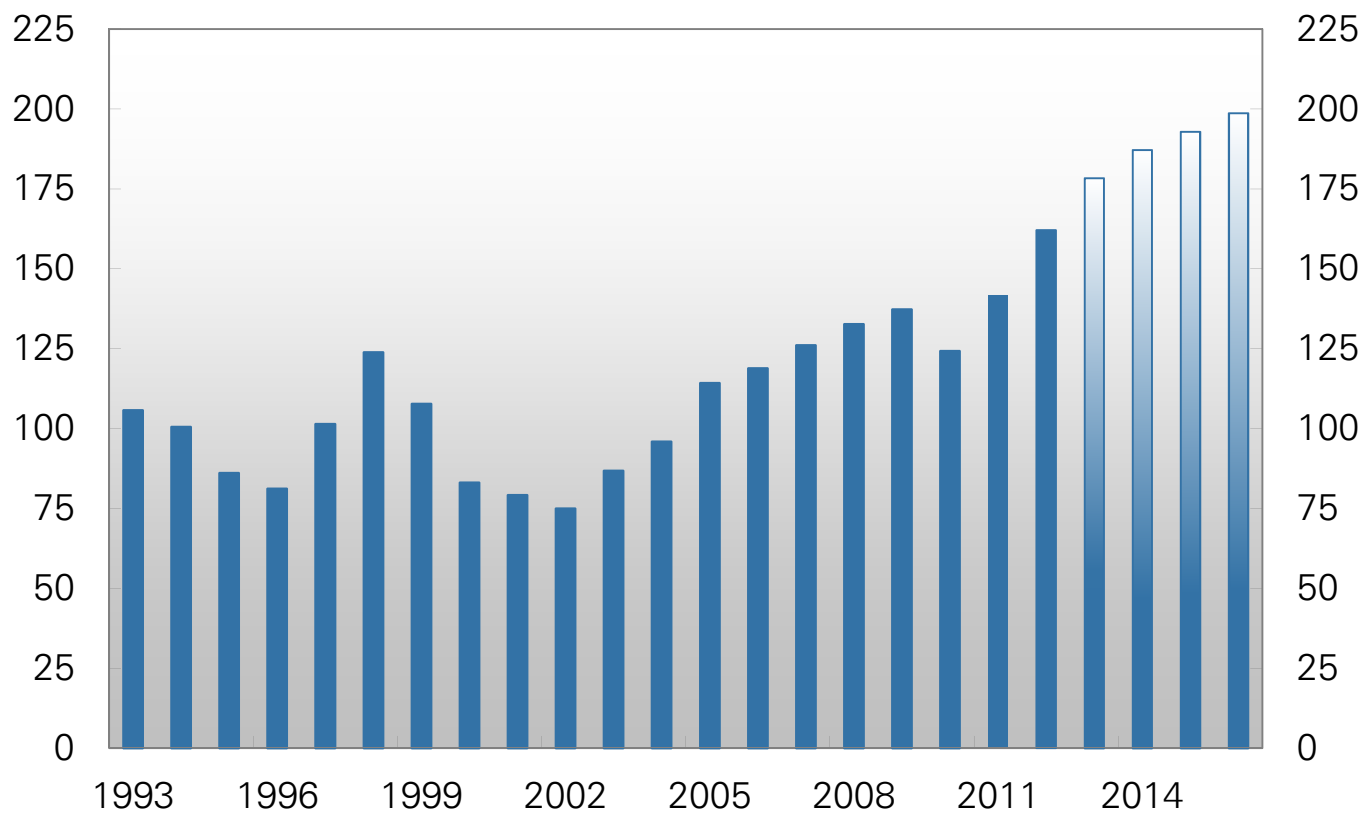
Figur 3.35 Differanse mellom antall fullførte boliger og økning i husholdninger, samt folketilvekst. 2003 – 2013¹⁾

1) Anslag for 2013

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

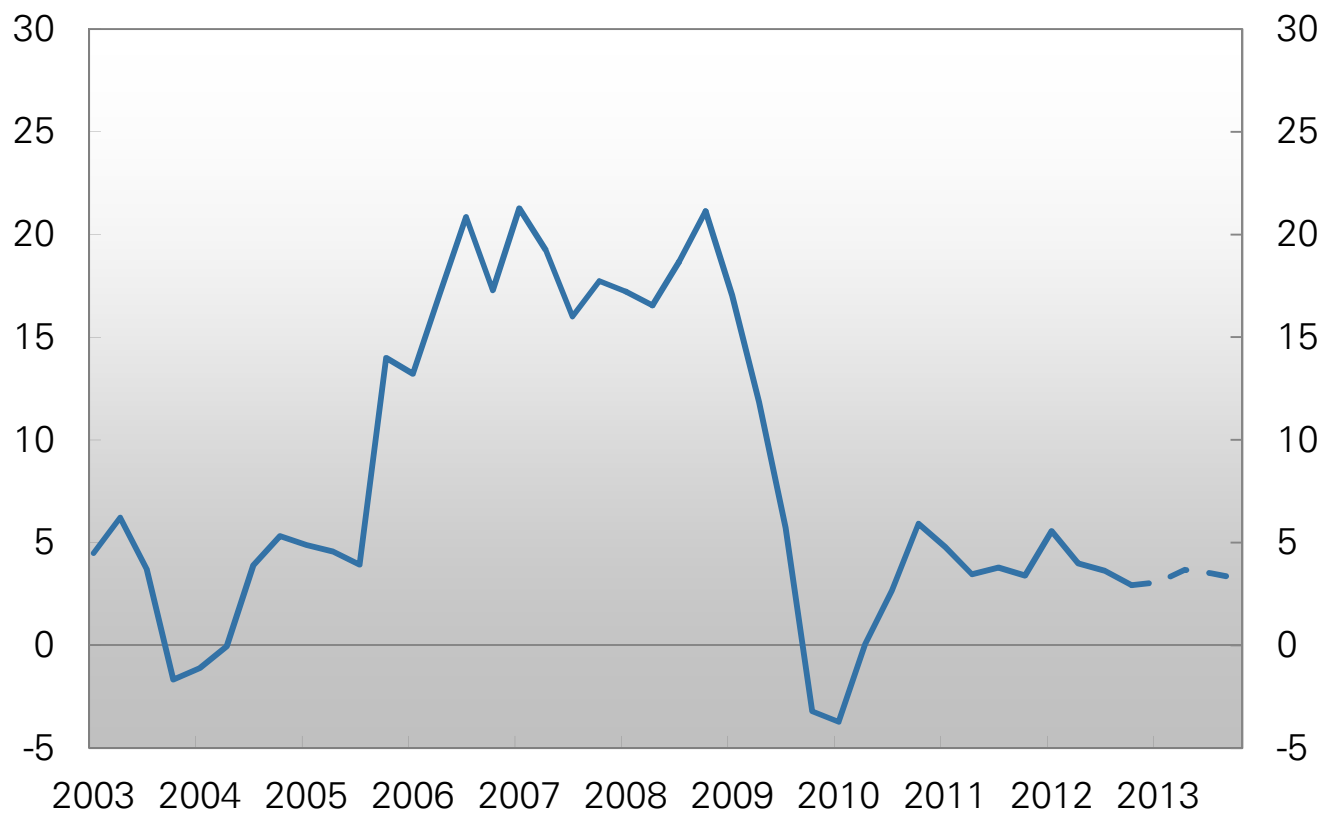
Figur 3.36 Petroleumsinvesteringer. Faste 2010-priser. Milliarder kroner.
1993 – 2016¹⁾

1) Anslag for 2013 – 2016

Kilder: Statistisk sentralbyrå og Norges Bank

Figur 3.37 Gjeldsvekst i ikke-finansielle foretak¹⁾ for Fastlands-Norge.
Firekvartalersvekst. Prosent. 1. kv. 2003 - 4. kv. 2013²⁾

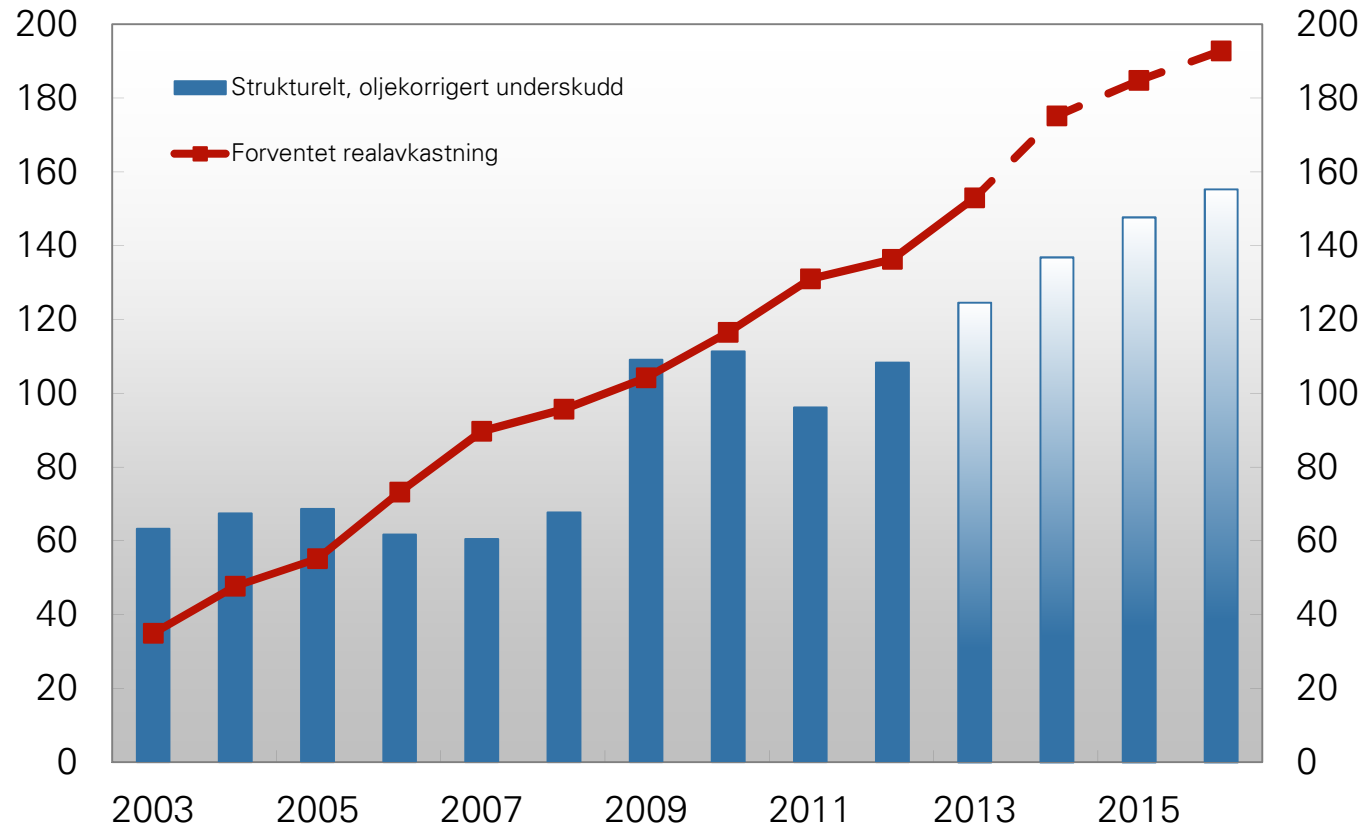

1) Sum K2 ikke-finansielle foretak og utenlandsk gjeld i ikke-finansielle foretak.

2) Anslag for 1. kv. 2013 - 4. kv. 2013

Kilder: Statistisk sentralbyrå, IMF og Norges Bank

Figur 3.38 Det strukturelle, oljekorrigerede underskuddet og forventet realavkastning av Statens pensjonsfond utland. Faste 2013-priser. Milliarder kroner. 2003 – 2016¹⁾

1) Anslag for 2013 – 2016

Kilder: Finansdepartementet og Norges Bank